

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
Općina Maglaj

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Federation of Bosnia and Herzegovina
ZENICA-DOBOJ CANTON
The Municipality of Maglaj

STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE MAGLAJ 2012-2020.

Općina Maglaj
Viteška br. 4, 74 250 Maglaj
tel. +387 32 609 550 fax: +387 32 609 551
web: www.maglaj.ba
e-mail. opcina@maglaj.ba

Maglaj, decembar 2012. godine

STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE MAGLAJ 2012 -2020.

Zahvaljujemo se svima koji su svojim znanjem, radom, zalaganjem, idejama, prijedlozima i sugestijama doprinijeli izradi ovog strateški važnog dokumenta za sveukupni, dalji razvoj općine Maglaj.

Sadržaj

Skraćenice	4
1. Uvod	6
Riječ Načelnika	7
2. Metodologija izrade strategije razvoja	8
3. Strateška platforma	9
3.1. Izvod - Socio-ekonomska analiza	9
3.1.1. Ključni historijsko-geografski podaci i prirodne karakteristike	10
3.1.2. Demografske karakteristike i kretanje stanovništva	13
3.1.3. Pregled stanja i kretanja u lokalnoj ekonomiji	16
3.1.4. Pregled stanja i kretanja na tržištu rada	25
3.1.5. Pregled stanja i kretanja u oblasti društvenog razvoja	30
3.1.6. Pregled stanja i kretanja u zdravstvena i socijalna zaštita	36
3.1.7. Stanje javne infrastrukture i javnih usluga	40
Stanje administrativnih usluga lokalne samoprave	48
3.1.9. Stanje okoliša	49
3.1.10. Stanje prostorno-planske dokumentacije	51
3.1.11. Analiza budžeta	54
3.2. Strateško fokusiranje	57
3.3. Vizija i strateški ciljevi razvoja	59
4. Sektorski razvojni planovi	61
4.1. Plan lokalnog ekonomskog razvoja	61
4.1.1. Fokusiranje – SWOT analiza	61
4.1.2. Razvojni ciljevi	63
4.1.3. Programi, projekti i mjere	65
4.2. Plan društvenog razvoja	68
4.2.1. Fokusiranje – SWOT analiza društvenog razvoja	68
4.2.2. Razvojni ciljevi društvenog razvoja	69
4.2.3. Programi, projekti i mjere društvenog razvoja	71
4.3. Plan zaštite okoliša i prostornog planiranja	75
4.3.1. Fokusiranje – SWOT analiza zaštite okoliša i prostornog planiranja	75
4.3.2. Razvojni ciljevi zaštita okoliša i prostornog planiranja	77
4.3.3. Programi, projekti i mjere zaštite okoliša i prostornog planiranja	79
5. Operativni dio	85
5.1. Finansijski plan implementacije strategije razvoja	85
5.2. Akcioni plan implementacije	98
5.3. Plan razvoja organizacijskih kapaciteta i ljudskih potencijala	112
5.4. Praćenje, ocjenjivanje i ažuriranje strategije razvoja	113
5.5. Sinteza	114
Autorska strana	115

Skraćenice

1. APIF	Agencija za posredničke, informatičke i finansijske usluge
2. BiH	Bosna i Hercegovina
3. CDP	Projekat razvoja zajednica
4. COMPASS	Općinske javne administrativne i socijalne usluge orijentirane klijentu
5. DR	Društveni razvoj
6. EU	Evropska unija
7. GO-WADE	Projekat dobre uprave u oblasti voda i zaštite okoliša
8. ILDP	Projekat integriranog lokalnog razvoja
9. IPA	Instrument za pretpristupnu pomoć
10. LED / LER	Local Economic Development / Lokalni ekonomski razvoj
11. MiPRO	Metodologija za integrirano planiranje razvoja općina
12. MDP	Projekat razvoja općina
13. MSP	Mala i srednja poduzeća
14. NVO	Nevladina organizacija
15. PEST	Analiza političkih, ekonomskih, društvenih i tehnoloških faktora
16. PG	Partnerska grupa
17. GAP	Governance Accountability Project (Projekat upravne odgovornosti)
18. SMART	Specifično, mjerljivo, adekvatno, realistično i vremenski određeno
19. UNDP	Razvojni program Ujedinjenih naroda
20. F BiH	Federacija Bosne i Hercegovine
21. RS	Republika Srpska
22. MZ	Mjesna zajednica
23. M17	Magistralni put
24. NK	Niskokvalifikovani
25. KV	Kvalifikovani
26. SSS	Srednja stručna sprema
27. PIO/MIO	Penziono invalidsko osiguranje/Mirovinsko invalidsko osiguranje
28. OŠ	Osnovna škola
29. Cca	Cirka
30. MSŠ	Mješovita srednja škola
31. Ze-Do kanton	Zeničko Dobojski kanton
32. KM	Konvertibilna marka
33. VŠS	Viša stručna sprema
34. TZ ZDK	Turistička zajednica Ze-Do kantona
35. KUD	Kulturno umjetničko društvo
36. NK	Nogometni klub
37. MNK	Malonogometni klub
38. RK	Rukometni klub
39. KK	Košarkaški klub
40. ŽOK	Ženski odbojkaški klub
41. KJD	Komunalno javno društvo
42. SEAP	Akcionni plan održivog upravljanja energijom
43. JU	Javna ustanova
44. NVO	Nevladina organizacija (Organizacije civilnog društva)
45. R-460	Regionalna cesta 460
46. M-17	Magistralni put M 17
47. TE	Termoelektrana
48. MW	Mega wati

49. KV	Kilo volt
50. JP PTT	Javno preduzeće pošta, telegraf, telefon
51. GSM	Standard za mobilnu telefoniju (engleski-GSM)
52. V	Zapremina
53. d.o.o.	Društvo ograničene odgovornosti
54. l/s	Litara u sekundi
55. m ³	Metri kubni
56. km	Kilometar
57. tj.	To jest
58. m	Metar
59. JP	Javno preduzeće
60. BDP	Bruto društveni proizvod
61. €	Euro
62. IT	Informaciona tehnologija
63. ISO 9001 : 2001	Standard kvalitete
64. e-uprava	Elektronska uprava
65. GIS	Geografsko informacioni sistem
66. KM	Konvertibilna Marka
67. CO	Ugljen monoksid
68. SO ₂	Sumpor oksid
69. NO ₂	Natrijev oksid (dušik oksid)
70. BH MAC	Minsko Akcioni Centar BiH
71. m.n.v.	Metara nadmorske visine
72. ha	Hektar
73. Sl.Novine F BiH	Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine
74. USA	United States of America
75. t/ha	Tona po hektaru
76. FHMZ	Federalni hidrometerološki zavod
77. SDC	Švajcarska agencija za razvoj i saradnju
78. MTS	Materijalno tehnička sredstva
79. SWOT	Skraćenica engleskih riječi: Strengths (snage), Weaknesses (slabosti), Opportunities(mogućnosti), Threats (prijetnje)
80. MES	Minsko eksplozivno sredstvo
81. NUS	Neeksplozivno ubojno sredstvo

1. Uvod

Istekom perioda važenja prethodne općinske strategije razvoja, 2006-2011. donesene su sve potrebne odluke i otpočeo je proces izrade Strategije razvoja Općine Maglaj 2012-2020. godine.

Proces je otpočeo svojevrsnom revizijom prethodne strategije i njene evaluacija, a zatim shodno metodologiji miPRO, korak po korak, pristupilo se definisanju prioriternih razvojnih projekat.

Izrada Strategije razvoja je povjerena Komisiji za izradu Strategije razvoja, sastavljenoj od lokalnih stručnjaka, profesionalaca, koja je taj posao obavila u zadanim rokovima.

Kao partneri, bili su uključeni lokalni partneri, tako da su u izradi strateškog dokumenta općine sudjelovali radnici javne uprave, poslovnog sektora, socijalnog i civilnog društva.

Javnim pozivom pozvani su svi građani općine Maglaj i imali su mogućnost predlaganja projektnih prijedloga.

Suradnja se ogledala, kako radnim sastancima članova radnih grupa tako i prikupljanjem pisanih prijedloga i podataka od navedenih subjekata a potrebnih za izradu Strategije.

Komisija je kao Partnere na izradi pozvala i Maglajlije, nosioce respektabilnih funkcija i akademskih zvanja, a koji trenutno ne žive i ne djeluju u Maglaju, koji su se proaktivno uključili i sa posebnim senzibilitetom, takođe dali svoje prijedloge i sugestije.

Prioritet je dat projektima u koje su već uložena sredstva, razvojno su važni za općinu i građane i za koje je procjenjeno da su realno ostvarivi.

Želja je bila da se sa ovako koncipiranim razvojnim planom, utemeljenom na zakonu i principima ekonomske struke, osiguraju preduslovi za cjelovit i ujednačen razvoj na cjelokupnoj teritoriji općine, dostigne prosječni državni standard i osiguraju razvojni uslovi za konkurentnu privredu .

Strategijom razvoja općine Maglaj smo stvorili moderan, sveobuhvatan razvojni okvir kojim smo utvrdili razvojne prioritete za ulaganja Općine, kao i resornih ministarstava, međunarodnih donatora, pretpristupnih fondova i drugih institucija kao vodič za njihovu podršku općini Maglaj.

Zahvaljujem svima koji su svojim znanjem i učešćem pridonijeli izradi Strategij razvoja općine Maglaj, posebno članovima Komisije za izradu Strategije i članovima sektorskih grupa, a zahvaljujemo i svima koji će učestvovati u njezinom ostvarenju.

Svima nam je isti cilj, učiniti Maglaj onakvim kakvim ga želimo, onakvim kakvim ga vidimo koristeći sve raspoložive resurse i sve najbolje što imamo:

Maglaj – geo-strateško središte industrijske tradicije, dobrih investicija, mladosti, kulture i sporta, otvoren za progres, nova znanja i ideje, sinonim ugodnog i prestižnog mjesta za život, ujednačen u gradu i na selu.

Zajednica koja izgrađuje napredak – Sub castro nostro Maglay...

Riječ Načelnika

Uspješno je završen proces izrade Strategije razvoja općine Maglaj za period 2012-2020. godine.

Sačinjeni dokument je zasigurno izvanredna podloga za planiranje lokalnog razvoja Općine Maglaj, planiranje budžeta Općine Maglaj i svakako, pretpostavka za kandidiranje projekata i korištenje sredstava viših nivoa vlasti i predpristupnih EU fondova.

Strategija razvoja daje jasne pravce daljeg razvoja Općine Maglaj i zadaća je općinske administracije ali i svih drugih aktera, shodno metodologiji MiPRO, da daju svoj doprinos u implementaciji postavljenih ciljeva i razvoju općine kao zajednice ugodne za život, rad i odmor.

Vrijeme pred nama zahtjeva kreativne i kompetentne ljude, sa potrebnom energijom i željom da inoviraju i efikasno realizuju viziju i postavljene ciljeve.

Iz tog razloga prvi koraci na samoj realizaciji ciljeva iz Strategije razvoja zahtjevaju adekvatnu organizaciju administracije i aktiviranje svih raspoloživih resursa u cilju stvaranja još boljeg, još ljepšeg i još privlačnijeg Maglaja.

Naravno, ostvarenje ovih ciljeva, ne može biti samo obaveza i odgovornost općinske administracije već zahtjeva maksimalno uključivanje, rad i posvećenost svih građana Maglaja, udruženja, asocijacija, ustanova, zajednica, preduzeća, zadruga i dr.

Strategija razvoja Općine Maglaj omogućiti će lokalnoj samoupravi planiranje, provedbu, kontrolu i evaluaciju sveukupnog razvoja općine u periodu 2012 – 2020. godina.

Ovaj dokument ne treba doživljavati kao konačnu kategoriju i svakako će se periodično vršiti njegovo usaglašavanje sa aktuelnim zbivanjima, potrebama i prioritetima.

Za još bolji Maglaj !

Maglaj, 30. 07.2012. godine

OPĆINSKI NAČELNIK

Mehmed Mustabašić, prof.

2. Metodologija izrade strategije razvoja

U izradi strateškog plana razvoja općine Maglaj korištena je standardizirana Metodologija za integrirano planiranje lokalnog razvoja (MiPRO), prihvaćena i preporučena od strane entitetskih vlada te saveza općina i gradova oba entiteta. MiPRO je u potpunosti usklađena sa postojećim zakonskim okvirom kojim je definisano planiranje razvoja na lokalnom nivou, gdje je općinska uprava nosilac procesa izrade i implementacije strategije, uz maksimalno uključivanje i svih drugih aktera života u lokalnoj zajednici. Nadalje, MiPRO je u potpunosti usaglašena sa vodećim principima i pristupima strateškom planiranju koje promovira Evropska unija.

Vodeći principi na kojima se zasniva Strategija razvoja općine Maglaj su održivost i socijalna uključenost. Održivost kao princip integrira ekonomski i okolišni aspekt, dok princip socijalne uključenosti podrazumijeva jednake šanse za sve i pravičnost u smislu identificiranja potreba i interesa marginaliziranih i socijalno isključenih grupa stanovništva. Nadalje, Strategiju razvoja karakteriziraju integracija (što znači da su ekonomski, društveni i okolišni aspekt posmatrani kao neodvojivi dijelovi jedne cjeline) i participacija (svi zainteresirani akteri su angažirani i doprinijeli su izradi Strategije).

Općina se angažirala u procesu izrade Strategije vođena uvjerenjem da strateško planiranje predstavlja ključni instrument za proaktivno i odgovorno upravljanje lokalnim razvojem. Proces izrade Strategije razvoja općine Maglaj, iniciran od strane načelnika Općine i podržan od strane Općinskog vijeća, započeo je donošenjem Odluke Općinskog vijeća Maglaj o formiranju Komisije za izradu Strategije razvoja Općine Maglaj. Proces je operativno vodila Komisija, a u samom procesu stvoreni su mehanizmi za snažno građansko učešće, dominantno kroz rad Partnerskih grupa – konsultativnih tijela koja su činili predstavnici javnog, privatnog i nevladinog sektora. Poseban naglasak je stavljen na uključivanje i adekvatno prepoznavanje potreba potencijalno ranjivih kategorija stanovništva. U proces je sveukupno bilo uključeno više stotina građana.

Polazna tačka za izradu strategije razvoja općine Maglaj je bila analiza postojećih stareteških dokumenata, nivoa njihove realizacije, te stepena razvijenosti ljudskih resursa neophodnih za izradu i implementaciju strategije. Ova analiza je bila nadograđena na osnovu analize relevantnih kvantitativnih i kvalitativnih podataka iz primarnih i sekundarnih izvora. Noseći i najvažniji dio Strategije predstavlja njen strateški dio, tj. strateška platforma, a koja obuhvata socio-ekonomsku analizu, strateške fokuse, viziju razvoja i strateške ciljeve razvoja. Strateška platforma Strategije dominantno je djelo Komisije za izradu dokumenta. Sektorske planove ekonomskog i društvenog razvoja te sektora zaštite okoliša i prostornog planiranja izradile su za tu svrhu formirane sektorske radne grupe, a koje su činili predstavnici javnog, privatnog i nevladinog sektora.

Bitno je naglasiti da Strategija obuhvata listu prioritetnih programa i projekata u svakom sektoru, a koji omogućavaju ostvarenje postavljenih ciljeva putem provođenja operativnih aktivnosti, čime se stvara osnova za sveukupnu implementaciju Strategije. Nadalje, prioritetni programi i projekti nisu samo osnova za korištenje općinskih i drugih domaćih izvora sredstava, nego i dobra osnova za pristup eksternim izvorima sredstava, poput IPA programa Evropske unije, ali i drugih programa podrške u Bosni i Hercegovini.

Preduslov kvalitetne i pravovremene implementacije Strategije jeste prepoznavanje njenog značaja od strane sveukupne lokalne zajednice i viših nivoa vlasti, ali i uspostava Strategijom predviđenih mehanizama za njenu implementaciju, izvještavanje, ažuriranje i sveukupnu operacionalizaciju, a što je zadatak koji Općini, ali i svim drugim akterima u lokalnoj zajednici, predstoji u narednom periodu.

U završnom dijelu procesa, Općinski razvojni tim je, na bazi principa integracije, objedinio i uskladio sektorske dokumente, te izradio okvirne trogodišnje planove implementacije, uključujući i plan razvoja organizacijskih kapaciteta i ljudskih potencijala neophodnih za proces implementacije Strategije.

Prihvaćena je sugestija ILDP tima kao i smjernice kantonalne implementacione jedinice o usaglašavanju perioda važenja strategije te se prihvata period 2012-2020.g kao period za koji se radi strategija.

3. Strateška platforma

3.1. Izvod - Socio-ekonomska analiza

Socio-ekonomska analiza obuhvata sve važne aspekte života i razvoja Općine Maglaj i služi kao glavna podloga za kreiranje strateškog dijela – integrirane strategije razvoja, i razradi sektorskih razvojnih planova – ekonomskog, društvenog i razvoja okoliša i prostornog planiranja.

Analiza prvenstveno dovodi do jasnog uočavanja glavnih problema i izazova sa kojima se općina suočava u svim analiziranim aspektima.

Socio – ekonomska analiza omogućava uvid u postojeće stanje, identificiranje problema i ograničenja za razvoj, na osnovu čega se predlažu konkretne mjere za njihovo prevladavanje.

Radna grupa za izradu socio-ekonomske analize je sastavljena od predstavnika općinske uprave, i svih drugih relevantnih institucija.

Socio – ekonomska analiza je trenutni presjek prikupljenih podataka o društveno – ekonomskoj situaciji na području općini Maglaj i to:

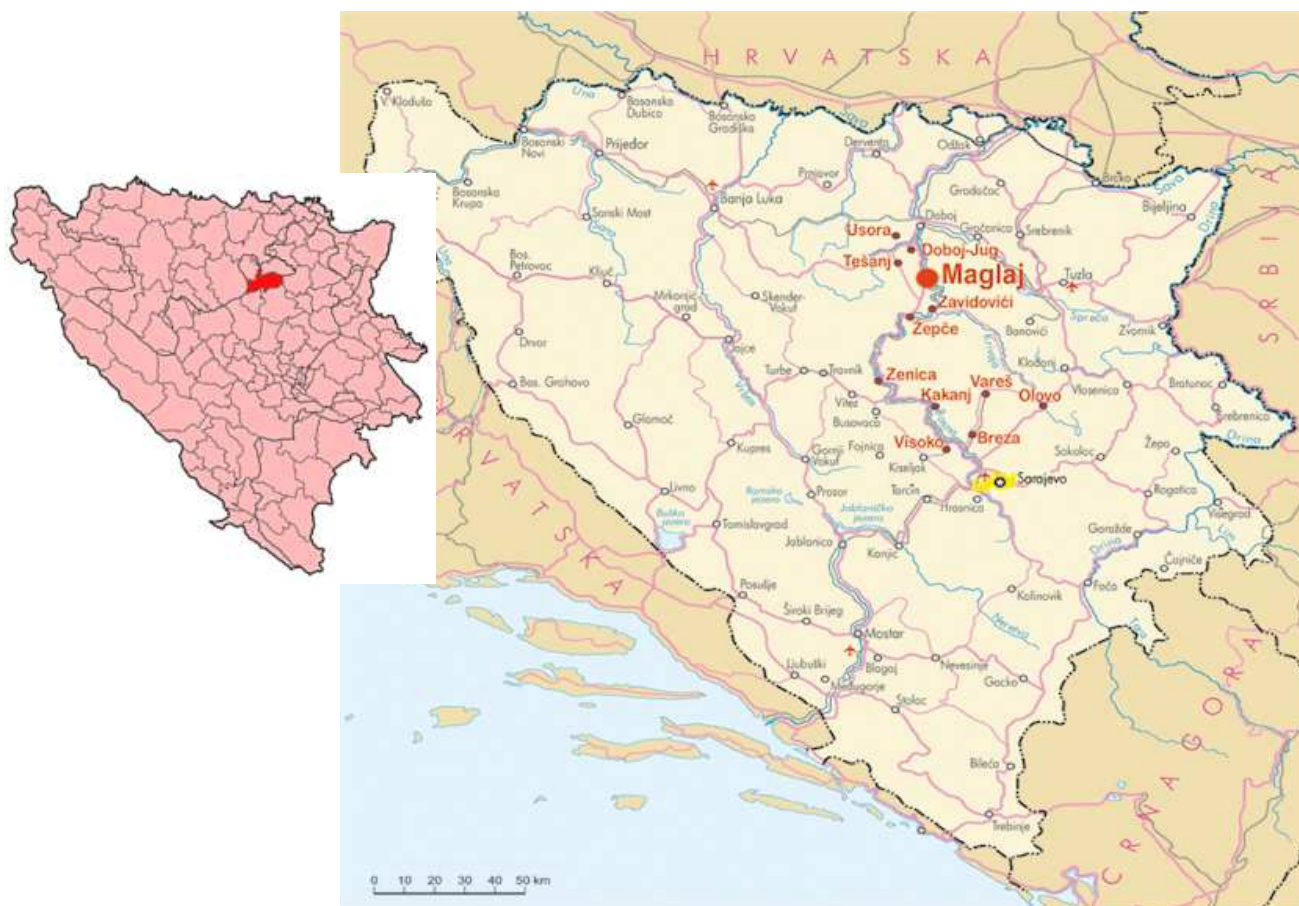
- pregled ključnih historijskih činjenica;
- geografsko-komunikacijske karakteristike;
- demografske karakteristike i kretanja;
- pregled stanja i kretanje na tržištu rada;
- pregled stanja i kretanja u društvenoj infrastrukturi (obrazovanje, kultura i sport, zdravstvena i socijalna zaštita, mjesne zajednice, civilno društvo, općinski ljudski resursi...);
- stanje prostorno-planske dokumentacije, infrastrukture i javnih usluga;
- pregled stanja i kretanja u lokalnoj ekonomiji;
- stanje okoliša;
- stanje i kretanja prihoda i rashoda u općinskom budžetu.

Kao izvori podataka, za izradu socio-ekonomske analize, korišteni su zvanični statistički podaci, podaci općinskih službi, javnih poduzeća i ustanova, lokalnog zavoda za zapošljavanje, pravnih osoba-MSP sektora, lokalnih NVO udruženja, i građana.

Česta pojava različitih podataka koji potiču iz različitih izvora predstavljala je takođe dilemu u odabiru relevantnih podataka.

Tokom izrade analize, nailazilo se i na određene probleme i prepreke koji su nakon kompetentnih konsultacija usaglašeni.

3.1.1. Ključni historijsko-geografski podaci i prirodne karakteristike

Maglaj je jedan od najstarijih gradova u BiH.

U pisanim dokumentima, Maglaj se spominje već 1399. godine u Povelji Kralja Stjepana Ostoje, zvanično po imenu, u doba bosanske samostalnosti u Povelji Ugarsko-Hrvatskog kralja Zigismunda.

18. septembra 1408. ugarski kralj Sigismund Luksemburški zapisa u svojoj čuvenoj povelji, "Sub castro nostro Maglaj" - "Pod našom tvrđavom Maglaj".

U Turskim dokumentima Maglaj se spominje 1485. godine.

Međutim, područje maglajske općine bilo je naseljeno još u prahistorijsko doba. Nalazi iz ovog perioda locirani su kod Novog Šehera, a pripadaju mlađem kamenom dobu, neolitu-butmirskoj kulturi.

Nalazi iz srednjeg vijeka ukazuju na znatnu naseljenost ovog područja u to doba

Maglaj je jedna od 12 općina Zeničko-dobojskog kantona, smješten uz rijeku Bosnu 125 km sjeverno od Sarajeva i dio je ekonomske regije Centralna Bosna.

Graniči se sa općinama: Doboj, Petrovo i Teslić iz Republike Srpske, te Banovići, Tešanj, Zavidovići i Žepče iz Federacije BiH.

Sa površinom od 289 km², spada u općine prosječne veličine u Zeničko dobojskom kantonu i sastoji se iz 20 mjesnih zajednica.

Klima je umjereno-kontinentalna, sa toplim ljetima i umjereno hladnim, snježnim, zimama, prosječnom godišnjom temperaturom od 10 °C i prosječnim godišnjim padavinama od 700-1500 mm/m². Najniže apsolutna zimske temperature mogu pasti i do -35 °C a ljetne do +40°C.

Maglaj ima izvanredan geoprometni položaj i dobru povezanost sa svijetom tako da teritorijom općine, gotovo kroz grad, prolaze željeznička pruga Ploče-Sarajevo-Doboj-Bosanski Šamac i magistralni put M-17 koji je preko Hrvatske veza sa srednjom Evropom.

U neposrednoj blizini je i trasa budućeg autoputa u okviru Koridora V-c.

Kroz grad protiče rijeka Bosna, koja općinsko područje dijeli na stari dio -Stari grad i novi, moderni dio grada, a dominira reljef koje pripada kotlinama srednjobosanskih niskih planina.

Na prostoru maglajske općine je do 1991. godine živjelo oko 43.000 stanovnika. Danas, taj se broj prema procjenama općinske administracije kreće oko 26.500.

Službeni naziv: Općina Maglaj
 Država: Bosna i Hercegovina
 Entitet: Federacija BiH
 Kanton: Zeničko-dobojski
 Koordinate: 44°33' N, 18°6' E
 Nadmorska visina: 169 – 419 m.n.v.
 Površina : 289 km²
 Stanovništvo: 43 388 (1991) odnosno 23 360 (2011. procjena FZZS)
 Poštanski broj: 74250
 Pozivni broj: +387 (0)32
 Valuta: KM – Konvertibilna marka
 Vremenska zona: Srednjoevropsko vrijeme
 Klima: umjereno-kontinentalna

Grb grada

Grad/grad	Zenica	Sarajevo	Mostar	Tuzla	Banja Luka	Bosanski /Slavonski Brod	Beograd	Zagreb
Maglaj	65 km	129 km	240 km	80 km	150 km	100 km	300 km	290 km

Prirodni resursi općine Maglaj su obradivo zemljište, šume, rijeke, izvorišta pitke vode, mineralna bogatstva, raznolik biljni i životinjski svijet ali i plansko korištenje prostora, ljudski resursi i ravnomjerno izgrađena cestovna infrastruktura osnova su razvoja Općine.

S obzirom na značaj zemljišta i vode kao prirodnih resursa na kojima se može zasnivati budući razvoj, pitanja zaštite ovih resursa od zagađenja i uopšte pitanja vezana za ekologiju na području općine Maglaj su od velikog značaja. Zaštita pomenutih resursa za općinu Maglaj je prioritetan zadatak te se pitanjima ekologije mora posvetiti dovoljna pažnja u definisanju budućih pravaca razvoja.

Općinu karakterizira visok stepen prirodnih raznolikosti raspoređenih na cijelom teritoriju.

U tom kontekstu treba napomenuti znatne površine poljoprivrednog zemljišta te velike površine pod šumama u kojima su prisutne različite vrste listopadnog i zimzelenog drveća. Područje je bogato pticama, i drugim šumskim životinjama kao što su: zec, vuk, lisica, medvjed, jelen, divlja svinja i dr.

Pored toga, područje je bogato staništima prirodnih trava, posebno ljekovitih, voćem, gljivama i sl. reon Moševački šiljak – Rudine je stanište endemske biljne vrste – halačija.

Općina je bogata značajnim količinama voda.

Najveća rijeka koja protiče središtem općine je rijeka Bosna i pripada slivu rijeke Save. Pored rijeke Bosne, postoje još i veći vodotoci kao što su : Jablanica, Bistrica, Liješnica i Fojnica.

Područje općine obiluje u svim dijelovima prirodnim izvorima kvalitetne vode, a velike rezerve pitke vode se takođe nalaze u dubinski slojevima (7-12 m) u ravničarskom dijelu.

Kiseljak Moševac, je izvorište prirodne mineralne vode, bogate mineralima, posebno željezom, sumporom i magnezijem.

Na području općine, reon Brezove Dane, nalaze se značajna ležišta uglja –visoke kalorične vrijednosti.

Takođe, na lokalitetima Jandrošča, Rakovca, Gornje Kosove i dr. nalaze s ležišta različitih, tehnički vrijednih vrsta kamena.

Na cijelom teritoriju općine, u većim količinama se nalaze i druge vrste kamena, kao i šljunka i pijeska.

U reonu Rakovca smještena je prirodna špilja Megara, izuzetne speleološke, rekreativne i turističke vrijednosti sa do sada istraženih 2500 m hodnika.

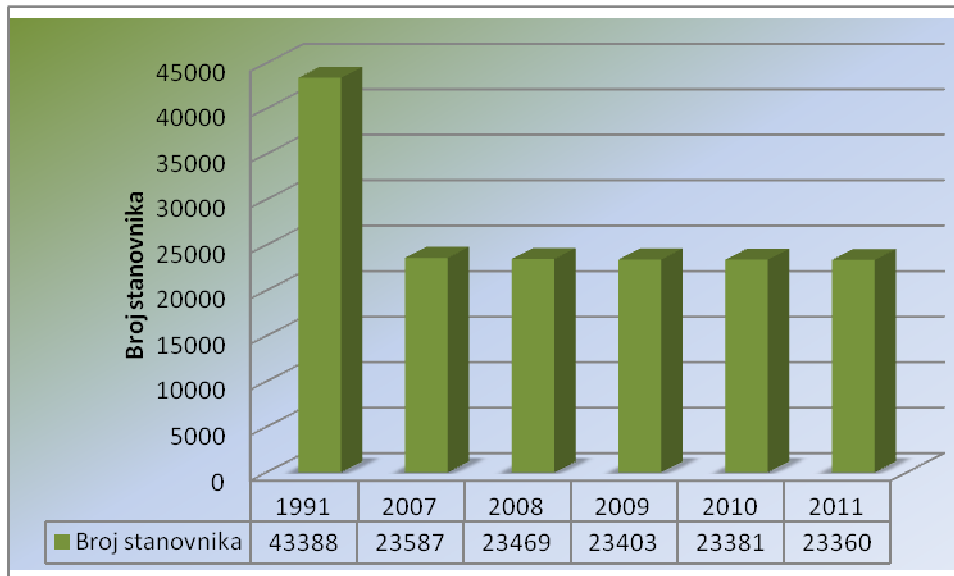
Naprijed navedeni indikatori ukazuju da je općina Maglaj prirodni i sastavni dio Osovine razvoja u dolini rijeka Neretve i Bosne, magistralnog puta 17, u koridoru puta u izgradnji 5C i željezničke pruge od morske luke Ploče Republika Hrvatska, graničnog prijelaza Doljani, Čapljina, Mostar, Jablanica, Konjic, Sarajevo, Visoko, Vareš, Breza, Kakanj, Zenica, Žepče, Zavidovići, Maglaj, Tešanj, Doboje, Modriča, Odžak, Bosanski Šamac, rijeka Sava (plovna), Republika Hrvatska i dalje Mađarska – srednja Evropa.

Oko ove osovine razvoja, koja jeste i najveća osovina razvoja po obimu i strukturi u Bosni Hercegovini i najviše obećavajuća, jer je sadržaj privredne infrastrukture uveliko uticao, utječe i utjecati će na sadržaj, izgled i na raspored društvenih aktivnosti u prostoru.

Zato je važno za općinu Maglaj, prepoznati prirodne uslove, izdašnost svih resursa i karakteristike demografske strukture, kako bi se strateški organizovali razni oblici ekonomskog i socijalnog života i zauzela aktivna razvojna pozicija u razvoju općine Maglaj kao sastavnog dijela ove osovine razvoja.

3.1.2. Demografske karakteristike i kretanje stanovništva

Općinu Maglaj čini 36 naseljenih mjesta organizovanih u 20 mjesnih zajednica. Po popisu stanovništva iz 1991. godine općina je brojala 43.388 stanovnika. Procjene Federalnog zavoda za statistiku govore da trenutno u Općini Maglaj živi 23.360 stanovnika.

Izvor podataka: Federalni zavod za statistiku

Razlog za smanjenje broja stanovnika leži u činjenici da je više naseljenih mjesta prema Dejtonskom sporazumu pripalo RS-u a deset naseljenih mjesta na južnom dijelu općine, po Odluci Visokog predstavnika o integraciji Općine Žepče u ZE DO Kanton.

Prosječna gustina naseljenosti 81 stanovnik po kvadratnom kilometru, po čemu Općina Maglaj spada u rijede naseljene općine, s obzirom na prosječnu gustinu naseljenosti u FBiH 89 stanovnika/km², odnosno ZE DO Kantonu 120 stanovnika/km².

Općinu Maglaj možemo okarakterisati kao pretežno ruralno područje. Odnos gradskog i seoskog stanovništva 1991. godine iznosio je 82 : 18, a trenutno (presjek stanja sa 2011.g.) iznosi 80 : 20.

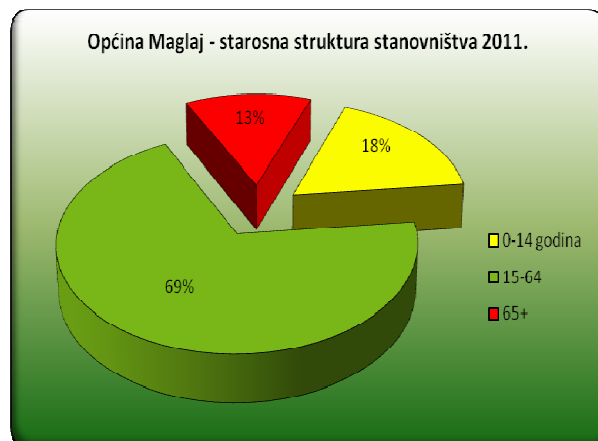
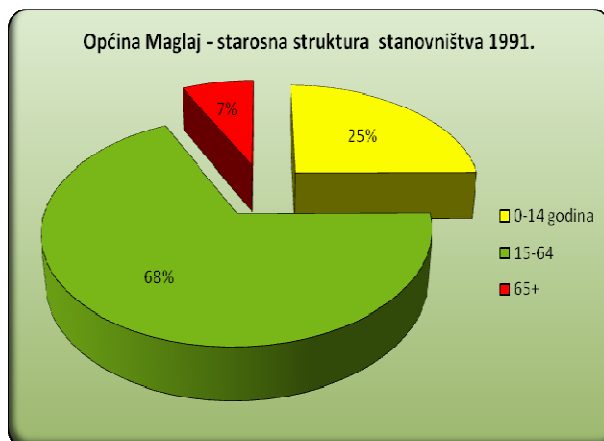
Iako su podaci o broju stanovnika u ruralnim i urbanom dijelu općine procjenjeni evidentna je migracije stanovništva iz ruralnih prema urbanoj sredini uglavnom zbog ekonomskih razloga.

Svakako da će to biti i dio strateških opredjeljenja u pravcu daljeg ujednačavanja urbanog i ruralnog razvoja.

Analiza starosne strukture stanovništva je značajna zbog potreba stanovništva za određenim vrstama usluga (predškolsko i školsko obrazovanje, škole, zdravstvo itd.) kao i analize budućih promjena o broju i strukturi stanovništva.

Iz analize starosne strukture stanovništva proizilazi da je ona u 2011. godini znatno drugačija od strukture stanovništva iz 1991. godine. Naime, udio "starog" stanovništva se znatno povećao, dok je procentualno udio mladog stanovništva znatno smanjen. Procentualni udio radnog kontigenta je veći za 1 %.

Treba napomenuti da je starosna struktura stanovništva Općine Maglaj otprilike odgovara prosječnoj starosnoj strukturi stanovništva ZE DO Kantona.

Izvor podataka: Federalni zavod za statistiku

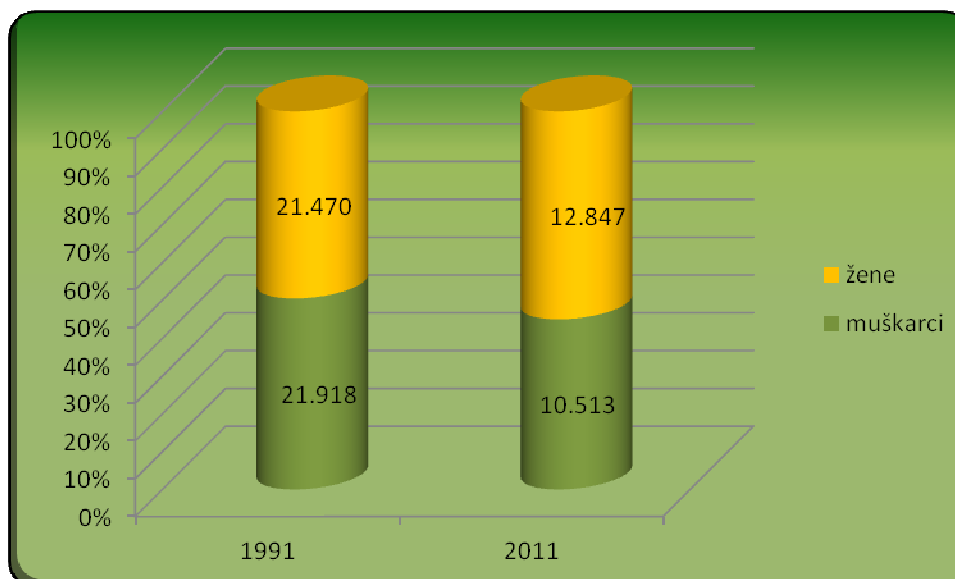
Analiza pokazuje da se općina Maglaj nalazi ispod granice koja definiše reproduktivnu sposobnost građana (25 % stanovnika do 14 godina starosti) , s obzirom da trenutni udio stanovništva do 14 godina iznosi 18 %.

Prema UN metodologiji za određivanje broja populacije, stanovništvo Općine Maglaj spada u "staru populaciju".

Naime, prema ovoj metodologiji populacija u kojoj je udio starijih od 65 godina iznad 7 % smatra se starom populacijom.

U budućem vremenu isto će proizvesti opterećenje radno aktivne dobne skupine jer se broj izdržavanog stanovništva više povećava, u odnosu na uključivanje novog, radno aktivnog stanovništva (najmlađe dobne skupine), što će se dijelom pokazati i kao privredni problem.

Od ukupnog broja stanovništva općine čine 12.847 žena ili 55% te 10.513 muškaraca odnosno 45% .

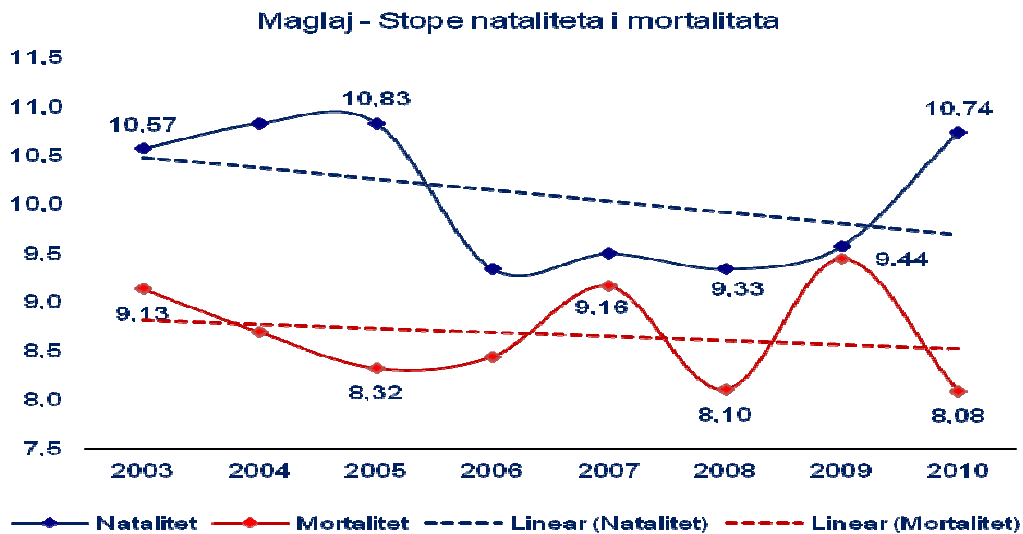

Generalno, populacija Općine Maglaj je doživjela značajne etničke promjene i diskontinuitet uzrokovan ratnim i poratnim dešavanjima tako da je etnička struktura stanovništva 2011. godine, prema procjeni administracije, Bošnjaka 19.510, Hrvata 1.900, Srba 1.400 te Ostalih 550.

U 2011. godini na području općine prirodni priraštaj je bio 36 stanovnika odnosno 1,5 stanovnik/1000 stanovnika.

U periodu 2007. – 2011. prosječno je godišnje napuštalo općinu 249 osoba a 199 osoba je doseljavalo u općinu.

U periodu od 2007. – 2011. godine veličine nataliteta i mortaliteta su varirale i iznosile su u prosjeku 220 za natalitet, a 200 za mortalitet.

Stanovništvo u starosnoj dobi od 15 do 64 godine starosti, predstavljaju skupinu radno aktivnog stanovništva odnosno produktivnu skupinu i iznosi 70% ukupnog broja stanovništva.

Za demografsku sliku svakako treba imati u vidu i domicilnu dijasporu koja se procjenjuje na 5500 stanovnika različite opredjeljenosti po pitanju povratka u Maglaj.

Međutim neosporan je potencijal te, sveukupne populacije, kao i njihova veća ili manja povezanost sa Maglajem te se u planiranju strateškog razvoja mora svakako računati na mogućnosti istih.

Naravno prvi korak koji će uslijediti je izrada registra – evidencije dijaspore te uspostavljanje različitih modela povezivanja, saradnje i njegovanja njihove pripadnosti Maglaju.

Iako su zbog odsustva popisa stanovništva postojeći podaci nedostatni za u potpunosti egzaktnu demografsku analizu, svi osnovni indikatori ukazuju na to da općina Maglaj ima populaciju sa karakteristikama sličnim karakteristikama stanovništva razvijenih evropskih zemalja.

S obzirom na nepostojanje relevantnih podataka o broju stanovništva Komisija se opredjelila da zbog uporedivosti sa ostalim podacima, kroz Strategiju razvoja Općine Maglaj 2012-2020. operiše sa zvaničnom cifrom Federalnog zavoda za statistiku koja za Maglaj u 2011. iznosi 23.360 stanovnika.

Komisija je takođe uzela na znanje i prema različitim pristupima procjene (birački spiskovi, učenici škola, povjereništva mjesnih zajednica, vjerske evidencije i dr.) da općina Maglaj objektivno u ovom trenutku ima 27.000 stanovnika.

Svjesni da određen broj stanovnika iz ekonomskih ili drugih razloga nije evidentiran na području općine niti da je utvrđeni broj stanovnika od strane Zavoda za statistiku egzaktno procenjen, a uvažavajući saznanje o donesenom zakonu i terminu popisa stanovništva na teritoriju BiH 2013. godine, Komisija se saglasila da se ovaj dokument izradi na bazi zvaničnih podataka Federalnog zavoda za statistiku.

Naravno da se takav stav odražava i na pokazatelje o strukturi stanovništva ali u svakodni život prilikom ostvarivanju određenih prava i raspodjela prihoda.

Takođe se imala na umu najava popisa stanovništva 2013. godine tako da se nije upuštalo u radnje i analize koje bi narušile prihvaćenu metodologiju izrade.

3.1.3. Pregled stanja i kretanja u lokalnoj ekonomiji

Maglaj zbog višegodišnjeg monostrukturnog karaktera svoje privrede, oslonjene na procesnu industriju, a zatim globalnih promjena na tržištu, tehnološkog zaostajanja, neriješene komunalne i urbane infrastrukture, demografskih i drugih promjena, u tranzicijskom periodu se uspio reorganizovati i uz osmišljen, planiran i organiziran pristup nastalim promjenama, uz maksimalno angažiranje svih resursa doveo je do pomaka koji su rezultirali osjetnim ekonomskim razvojem općine. Privatizacija Natron-a je zasigurno najuspješniji primjer privatizacije u BiH i uz investiciju od 90 miliona Eura jedna od značajnijih investicija u BiH.

Pogoni za proizvodnju tekstilnih proizvoda, prerade drveta, metala, transporta, trgovine i dr. danas počinju da daju zamah ekonomskom razvoju općine.

Međutim, pitanje ekonomskog razvoja i dalje ostaje najveći prioritet u radu općinske administracije i nužno je nastaviti sa svim aktivnostima koje doprinose istom.

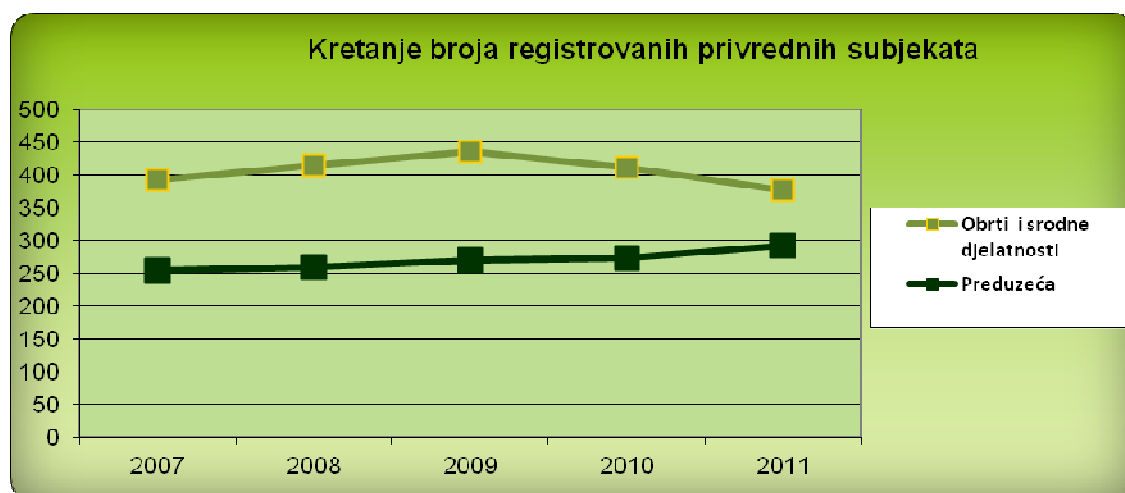
Općinska administracija se opredjelila za proaktivan pristup u kreiranju povoljnog ambijenta za razvoj poduzetništva i time stvorila povoljne uvjete za ekonomski razvoj općine Maglaj i privlačenje investitora.

Analizirajući podatke o broju registrovanih privrednih društava na području općine Maglaj tokom 2007., 2008., 2009., 2010. i 2011. godine i upoređujući ih može se konstatovati da je tokom svih ovih godina došlo do određenog porasta u broju registrovanih privrednih društava, tako da taj broj danas iznosi 292 privredna društava, što je izraženo procentualno povećanje od 14,96 % u odnosu na 2007.godinu. Takođe, došlo je do povećanja i broja registrovanih djelatnosti u okviru privrednih društava, s obzirom da jedno privredno društvo može registrovati više privrednih djelatnosti i poslovnih jedinica. Uporedni podaci pokazuju da na nivou godine povećanje novoregistriranih preduzeća iznosi cca 4 % u odnosu na prethodnu godinu.

Vrsta i broj privrednih subjekata u općini Maglaj, 2011. godine je slijedeći:

Vrsta privrednog subjekta	Ukupan broj registrovanih privrednih subjekata
Preduzeće (d.o.o. i d.d.)	292
Trgovinska radnja (TR)	127
Obrti i srodne djelatnosti	192
Ugostiteljska radnja (UR)	58
UKUPNO PRIVREDNIH SUBJEKATA	669

Služba za finansije, privredu i razvoj poduzetništva općine Maglaj, 2011.

Kada su u pitanju privredna društva registrovana na području općine Maglaj u 2011. godini i poredeći sa stanjem u 2007. godini može se primijetiti iz godine u godinu blagi pad broja registrovanih djelatnosti "Visokogradnja i niskogradnja" a usko vezane i trgovinske djelatnosti "Trgovina na malo i veliko građevinskim materijalom, bojama, lakovima, željeznom robom i el. instalacija" tzv. "skladišta građevinskog materijala". Razlog ovom smanjenju je završetak procesa povratka i izgradnje povratničkih kuća i raznih infrastrukturnih objekata koji su pratili proces povratka. Većina preduzeća iz ove branše upravo je i počelo sa radom i obavljanjem djelatnosti kada su razni donatori intenzivno finansirali izgradnju i rekonstrukciju porušenih objekata.

Za daljnji opstanak i razvoj ove grane privredne djelatnosti potrebno je otvoriti veći broj javnih radova na području općine, kao i podstaknuti lokalne investitore kao i građane na ulaganje u izgradnju stambenih objekata. Većina današnjih stambenih objekata je po namjeni poslovno-stambena, pored mjesta za življenje ima funkciju i poslovnog prostora, što podstiče vlasnika i na privatnu inicijativu za obavljanjem privrednih djelatnosti. To rezultira i povećanju broja registrovanih djelatnosti, većem zapošljavanju i većoj naplati direktnih i indirektnih poreza, iz kojih se finansiraju razne potrebe lokalne zajednice.

Isto bi se moglo postići sa fleksibilnijim procedurama na nivou općine za dobijanje raznih vrsta dozvola (urbanistička, građevinska i upotrebna), manjim taksama za iste, kao i manjim iznosima za prijenos vlasništva nekretnina i daljim razvojem sistema podrške i poticaja.

Vrsta djelatnosti	Broj obrta i drugih srodnih djelatnosti 2011	Broj preduzeća 2011
Poljoprivreda, lov i šumarstvo	16	6
Perađivačka industrija	41	35
Građevinarstvo	10	17
Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila, motocikla i predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo	140	48
Ugostiteljstvo	66	5
Saobraćaj, skladištenje i komunikacije	48	28
Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne djelatnosti	24	10
Obrazovanje	2	10
Zdravstvo i socijalni rad	6	11
Ostale javne, komunalne, društvene i lične uslužne djelatnosti	24	94
Vađenje ruda i kamena	-	2
Proizvodnja i opskrba električnom energijom, gasom i vodom	-	1

Državna uprava i odbrana	-	24
Financijsko posredovanje	-	1
Ukupno	377	292

Služba za finansije, privredu i razvoj poduzetništva općine Maglaj, 2011.

Analizirajući djelatnost "Trgovina na malo u nespécializovanim prodavnicama, pretežno hranom, pićima i duhanskim proizvodima" tzv „klasične prodavnice" nema značajnije promjene u odnosu na 2007. godinu. Međutim primjetan je porast broja specializiranih trgovina (trgovina na malo odjećom i obućom, nakitom i sl.)

Bitno je još napomenuti i to da otvaranjem Wisa shopping centra u Maglaju nije imalo za posljedicu odjavu radnji i preduzeća, a što su u početku nagovještavali vlasnici trgovačkih radnji. Suprotno tome otvaranjem shopping centra data je veća mogućnost i raznovrsnost ponude u gradu. U samom objektu shopping centra registrovano je novih 6 preduzeća ili njihovih poslovnih jedinica i 2 trgovačke radnje, a zaposlenje je našlo i cca 50 radnika.

Evidentan je interes potencijalnih investitora, kako domaćih tako i inostranih, za izgradnjom privrednih objekata što je ukazalo na potrebu za ubrzanim aktivnostima za uspostavljanje određenih biznis zona.

Tako su u proteklom periodu za ulaganje u izgradnju proizvodnih hala bili zainteresovani ili su već realizovali investicije: d.o.o."Bontex" Maglaj, d.o.o."HM-Promet" Maglaj, d.o.o."Hajdić" Maglaj, d.o.o."Non Stop-PPS" Maglaj, d.o.o."Bex" Maglaj, d.o.o."Džino" Maglaj, d.o.o."Feram" Maglaj, d.o.o."Auto perfect" Maglaj, d.o.o."Gabos metali" Maglaj (Francuska), d.o.o."Ionix Systems" (Engleska), d.o.o."Crotek" Maglaj, d.o.o."KB Plastik" Maglaj i dr.

Vlada ZE/DO kantona u svojim planovima razvoja Kantona predviđa i sredstva kao pomoć općinama koje izražavaju interes za izgradnju poslovnih zona, s tim da je 100% vlasništvu općine nad zemljištem i minimalna površina zone od 3 ha, što je ograničavajući faktori općini Maglaj za dobijanje ovih sredstava. Općina je u više navrata na sastancima u Kantonu potencirala, kao i u dopisima prema Vladi Kantona, izmjenu ovih kriterija prilikom raspodjele sredstava za ovu namjenu, međutim do sada smo dobijali negativne odgovore na naše traženje.

U 2007.godini Poslovna zona "Južni dio Maglaj" površine oko 1 ha (kod gradskog stadiona) kupljena je od strane Općine, dok je većina preostalog zemljišta na kome su planirane ostale poslovne zone u privatnom vlasništvu gdje su vlasnici iskazali interes za prodaju zemljišta.

Za opredjeljenih 10 poslovnih zona općina je donijela Odluke o osnivanju zona i definisala regulacione planove za iste.

Obraćanja potencijalnih investitora nameće obavezu još aktivnijeg odnosa prema rješenju ovih pitanja. Prema informacijama sa kojima raspolaže Služba za privredu, finansije /financije i razvoj poduzetništva osnovni prioritet u vezi sa aktivnostima na uspostavljanju poslovnih/biznis zona bili bi na područjima gdje trenutno postoji najveći interes investitora: Misurići, Liješnica, Kosova i Novi Šeher.

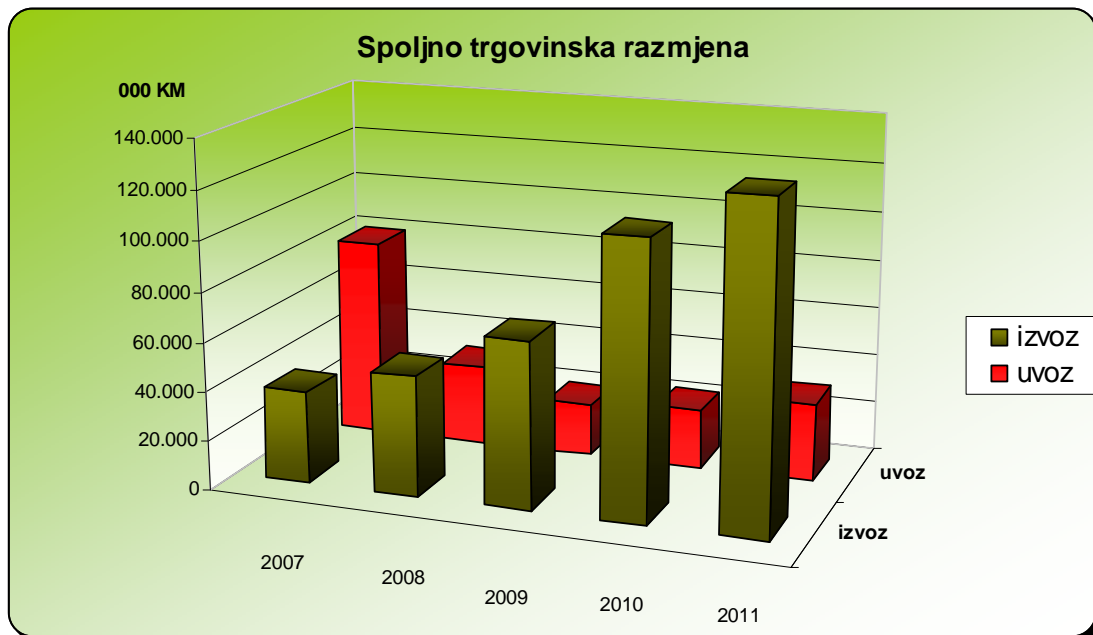
Općina Maglaj Industrijsko poslovne zone	Kategorija zemljišta (industrijsko zemljište)									Procjena vrijednost zemljišta u zoni po m ²
	Infrastruktura							Površina	Vlasništvo	
	Električna energija	Gas	Voda (pitka, tehn.)	Odvod otpadnih voda	Odlaganaj čvrstog otpada	Telekomunikac ije	Transportna infrastruktura			
Poslovna zona Liješnica 1	DA	NE	DA	DA	DA	DA	NE	16 ha	100% privatno	17 KM
Poslovna zona Liješnica 2	DA	NE	DA	DA	DA	DA	NE	8 ha	100% privatno	17 KM
Poslovna zona «Južni dio Maglaj» (gradski stadion)	DA	NE	DA	DA	DA	DA	DA	1,2 ha	100% općinsko	30 KM
Poslovna zona Kosova	DA	NE	DA	DA	DA	DA	NE	6,7 ha	100% privatno	20 KM
Poslovna zona Čakalovac	DA	NE	DA	DA	DA	DA	NE	1,7 ha	100% privatno	25 KM
Poslovna zona Tukovi	DA	NE	DA	DA	DA	DA	NE	2,5 ha	100% privatno	30 KM
Poslovna zona Misurići	DA	NE	DA	DA	DA	DA	DA	3 ha	90% /10% privatno/ općinsko	25 KM
Poslovna zona Moševac	DA	NE	DA	DA	DA	DA	NE	6,5 ha	100% privatno	20 KM
Poslovna zona Novi Šeher	DA	NE	DA	DA	DA	DA	NE	14 ha	100% privatno	15 KM
Poslovna zona Poljice	DA	NE	DA	DA	DA	DA	NE	8 ha	100% privatno	20 KM

Kako je navedeno, zasigurno prvi prioritet općinske administracije jeste povećanje broja zaposlenih. U tom cilju permanentno se radi na definisanju i sprovođenju kako sistemskih program poticaja zapošljavanju, tako i pojedinačnog modela podrške specifičnih i kapitalno značajnih investicija. Cilj je oživjeti privredne aktivnost kroz stvaranje povoljne poslovne klime potrebne za nova ulaganja, investicije, u jačanje svih kapaciteta i povećanje broja zaposlenih.

Plan je pružanjem potpore malim i srednjim preduzećima, samostalnim radnjama i drugim subjektima koji vrše poslovnu djelatnost pomoći u održanju broja postojećih i prijemu novih radnika. Provede se i dalje će se razvijati mjere organizacijskog karaktera, infrastrukturnog karaktera, financijskog karaktera te mjere za poboljšanje zakonskih propisa.

Obim spoljnotrgovinske razmjene privrede na području općine Maglaj u 2011. godini iznosio je 129.833.000,0 KM izvoza odnosno 31.664.000,0 KM, uvoza. Pokrivenost uvoza izvozom je 410 % sa saldrom robne razmjene od 98.169.000,0 KM.

Najveći izvoznici su Natron Hayat d.o.o. , Sirovina eko d.o.o., Bontex d.o.o., i HM promet d.o.o.

Poljoprivreda

Analiza prikupljenih pokazatelja ukazuje na još uvijek nizak stepen razvijenosti djelatnosti poljoprivredne proizvodnje na području općine Maglaj što za posljedicu ima malu zaposlenost u djelatnosti poljoprivrede, lova i šumarstva ali pruža priliku za aktiviranje značajnih i neiskorištenih resursa.

Nepostojanje tradicije u bavljenju poljoprivredom, koja se uglavnom ranije bazirala na zadovoljavanju vlastitih potreba kod individualnih proizvođača, svakako da je otežavajući faktor za brži razvoj poljoprivrede na području općine Maglaj.

Međutim, u odnosu na prijeratno stanje, ostvareni su značajni pomaci u oblasti poljoprivredne proizvodnje, kako u njezinom prestrukturiranju tako i novim, savremenim pristupima u proizvodnji. Tako da danas imamo zastupljenost gotovo svih grana poljoprivredne proizvodnje: stočarstva, ratarstva, voćarstva, plasteničke proizvodnje i dr.

Prepoznaje se značaj poljoprivrednog razvoja kroz povećanje zaposlenosti stanovništva, nezavisnost u snabdjevanju hranom i podizanje kvaliteta ishrane stanovništva korištenjem zdravih proizvoda. Tu je svako i interakcija sa drugim privrednim granama kao što su prerada, trgovina, turizam, prijevoz, energetika i dr.

Ratarstvo

Najintenzivnija je proizvodnja krmnog bilja, kukuruza, pšenice i drugih žita (zob, ječam, raž...) .

Uočljivo je da su se obrađene površine pod žitaricama i povrćem povećane dok su površine pod krmnim biljem smanjene. Sjetvene površine žitarica zauzimaju ipak manji dio oraničnih površina i to uglavnom za zadovoljenje sopstvenih potreba.

Od žitarica, najveće površine su pod pšenicom i kukuruzom.

Prosječna godišnja proizvodnja je 162 t pšenice (ozima i jara), 336 t kukuruza (silažni i merkantilni) i 10 t raži. Prinos pšenice se u posljednje tri godine smanjio isključivo zbog nepovoljnih vremenskih uvjeta koji su utjecali na ključne fenofaze razvoja i zrenja pšenice. Dok su kukuruz i raž zadržali određenu konstantu u prinosu. Sigurno je da se prinosi itekako mogu povećati uz dobar odabir sortimenta sjemena uz pridržavanje potrebnih agrotehničkih mjera.

Voćarstvo

Područje općine Maglaj je veoma povoljno za proizvodnju svih kontinentalnih vrsta voća, za uzgoj svih ekonomski interesantnih vrsta ali i uvođenje novih sorti kod pojedinih vrsta. Trenutno dostignuti nivo proizvodnje je znatno ispod realnih mogućnosti.

Pored tradicionalne proizvodnje autohtoni sorti voća trend rasta imaju površine pod intenzivnim voćnjacima u gustoj sadnji. Posljednjih godina, bilježi se povećanje površina voćnjaka za oko 2 ha, godišnje.

Povećanje broja i površina intenzivnih voćnjaka je prvenstveno jabuke, zatim kruške te voćnjaci šljive, Čačanke rodne, Čačanke rane i Stanley. Radi se uglavnom o intenzivnim zasadima koje na maloj jedinici površini, uz veliki broj sadnica osiguravaju intenzivan rod.

Prosječno se proizvede 225 t jabuke, 38 t kruške, 58 t šljive.

U posljednje vrijeme, organizovanim radom resorne službe i formiranih zadruga intenzivirana je proizvodnja maline.

Zasađeno je cca 4 ha maline te se isto nastoji i dalje razvijati. Trenutno za cjelokupnu proizvodnju garantovan je otkup od strane firme „Klas“ Sarajevo i „Heko“ Bugojno.

Povrtlarstvo

Najveći dio oranica, bašta i vrtova dominantno se koristi za proizvodnju povrća.

Dominacija povrtlarskih kultura je dokaz prepoznate, ispravne tržišne orijentacije proizvođača. Najveći dio površine je zasađen krompirom, paprikom, mrkvom i crnim i bijelim lukom.

Godišnja proizvodnja krompira je 832 t, paprike 19 t, luka 135 t

Količina proizvedenog krompira, po procjeni Službe za privredu, se uveliko smanjuje u posljednjim godinama dok se proizvodnja paprike i luka povećava s obzirom na dobru tržišnu cijenu i zadovoljenje potražnje.

Prinos po hektaru svih povrtlarskih kultura je, skoro četverostruko veći od prinosa po hektaru žitarica.

Posljednjih godina značajno raste interes za proizvodnju povrća u zaštićenom prostoru (plastenici, staklenici).

Broj plastenika 2000. godine bio je oko 30 komada površine cca 100 m², da bi u 2011. godini taj broj iznosio oko 300 komada. Broj podignutih plastenika svake godine bilježi porast s obzirom na osigurano tržište i pad cijena plastenika. Trend je podizanje savremenih plastenika iz kvalitetnih materijala opremljenih sistemom za navodnjavanje "kap po kap". Najviše se proizvodi paprika, paradajz, krastavac, špinat, luk, sadni materijal, salata, a posljednje vrijeme pojavljuju se i cvjećarska proizvodnja.

Općina Maglaj je uvela sistem poticaja i za ovu proizvodnju što će sigurno dalje doprinjeti povećanju broja i površina pod plastenicima.

Mljekarstvo

Značajan napredak napravljen je u proizvodnji mlijeka. Na području općine u 2011. godini otkupljeno je 410.500 litara mlijeka. Trend u proizvodnji mlijeka pokazuje stalni rast tako da je za očekivati dalje povećanje proizvodnje mlijeka.

Proizvodnja mlijeka je podržana od strane Općine Maglaj, Ze-Do kantona i FBiH i popraćena garantovanim poticajima što je takođe razlog za očekivanje daljeg rasta proizvodnje sirovog kravljeg mlijeka.

Trenutno, mljekare, „Saraj-Milk“ Maglaj i „ZIM“ Zenica otkupljuju sve ponuđene količine proizvedenog mlijeka.

Stočarstvo

Stočni fond na području Općine u odnosu na prijeratno stanje se uveliko smanjio, ali broj stoke u posljednjih 3-4 godina održava određenu konstantu sa tendencijom ka povećanju.

Uzrok je sve teže ostvarenje konkurentne proizvodnje u sadašnjim tržišnim okolnostima.

S druge strane, nedovoljne premije i izostanak državnih poticaja ne stimulišu bavljenje stočarstvom u većem obimu, izuzev za sopstvene potrebe.

Procjenjuje se da se godišnje u tovu krupne stoke, na tržište preda cca 660 t mesa.

Međutim, veliki dio brdskog zemljišta, pašnjaka gotovo da nema alternative stočarstvu i zasigurno i dalje ostaje resurs i sfera koju treba poticati i razvijati.

Brojno stanje stoke

Vrsta i kategorija stoke	2011.
Goveda - ukupno	2410
Ovce - ukupno	3880
Svinje - ukupno	480
Konji - ukupno	110
Perad - ukupno	44500
Koze - ukupno	220
Kunići - ukupno	110

Funkciju zdravstvene zaštite i kontrolu stanja stočnog fonda vrši JU „Veterinarska stanica“ Maglaj. Osnova djelovanja je zdravstvena zaštita životinja, cijepljenje zdravih i liječenje bolesnih životinja, kontrola higijenske i zdravstvene ispravnosti i kvalitativnih svojstava proizvoda animalnog porijekla, kao i unaprjeđenje stočarstva uopšte.

Peradarstvo

Proizvodnja je organizovana u okviru formalnog sektora i u kontinuitetu se odvija duži niz godina pokazujući tržišnu održivost uprkos tržišnim turbulencijama koje prate ovu proizvodnju.

Na području Općine egzistira nekoliko respektabilnih farmi koka nosilica sa cca 30.000 komada peradi.

Procjenjuje se da se sveukupno uzgaja 44.500 komada živine,

Godišnja proizvodnja je 5.670.000 komada jaja i 10 tona pilećeg mesa.

Pčelarstvo

Preko 130 individualnih proizvođača se bavi pčelarstvom.

65 pčelara djeluje organizovano kroz Udruženja građana pčelara Maglaj.

Prosječan broj društava je 2550 uz godišnju proizvodnju meda od 20.000 kg i 1500 kg voska te manje količine propolisa, matične mliječi i drugih proizvoda i preparata.

Rezultati u poljoprivrednoj proizvodnji bili bi sigurno veći da na području općine postoje kapaciteti za preradu voća i povrća, otkupni centri, hladnjače za smještaj otkupljenog povrća i pakirnice za pakovanje istog.

Bez instaliranja ovih kapaciteta ne postoji garancije sigurnog plasmana, što je jedan od najbitnijih preduslova za razvoj poljoprivrede. U narednom periodu prioritetno treba pokušati pronaći investitore zainteresovane za izgradnju prerađivačkih kapaciteta.

Poljoprivredno zemljište obuhvata 40,3 % ukupne površine Općine, od toga su obradive 78,8 %, a pašnjaci 21,2 %.

Kategorija zemljišta	Površina (ha)				
	Privatno	%	Javno	%	Ukupno
Oranice i vrtovi	7416,2	97,82	164,9	2,18	7581,1
Voćnjaci	1065,7	97,82	23,7	2,18	1089,4
Vinogradi	-	-	-	-	-
Livade	475,9	97,72	11,1	2,28	487
Ukupno obradivo zemljište	8957,8	97,82	199,7	2,18	9157,5
Pašnjaci	1866,9	75,36	610,4	24,64	2477,3
Ribnjaci	-	-	-	-	-
Ukupno poljoprivredno zemljište	10824,7	93,04	810,1	6,96	11634,8
Šumsko tlo	5968,7	40,50	8767,7	59,50	14736,4
Neploidno tlo	236,3	19,46	978,2	80,54	1214,5
Ukupno	17029,7	61,73	10556	38,27	27585,7

Služba za urbanizam, geodetske i imovinsko pravne poslove

Iz tabele je vidljivo da velika većina obradivog zemljišta otpada na oranice i vrtove, a nešto manje na voćnjake i vinograde, što predstavlja izrazitu mogućnost izbora poljoprivrednih kultura koje bi se mogle uzgajati, jer se voćnjaci smatraju višegodišnjim nasadima i na tim površinama se ista kultura u većini slučajeva zadržava duže vrijeme 10-20 godina (npr. jabuka, kruška, šljiva itd.). U navedenom se misli da još uvijek postoji mogućnost usmjeravanja poljoprivrede ka što produktivnijoj i profitabilnijoj proizvodnji, pa makar to bilo podizanje novih višegodišnjih nasada voća ili proizvodnja strnih žitarica, krompira odnosno ostalog povrća i dr.

Poljoprivredno zemljište je skoro potpuno u privatnom vlasništvu, uglavnom slabog boniteta.

Na području općine Maglaj preovladavaju bonitetne klase srednjih vrijednosti, dok su I, II i III klasa procentualno gledajući jako malo zastupljene. Imajući u vidu da se sa pedološkog aspekta ne može puno djelovati na sam sastav tla, ali bi trebalo ubuduće na temelju pedoloških analiza tla, koje se rade u posebnim laboratorijima, usmjeriti aktivnosti ka popravci tla u smislu prilagođavanja zemljišta određenim kulturama koje se planiraju sijati/saditi. Pod navedenim se misli na fosfatizaciju,

kalcifikaciju, humifikaciju, inkorporiranje mikro i makro hranjivih elemenata, popravka pH vrijednosti tla i dr.

Usitnjenost posjeda i često nerješeno pitanje vlasništva nad istim ne omogućava ozbiljniju proizvodnju za tržište, niti je dovoljna za samozapošljavanje i registraciju poljoprivredne proizvodnje.

Svako okrupnjavanje posjeda stvorilo bi pretpostavke za sigurniju poljoprivrednu proizvodnju.

Općina Maglaj vodi veoma aktivnu politiku u cilju boljeg i kvalitetnijeg organizovanja poljoprivredne proizvodnje.

Ostvarena je veoma dobra saradnja sa svim aktivnim udruženjima i zadrugama, kao i individualnim proizvođačima pojedinačno, kroz održavanje mjesečnih sastanaka, tematskih predavanja i dr.

Poseban segment predstavlja politika poticaja koja osigurava poticaje za širok spektar primarne poljoprivredne proizvodnje kao što su proizvodnja mlijeka, plastenička proizvodnja, zasadi kornišona, malina, kukuruza, žita i dr.

Isto je definisano kroz planiranu poziciju u općinskom budžetu i godišnje se izdvaja cca 120.000 KM sa stalnim trendom rasta

Naravno dostupni su i poticaji u poljoprivredi od strane resornih ministarstava Zeničko-dobojskog kantona i FBiH.

Registar poljoprivrednih gazdinstava

Shodno Zakonu o poljoprivredi, privredna društva, zadruge, obrtnici, obiteljska poljoprivredna gazdinstva i poljoprivrednici evidentiraju se u Registar poljoprivrednih gazdinstava odnosno registar klijenata.

Proces upisa traje od 2009. godine i do danas u evidenciji se nalazi 380 poljoprivrednih gazdinstava i 9 klijenata sa svojstvom pravnog ili fizičkog lica..

Registrovana gazdinstva su unesena i evidentirana u centralnu elektronsku aplikaciju za vođenje poljoprivrednih gazdinstava – RPG, čime će biti osigurano kvalitetno praćenje, nadzor i planiranje a isto je osnov za ostvarivanje poticaja u proizvodnji i ruralnom razvoju.

Trenutno na području općine trenutno djeluju 3 poljoprivredne zadruge i 10 udruženja poljoprivrednih proizvođača.

Turizam

Krajolik općine Maglaj obiluje prirodnim bogatsvima i ljepotama, bogatim kulturno-historijskim nasljeđem i resursima čiji se potencijali mogu iskoristiti za razvoj turizma, razvoj ekološke svijesti, sveukupno, zdraviji i perspektivniji način života stanovništva.

Međutim, turistička ponuda općine Maglaj još uvijek nije definisana i zaokružena, iako općina nastoji da napravi dobar ambijent i inicira određene procese s obzirom na realne mogućnosti za razvoj ekoturizma, kulturnog turizma, ribolovnog i lovnog turizma, vjerskog pa i sportsko rekreativnog turizma.

Sadašnji rad u turizmu se još uvijek svodi na entuzijazam pojedinaca i povremene osmišljene događaje. Međutim, logično opredjeljenje je na eventualne poduzetnike koji bi prepoznali svoj interes i otpočeli vlastiti turistički biznis odnosno udruženja građana kojima bi turizam bio sfera ozbiljnog djelovanja. Cilj je iskorištenje prirodnih ljepota ovih krajeva i resursa sa kojima raspolaže ova općina a koji su više nego dobar temelj za razvoj turističkog proizvoda, te čitav niz aktivnosti koje turistički radnici i stanovništvo ovoga kraja može ponuditi potencijalnim gostima.

Maglaj sa svojom kulturno historijskom baštinom ima izvanredne potencijale za razvoj kulturnog turizma. U tom pravcu neophodno je izvršiti ozbiljniju promociju i animiranje kulturno historijskih znamenitosti ovog kraja.

Maglajska gradina, Jusuf pašina džamija - Kuršumlija, Uzeirbegov konak, Delibegov han, ostala maglajska svetišta, maglajske kugle, stećci, jedinstvene su građevine i objekti takve vrste.

To zasigurno pruža velike mogućnosti za razvoj izletničkog turizma ili turizma događaja, ponajprije organizovanjem jednodnevnih izleta turista i školske djece s područja Bosne i Hercegovine i šire. Stoga je potrebno napraviti izletničke programe, marketing ponude, te razviti saradnju s turističkim agencijama, biroima i turoperatorima kako bi se ova vrsta turizma oživila i bolje organizirala za eventualne jednodnevne izlete.

Poseban segment istoga je vjerski turizam, imajući u vidu najznačajnija svetišta vjernika svih konfesija, locirana u Maglaju kao i sportski, odnosno lovni i ribolovni turizam.

Činjenica da kroz Općinu prolazi magistralni put M17, kojim u ljetnim mjesecima prolazi veliki broj turista prema Jadranskom moru, kao i drugih prolaznika omogućava nastajanje punktova, mjesta za odmor, na kojima bi se nudili domaći autohtoni proizvodi počev od proizvoda poljoprivrede, voćarstva, meda, prerađevina iz kućne radinosti i dr.

Ovakve aktivnosti podrazumijevaju izradu propagandnog materijala, edukaciju stanovništva i turističkih radnika, uređenje transverzala, turističkih staza, staza za ekstremne sportove te izradu prepoznatljivih turističkih suvenira karakterističnih za ovo područje.

Izrada turističkog proizvoda Općine traži zajednički rad javnog i nevladinog sektora, a dobro je došao i svjež kapital ovdašnjih ili inozemnih ulagača koji bi svoj biznis mogli bazirati na razvoju turizma.

3.1.4. Pregled stanja i kretanja na tržištu rada

Zvanična evidencija Federalnog zavoda za statistiku odnosno Federalnog zavoda za programiranje razvoja pokazuje trenutno 3083 zaposlena na području općine Maglaj.

Stvarno, ukupan broj zaposlenih na kraju 2011. godine je bio:

- u preduzećima i ustanovama 3.291,
- vlasnici radnji 287,
- zaposleni kod vlasnika radnji 202,
- zaposleni na području drugih općina 200,
- zaposleni u inostranstvu 762

Sveukupno zaposlenih 4.742 lica.

Broj zaposlenih 2007- 2011. :

2007			2008			2009			2010			2011		
M	Ž	Σ	M	Ž	Σ	M	Ž	Σ	M	Ž	Σ	M	Ž	Σ
3017	1555	4572	3180	1639	4819	3178	1565	4743	3166	1595	4761	3129	1613	4742

Zavod za zapošljavanje – Biro rada Maglaj

Broj zaposlenih u periodu od 2007. do 2011. godine pokazuje promjenljiv trend; u toku 2008. u odnosu na 2007. godinu zabilježen je rast za 247 ili 5,40%, 2009. u odnosu na 2008. godinu pad za 76 ili 1,58%; 2010. u odnosu na 2009. godinu rast za 18 ili 0,38% i u 2011. u odnosu na 2010. godinu pad za 19 ili 0,40%. Iako je period 2009. – 2011. godina period recesije, podaci o kretanju broja zaposlenih ukazuju

na činjenicu da nije došlo do gubitka ukupnog broja radnih mjesta u promatranom vremenskom periodu.

Cjelokupna problematika sfere zapošljavanja i tržišta rada opterećena je još uvijek nedovoljnom ekonomskom bazom realnog sektora, velikim brojem zaposlenih u vanprivrednim djelatnostima, nesrazmjernom između ponude i potražnje za radnom snagom, nepovoljnom kvalifikacionom i dobnom strukturom lica koja traže posao, slabom podrškom programima doškolovanja i prekvalifikacije nezaposlenih osoba, neusklađenost statističkih podataka na razini Federalnog zavoda za statistiku, Kantonalnog zavoda za zapošljavanje i lokalnog Biroa rada, nedovoljni i skromni programi podrške samozapošljavanju lokalnog stanovništva (mali biznisi) i dr.

Prosječna mjesečna neto plaća – općine, Ze-Do kanton, Federacija BiH

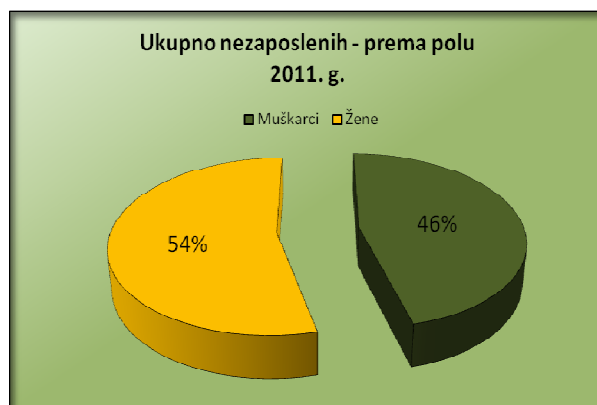
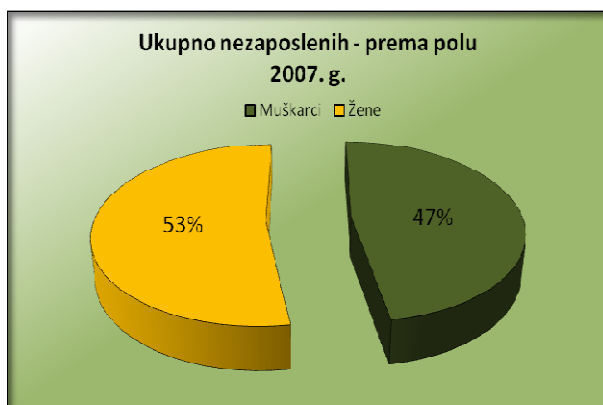
Općine, ZDK, F BiH	2007	% Maglaj	2008	% Maglaj	2009	% Maglaj	2010	% Maglaj	2011	% Maglaj
Maglaj	525,2	100	558,7	100	576,6	100	619,2	100	695,5	100
Tešanj	501,9	96	559,4	100	567,2	98	576,8	93	583,3	84
Zavidovići	435,4	83	476,3	85	528,3	92	531,9	86	556,4	80
Visoko	481,6	92	553,5	95	538,8	93	548,8	89	557,9	80
Ze-Do kanton	542,9	103	621,2	111	660,9	115	669,7	108	702,8	101
Federacija BiH	662,1	126	751,3	134	792,1	137	804,4	130	819,4	118

Federalni zavod za statistiku

Nezaposlenost

U 2011. godini u općini Maglaj 5.474 osoba je tražilo zaposlenje. Evidentno je da trend broja nezaposlenih u posljednje tri godine gotovo stagnira što upućuje na postojanost postojećih privrednih subjekata i očuvanje radnih mjesta u vremenu recesije i ekonomske krize.

U evidenciji Biroa za zapošljavanje općine Maglaj evidentiran je veći broj žena nego muškaraca, tako da je od ukupne sume, 2953 odnosno 54 % nezaposlenih žena, a 2521 odnosno 46 % nezaposlenih muškaraca.

Registrovana nezaposlenost na kraju 2011. godine u odnosu na 2007. godinu je manja za 271 osobu ili 4,64%.

U istom periodu kvalifikaciona struktura nezaposlenih osoba je značajno popravljena. Tako je 2007. godine među nezaposlenim bilo 2670 ili 46,47% stručnih osoba, a 2011. godine 2852 ili 52,10%. Među stručnim nezaposlenim osobama, kod KV je rast od 0,98%, VKV pad od 39,14%, kod SSS rast od 13,12%, kod VŠS rast od 31,25% i kod VSS rast od 538,10% .

Među nezaposlenim osobama u 2011. godini u odnosu na 2007. godinu veće je učešće žena u odnosu na muškarce za 0,96 procentnih poena.

U narednoj tabeli dat je prikaz kvalifikacione strukture nezaposlenih lica koja se vode na evidenciji Biroa za zapošljavanje općine Maglaj.

Broj registriranih nezaposlenih osoba prema obrazovnoj strukturi

Školska sprema	2007			2008			2009			2010			2011		
	M	Ž	Σ	M	Ž	Σ	M	Ž	Σ	M	Ž	Σ	M	Ž	Σ
NKV	1116	1765	2881	950	1692	2642	911	1666	2577	868	1625	2493	863	1566	2429
PKV	139	55	194	117	50	167	120	51	171	130	53	183	135	58	193
KV	1154	793	1947	983	783	1766	1068	842	1910	1147	809	1956	1170	796	1966
VKV	45	1	46	38	1	39	29	1	30	29	2	31	28	0	28
NS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SSS	258	382	640	217	402	619	237	437	674	243	438	681	276	448	724
VŠS	9	7	16	11	7	18	9	7	16	8	11	19	9	12	21
VSS	6	15	21	7	24	31	24	32	56	30	50	80	40	73	113
Magistri doktori nauka	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno	2727	3018	5745	2323	2959	5282	2398	3036	5434	2455	2988	5443	2521	2953	5474

JU Služba za zapošljavanje ZDK, Biro rada Maglaj

Na kraju 2011. godine skupinu mladih čini 2481 osoba ili 45,32%, skupina –zrelih, 2922 osobe ili 53,38% i skupinu – stari, 71 osoba ili 1,30%

Broj registrovanih nezaposlenih osoba u 2011. godini u odnosu na 2007. godinu u starosnoj dobi do 35 godina (mladi) manji je za 291 ili 10,50%, od čega je žena manje za 146 ili 9,97%, u starosnoj dobi 35 do 60 godina (zrelo doba) veći je za 15 ili 0,51%, od čega žena više za 83 ili 5,40% i preko 60 godina (stari) veći je za 5 ili 7,50%, od čega žena više za 5 ili 7,57%.

Uočljiv je porast nezaposlenih osoba starijih od 40 godina, koji u 2011. godini sudjeluju u ukupnom broju sa 54% i realno umanjnim šansama za dobijanje zaposlenja zbog: starosti, nekonkurentnih zvanja i zanimanja, narušenog zdravlja, slabe mobilnosti i dr.

Prosječno vrijeme traženja zaposlenja u 2011. godini je iznosilo 71 mjesec, što je povećanje u odnosu na 2007. godinu za 5 mjeseci ili 7,57%.

Na kraju 2011. godine u odnosu na 2007. godinu posao traži do jedne godine manje za 132 osobe ili 29,67%, od čega žena za 24 osobe ili 12,77%, od 1 do 5 godina posao traži manje za 540 osoba ili 36,05%, od čega žena za 302 ili 37,70%, od 5 do 10 godina posao traži više 11 osoba ili 0,87%, od čega žena manje za 15 ili 2,13%, preko 15 godina više za 689 osoba ili 79,65%.

Najbrojniju skupinu nezaposlenih osoba prema bračnom stanju na kraju 2011. godine čine nezaposlene osobe – oženjeni/udate 3890 ili 71,06%, što čini povećanje u odnosu na 2007. godinu za 70 ili 1,83%.

Nezaposlene osobe na kraju 2011. godine u odnosu na 2006. godinu, koje traže prvi put zaposlenje su manje brojne za 819 ili 20,45%, a koje traže zaposlenje više puta rast od 120 ili 5,53%.

Stopa nezaposlenosti

Stopa nezaposlenosti	2006 %	2007 %	2008 %	2009 %	2010 %	2011 %
Maglaj	70,81	60,05	58,48	59,68	59,25	54,82
Zeničko dobojski kanton	51,25	49,96	45,37	47,82	48,74	48,33
Federacija BiH	47,93	47,53	46,62	45,16	46,07	45,49

JU Služba za zapošljavanje ZDK, Biro rada Maglaj

Stopa nezaposlenosti od 2006. godine do 2011. godine u Maglaju i ima trend pada, i to veći u odnosu na trend ZDK i FBIH

Ukupan broj brisanih nezaposlenih osoba u Maglaju na kraju 2011. godine u odnosu na 2006. godinu u odnosu na ukupne razloge brisanja iz evidencije nezaposlenih osoba je veći za 71 ili 15,53%

Broj nezaposlenih osoba sa nepotpunom i potpunom osnovnom školom na kraju 2011. godine u odnosu prema ukupnom broju nezaposlenih je 2491 ili 45,50%

U evidenciji nezaposlenih osoba je i 20 nepismenih lica.

U evidenciji su 561 nezaposlena mlade osoba u starosnoj dobi do 35 godina bez srednjeg obrazovanja od čega 632 žene, odnosno u dobi do 40 godina bez srednjeg obrazovanja 1008 lica od čega 654 žene.

Penzioneri

Općini Maglaj prema podacima za 2011. godinu ima 1483 korisnika starosne, 560 invalidske i 1175 korisnika porodične penzije. Ukupno isplaćen iznos za sve korisnike penzija (3218 korisnika) za 2011. godinu je 1.060 611 KM, prosječna penzija za 2011. godinu iznosila je 329,59 KM.

Općina	Vrste mirovine / penzije						Ukupno	
	Starosne		Invalidske		Obiteljske			
	Broj	Iznos	Broj	Iznos	Broj	Iznos	Broj	Iznos
Maglaj	1.483	530.924	560	172.306	1.175	357.380	3.218	1.060.611
Z D K	27.780	11.189.087	11.108	3.570.991	18.498	5.837.293	57.386	20.597.372
UKUPNO FBiH	146.652	63.272.748	72.121	23.459.144	106.014	33.889.455	324.787	120.621.347

Federalni zavod za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar

Prosječna mirovina / penzija

Naziv općine	Broj zaposl. na 1 pensionera	Ukupna prosječna penzija u KM	Prosječna starosna penzija u KM	Prosječna invalidska penzija u KM	Prosječna obiteljska penzija u KM
Maglaj	1	329,59	358,01	307,69	304,15
Z D K	1	358,93	402,77	321,48	315,56
UKUPNO FBiH	1	351,69	395,92	313,32	313,06

Federalni zavod za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar

3.1.5. Pregled stanja i kretanja u oblasti društvenog razvoja

Obrazovanje

Obrazovanje u općini strukturano je na predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje.

Na području Općine Maglaj djeluje šest obrazovnih ustanova i to jedna u oblasti predškolskog obrazovanja, tri osnovne škole i dvije srednje škole.

Broj učenika koji pohađaju škole na području općine/opštine

	Broj učenika														
	2007			2008			2009			2010			2011		
	Σ	M	Ž	Σ	M	Ž	Σ	M	Ž	Σ	M	Ž	Σ	M	Ž
Predškolsko obrazovanje	44	28	16	63	36	27	66	41	25	69	48	21	73	42	31
Osnovno obrazovanje	2820	1458	1362	2724	1407	1317	2729	1438	1291	2508	1206	1202	2334	1197	1137
Područne škole	1327	687	640	1295	660	635	1350	718	632	1215	633	582	1160	583	577
Matične škole	1485	765	720	1420	742	678	1369	714	655	1287	670	617	1168	611	557
Specijalno odjeljenja	8	6	2	9	5	4	10	6	4	6	3	3	7	3	4
Srednje obrazovanje	1008	492	516	846	374	472	908	473	435	986	503	483	1123	578	547

Obrazovne ustanove, Općina Maglaj

JU „ Dječiji vrtić „ pohađa trenutno 73 djece. Ustanova radi u jednoj zgradi sa prostorijama ukupne površine od oko 1600 kvadratnih metara. Vrtić posjeduje vlastito dvorište bez potrebnih rekvizita za igru djece. Objekat zgrade je kompletno dotrajavao te tom smislu je potrebna rekonstrukcija cjelokupne zgrade sa izmjenom elektro, vodovodnih i sanitarnih instalacija. Objekat se zagrijava energentom lož ulje, što s obzirom na visoke trošove iziskuje zamjenu sa alternativnim, jeftinijim gorivom za zagrijavanje.

Materijalno tehnička opremljenost ustanove takođe nije zadovoljavajuća, potrebna je nabavka didaktičkih sredstava, opreme i namještaja.

U ustanovi radi devet zaposlenih uz dva volontera. Od kadrova potrebno je upošljavanje jednog nastavnika ili profesora predškolskog obrazovanja i domara.

Ustanova funkcionise na bazi sufinansiranja od strane općine koja je i osnivač.

Na području općine Maglaj egzistiraju tri osnovne škole i to:

- OŠ "Maglaj"
- "Prva osnovna škola" i
- OŠ "Novi Šeher".

Sveukupan broj osnovnih škola (matične i područne) na području općine je 14.

U "Pvoj osnovnoj školi" organizovana je i nastava za djecu sa posebnim potrebama.

Ukupno 2334 djece pohađa osnovne škole a nastavu izvode 149 nastavnika.

Broj upisane djece u prvi razred se kreće u prosjeku zadnjih pet godina 247 s tim da je 2011. godine upisano 273 učenika.

Općine	Broj škola	Broj odjeljenja	Broj učenika	Broj nastavnika	Stanovništvo	Broj učenika na 1000 stanovnika
Maglaj	14	110	2.334	149	23.360	98
Z D K	198	1.704	36.578	2.635	399.856	91
Federacija BiH	1.090	9.901	207.921	15.567	2.338.270	89

Federalni zavod za statistiku;

Nakon završetka rata, obnovljene su i opremljene sve škole. Međutim, postoji još dosta školskih objekata u lošem stanju koji zahtjevaju rekonstrukciju ili čak izgradnju novih objekata.

U okviru OŠ "Maglaj" djeluje srednja muzička škola. Nastava u ovoj školi traje šest godina i izvodi se po važećem nastavnom planu i programu. Muzički oblici ili instrumenti obrazovanja su: klavir, harmonika, viola, gitara, flauta, klarinet, solfedo i kamerna muzika. Ukupan broj učenika upisanih u sve razrede iznosi 190 raspoređenih u 18 odjeljenja

Iz statističkih podataka vidljivo je da u zadnjem vremenskom periodu je smanjen broj učenika što je karakteristika društveno-ekonomskog trenutka.

Inače osnovno obrazovanje je u nadležnosti Kantona, a općinska vlast se trudi da kroz razne oblike podrške i saradnje poboljšava materijalni položaj škola i njihovih uposlenika.

U dvije srednje škole u Maglaju, JU "Opća gimnazija Maglaj" i JU „Mješovita srednja škola Maglaj“, obrazuje se oko 1125 učenika a nastavu izvodi oko 81 nastavnik velikog broja zanimanja i stručnih zvanja.

U 2011. godini u prvi razred srednjih škola upisano je ukupno 397 učenika , dok je prosjek za posljednjih pet godina iznosio 291 učenik. Učenici se školuju u 18 struka a najveći interes je pokazan za opću gimnaziju i zvanje ekonomskog tehničara.

Mješovita srednja škola i Opća gimnazija se, prema ostvarenim rezultatima, svrstavaju u red vodećih škola u Ze-Do kantonu.

U Mješovitoj srednjoj školi učenici se obrazuju za slijedeća stručna zanimanja i zvanja :

- Ekonomski tehničar
- Mašinski tehničar
- Hemijski tehničar
- Tehničar drumskog saobraćaja
- Elektrotehničar
- Elektroenergetičar
- Prodavač
- Automehaničar
- Metalostrugar
- Bravar
- Plinski i vodoinstalater
- Zavarivač
- Krojač

- Frizer-vlasuljar
- Proizvođač celuloze i papira

U skladu sa objektivnim mogućnostima i potrebama za određenim zvanjima i zanimanjima planirati će se opis učenika kao i , otvaranje novih struka.

Inače evidentna stalna je tendencija smanjenja broja učenika što upućuje na planiranje zbrinjavanje viška nastavnog kadra i vođenja računa kod prijema novih nastavnika.

U prethodnom periodu u srednjim školama su kontinuirano poboljšavani uvjeti za rad, materijalno tehničkim opremanjem i u svim školama zastupljena je stručna nastava. U budućem periodu potrebno je nastaviti opremanje kabineta, biblioteka, nabavku računarske opreme, prostora za tjelesni odgoj i dr.

U školama će se planski raditi na arhitektonskom prilagođavanju fizičkog pristupa za učenike sa posebnim potrebama.

Općine	Broj škola	Broj odjeljenja	Broj učenika	Broj nastavnika	Stanovništvo	Broj učenika na 1000 stanovnika
Maglaj	2	44	1.123	81	23.360	48
Z D K	35	741	19.199	1.572	399.856	48
Federacija BiH	215	4.251	106.833	8.938	2.338.270	46

Federalni zavod za statistiku;

Kada je u pitanju visokoškolsko obrazovanje permanentno se povećava broj studenata sa područja Općine Maglaj, tako da je 2007. godine iznosio 208 a 2011. godine 327 studenata.

U cilju podrške učenicima i studentima u budžetu Općine izdvajaju se sredstva za stipendiranje učenika srednjih škola i studenata. Broj i iznos stipendija iz godine u godinu se povećava u skladu sa mogućnostima budžeta.

U periodu od 2007. do 2011. godine prosječno godišnje odobravane su 80 stipendije za redovne studente, po 600 KM/godišnje.

U istom periodu prosječan godišnji broj stipendija za studente povećan je sa 43 koliko je iznosilo u 2007. godine na 87 u 2011.godini.

Rapidno povećanje broja visoko obrazovanih nezaposlenih osoba upućuje na potrebu novog pristupa kod stipendiranja i to prvenstveno stipendiranja deficitarnih zanimanja i struka.

Kultura i sport

Kultura kao kompleksna društvena pojava obuhvata oblast duhovnog i materijalnog stvaralaštva i ima važnu ulogu u odgoju i obrazovanju, te očuvanju kulturne tradicije i duhovnih i historijskih vrijednosti društva.

U obavezi Općine Maglaj je osiguravanje osnovnih potreba stanovništva u oblasti kulture, obezbjeđenja potrebnih uslova za djelovanje i rad postojećih nosilaca kulturne nadgradnje, odnosno afirmacija i podrška njihovih projekata.

Kulturna zbivanja u Maglaju danas se uglavnom odigravaju u okviru JU Dom kulture "Edhem Mulabdić" i JU "Narodna biblioteka" te UG Gradski mješoviti hor, KUD-ovi ("Gradski folklorni ansambl", "Gromovnik" i "Novi Šeher").

Trenutno stanje u oblasti kulture odraz je cjelokupnog stanja društveno-ekonomskog sistema u BiH. Ono što karakteriše potrebe za kulturnim sadržajima današnjih urbanih sredina limitirano je, prije svega, teškom finansijskom situacijom ne samo Maglaja već i cijele BiH.

JU Dom kulture „Edhem Mulabdić“ egzistira pod ovim imenom od 1998. godine a kao sljednik bivšeg Radničkog univerziteta .

U okviru ove ustanove nalaze se Gradska sportska dvorana, Kino dvorana, Uzeirbegov konak te sala Općinskog vijeća Maglaj.

Osnovna djelatnost ustanove je izdavanje knjiga, časopisa, publikacija i dr. Ustanova se bavi i obrazovanjem odraslih, prikazivanjem filmova, radom sportskih objekata, pružanje usluga javnog mrežnog operatera, zaštitom kulturne baštine.

Ukupna korisna površina ustanove u 2011. godini iznosi 899 kvadratnih metara a ukupno je uposleno pet izvršilaca.

JU „Dom kulture Edhem Mulabdić“ Maglaj je organizator Međunarodnog festivala pjevača amatera „Studentsko ljeto“, „Malog ljeta“, „Gastro festa“, čitavog niza drugih kulturnih sadržaja, pozorišnih predstava, projekcija filmova, i dr.

JU „Dom kulture Edhem Mulabdić“ Maglaj podržava i rad svih kulturnih društava i udruženja osiguranjem tehničke podrške u organizaciji brojnih manifestacija i kulturnih događaja kao i osiguranja prostora za rad i druženje.

Godišnji budžet ustanove u 2011. godini iznosi 97.000 KM od čega 46.000 KM kroz sufinansiranje iz budžeta općine Maglaj.

Osnovni problemi u radu su nedostatak zakonske regulative te neujednačenost sa drugim ustanovama, kao i ranije dospjele a neuplaćene obaveze po osnovu uplate za PIO i zdravstvene i druge doprinose uposlenih. Ustanova se samo sufinansira iz budžeta općine koja je osnivač ove ustanove. Samo kroz sportsku dvoranu godišnje prođe preko 100 000 korisnika (takmičara i rekreativaca).

Druga bitna ustanova iz oblasti kulture je JU „ Narodna biblioteka „ Maglaj. Osnivač ove ustanove je Općina Maglaj a ista se u najvećem dijelu finansira iz sredstava Ze-Do Kantona. Ustanova je locirana u prizemlju Doma kulture sa ukupnom površinom poslovnog i kancelarijskog prostora od oko 400 kvadratnih metara i odjeljenjima za odrasle, djecu, odjeljenjem za obradu knjiga i zavičajnom zbirkom te čitaonicom sa internet centrom. Osnovna djelatnost ove ustanove je bibliotekarska djelatnost, edukativno – obrazovna, informaciona i izdavačka. Ustanova je uvedena u COBBIS sistem, što znači uvezivanje baze podataka bibliotečke građe po sistemu lociranja neophodne literature za svakog korisnika. U biblioteci postoji postavka zavičajne knjige koja ima veliki historijski i kulturološki značaj, a organizuju se česte promocije kulturnog značaja.

Ukupan fond knjiga je oko 35 000 a za 2011. godinu registrovano je 1100 redovnih čitalaca.

U organizaciji „Narodne biblioteke“ Maglaj redovno se održava kulturna manifestacija “Mulabdićevi dani kulture“ u okviru koje se oržava čitav niz kulturnih, književnih i scenskih perfomansa.

Trenutno je uposleno šest izvršilaca , a osnovni problemi ove ustanove leže u nedefinisanoj statusu bibliotekarstva na nivou ZE-DO Kantona.

Civilno društvo (NVO)

Na području Općine djeluje 30 udruženja građana, različitih sfera djelovanja i 19 sportskih klubova i udruga.

Od strane resorne službe, usvojeni su i kriteriji za raspodjelu novčanih sredstava iz oblasti sporta i fizičke kulture i kulture.

Usvojena je i Strategiju partnerstva sa građanima / NVO.

Cilj je promovirati i razvijati međusobne partnerske odnose, koristiti dobre prakse iz ove oblasti i razvijati transparentan, demokratski način donošenja odluka.

Udruženja građana na području općine Maglaj 2011.g.

	Naziv organizacije	Područje djelovanja	Broj članova
1	KUD „Gradski folklorni ansambl“ Maglaj	Kultura	
2	UG „Gradski mješoviti hor“ Maglaj	Kultura	
3	HKUD „Gromovnik“ Novi Šeher	Kultura	80
4	KUD „Novi Šeher“	Kultura	
5	Udruženje žena „Cicmanka“ Novi Šeher	Kultura i zaštita okoliša	100
6	Udruženje žena „Maglajka“ Maglaj	Kultura	
7	Udruženje žena „Kosovka“ Kosova	Kultura i tradicija	113
8	Udruženje građana „Umero“ Maglaj	Socijalna zaštita	40
9	Udruženje građana penzionera Maglaj	Socijalna zaštita	
10	Udruženje građana „Merhamet“ Maglaj	Socijalna zaštita	
11	Općinska organizacija “Crveni križ“ Maglaj	Socijalna zaštita	471
12	Udruženje građana „Crveni polumjesec“	Socijalna zaštita	
13	Centar za omladinski rad i neformalno obrazovanje „CORNO“	Edukacija mladih	283
14	Balkan Akcija	Mladi	
15	Udruženje „Mladih sportista“ Straište	Mladi	
16	Udruženje mladih „Aktivista“ Domislica	Mladi	20
17	Udruženje građana „Mladi Maglaja“ Maglaj	Mladi	20
18	Fitnes klub, Maglaj	Rekreacija	25
19	Udruženje Invalida rada	Zaštita invalida	
20	Planinarsko- ekološko i sportsko-rekreacijsko društvo „Oaza mira“	Sport i rekreacija	65
21	Asocijacija roditelja i nastavnika OŠ „Novi Šeher“	Obrazovanje	150
22	Udruženje mladih „Zumbul“ Kosova	Mladi	8
23	UG „Eko pokret“ Maglaj	Zaštita okoliša	
24	UG „Centar Mag“, Donji Ulišnjak	Mladi	14
25	Udruženje „ Umjetnika i poštovalaca umjetnosti“ , Maglaj	Kultura	62
26	UG „Žene Domislice“ , Domislica	Kultura	30
27	Udruženje za borbu protiv dijabetesa „Maglaj“	Zdravstvo	148
28	Udruženje inovatora Maglaj, Maglaj	Tehnika	
29	Udruženje mladih Moševac	Opšte	
30	Udruženje Put spasa	Očuvanje tekovina	

Sport

Na području općine Maglaj egzistira veliki broj sportskih klubova, kako u muškoj tako i u ženskoj konkurenciji. Najznačajniji objekat za sportske djelatnosti je gradska sportska dvorana koja egzistira u okviru JU Dom kulture. Sportska dvorana ima korisnu površinu prostora u funkciji u iznosu od 2133 m². Općina Maglaj refundira korištenje dvorane za treninge sportskih ekipa što je veliki doprinos razvoju sporta.

U 2011. godini predviđena su sredstva za tu namjenu u iznosu od 33.800 KM. Pored ovog zatvorenog prostora, u okviru JU Prva osnovna škola postoji i sportska sala u korisnoj površini od 292 metara kvadratnih, a namjenjena za obavljanje nastave tjelesnog odgoja, treninga ekipa i rekreacije građana. Treba napomenuti da je u toku izgradnja sportske dvorane u Novom Šeheru. Urađeni su značajni poslovi na ovom objektu koji je izgrađen, pokriven i sa postavljenom kompletnom stolarijom. U narednom periodu potrebno je završiti ovaj projekat tj. unutrašnje uređenje i stavljanje u funkciju za potrebe velikog broja učenika i stanovnika Novošeškog kraja.

Može se reći, da se i pored određenih poteškoća u proteklom periodu dosta učinilo na razvoju sporta i fizičke kulture, prvenstveno finansijskom podrškom organizovanom bavljenju sportom, a zatim i na izgradnji sportskih igrališta.

U toku je izgradnja poligona sportskih igara u svakoj MZ-i. Do sada je izgrađen i obnovljen veliki broj ovih sportskih objekata tako da je ostalo samo nekoliko mjesnih zajednica odnosno većih naselja gdje bi trebalo uraditi ove poligone. Od ostalih objekata treba istaknuti da funkcionišu tri nogometna kluba sa svojim stadionima i pratećim objektima koje treba rekonstruisati.

Budžetom općine su za 2011. godinu predviđena sredstva za sufinansiranje sporta u ukupnom iznosu od 165.000 KM što uz gore navedeno sufinansiranje sportske dvorane doprinosi masovnom bavljenju sportom, razvoju omladinskog sporta, egzistiranju velikog broja klubova, rekreaciji građana a sve u cilju stimulanja zdravog načina života stanovnika općine .

Evidentan je nedostatak nekih sportsko rekreacionih sadržaja kao što su teniski tereni i bazeni za kupanje što bi se trebalo riješiti u narednom periodu.

Rad u sportskim klubovima bazira se na entuzijazmu bivših i sadašnjih sportista i sportskih radnika. Sve navodi na to da je potrebno mnogo više misliti o angažovanju u sportu svih od osnovnih i srednjih škola što će rezultirati masovnom angažovanju mladih u sportu a time i rezultatima u sportu .

Sportska udruženja 2011. g.

	Naziv sportske organizacije	Područje djelovanja	Broj članova
1	NK „Natron“, Maglaj	Sport	110
2	NK „Novi Šeher“, N: Šeher	Sport	30
3	NK „VIS“ Kosova	Sport	75
4	Kajak rafting klub „Natron“	Sport	43
5	Sportsko- ribolovno sportsko društvo „Bosna“	Sport	51
6	Rukometni klub „Maglaj“	Sport	48
7	Odbojkaški klub „Maglaj“	Sport	65
8	Korfbal klub „Maglaj“	Sport	57
9	Planinarsko- skijaško društvo „Smajlovac“	Sport	85
10	Lovačko sportsko društvo „Soko“	Sport	320

11	Savez za sport i rekreaciju invalida	Sport	64
12	Odbojkaški invalidski klub	Sport	20
13	Društvo pedagoga fizičke kulture	Sport	11
14	Sportski savez općine Maglaj	Sport	
15	Kuglaški klub „Maglaj“	Sport	7
16	Košarkaški klub „Maglaj“	Sport	50
17	Karate klub „EMPI“ Maglaj	Sport	80
18	Kajak-kanu klub „Maglaj“	Sport	60
19	Malonogometni klub - MNK „Maglaj“	Sport	12

3.1.6. Pregled stanja i kretanja u zdravstvena i socijalna zaštita

Zdravstvena zaštita

Primarna zdravstvena zaštita je organizovana u Domu zdravlja i 4 područne ambulanti, 7 timova porodične medicine, jednoj hitnoj pomoć, jednoj državnoj apoteci te 2 privatne apoteka.

Osim pomenutog primarna zdravstvena zaštita organizovana je i kroz privatni nivo u dvije ordinaciji opće medicine i šest stomatoloških ordinacija.

Zdravstvena zaštita na sekundarnom nivou organizovana je kroz Opću bolnicu Tešanj i Kantonalnu bolnicu Zenica.

Finansiranje ustanova zdravstvene zaštite je u nadležnosti Zavoda za zdravstveno osiguranje kantona i Federacije BiH.

Općina	Stanovništvo	Broj ljekara	Broj stomatologa	Broj bolesničkih postelja	Stanovnika		
					na 1 ljekara	na 1 stomatologa	na 1 bol. postelju
Maglaj	23.360	20	8	0	1168	2.920	0
ZDK	399.856	597	48	1.105	670	8.330	362
F BiH	2.338.270	4.355	595	8.659	537	3.930	270

Dom zdravlja

Javna ustanova "Dom zdravlja" Maglaj je zdravstvena ustanova, koja pruža usluge stanovništvu iz primarne i specijalističko-konsultativne zaštite u skladu s Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i važećim propisima i standardima.

Ukupan broj radnika zaposlenih u Domu zdravlja je 96, od čega 10 doktora opće prakse, 10 specijalista, 2 stomatologa, 47 medicinskih tehničara i 29 drugog osoblja.

Na raspolaganju su slijedeći specijalističke usluge: internista, opšta medicina, porodična medicina, pedijatar, epidemiolog, fizijatar, ginekolog, oftalmolog i medicina rada)

Redovno su angažovani u oblasti pružanja specijalističko-konsultativne zdravstvene zaštite i doktori specijalisti iz drugih zdravstvenih ustanova (neuropsihijatar, hirurg, ORL, dermatolog).

Rad ustanove se odvija u okviru slijedećih službi:

- Služba opšte medicine (Porodična medicina)
- Služba hitne medicinske pomoći
- Higijensko-epidemiološka služba i Antituberkulozni dispanzer
- Služba za zdravstvenu zaštitu radnika
- Služba za zdravstvenu zaštitu djece i omladine
- Služba za zdravstvenu zaštitu usta i zuba
- Služba za laboratorijsku dijagnostiku
- Služba za zdravstvenu zaštitu žena
- Centar za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju
- Centar za mentalnu rehabilitaciju
- Specijalističko-konsultativna služba
- Služba opštih i zajedničkih poslova.

Osnovna djelatnost ustanove se obavlja na tri lokacije i to:

- Matična zgrada JU Doma zdravlja Maglaj,
- Područna ambulanta Novi Šeher,
- Područna ambulanta Kosova,
- Područna ambulanta Liješnica.

Na nivou općine javno-zdravstvene aktivnosti se obavljaju putem higijensko-epidemiološke službe Doma zdravlja. Osnovne aktivnosti javnog zdravstva se odnose na očuvanje i unaprijeđenje zdravlja planiranjem i provoenjem mjera nadzora nad zaraznim i nezaraznim oboljenjima, osiguranja zdravstvene ispravnosti hrane, vode, vazduha i predmeta opće upotrebe, nadzora okoliša, promocije zdravlja, prevencije oboljenja te provoenje redovnih vakcinacija građana.

Svake godine se obavlja vakcinacija djece tako da je 2011. godine vakcinisano ukupno 610 osoba.

Finansiranje primarne zdravstvene zaštite se vrši iz Fonda za zdravstveno osiguranje, te iz dotacija općinskog budžeta.

Realizacija projekta porodične medicine se kontinuirano nastavlja shodno Planu implementacije porodične medicine FBiH i Ze-Do kantona i ista mora biti usklađena sa Mrežom zdravstvenih ustanova primarne zdravstvene zaštite ZE-DO kantona.

Najizraženiji problemi koji opterećuju rad Doma zdravlja :

- Pomanjkanje lijekova i sanitetskog materijala
- Rast troškova poslovanja zbog rasta cijena goriva, lož ulja za grijanje, električne energije, komunalnih usluga i dr,
- Sveobuhvatna sanacija objekta Doma zdravlja;
- Nezadovoljavajuće stanje medicinske i druge opreme;
- Nedostatak potrebnog broja ljekara
- Neriješeno pitanje finansiranja specijalizacije ljekara;

Snabdjevanje lijekovima građana općine Maglaj i zdravstvenih ustanova, shodno Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Zakonom o lijekovima vrše 3 apoteke i to jednoj državnoj i dvije privatne..

Javna ustanova «Narodna apoteka» Maglaj obavlja svoju djelatnost na četiri lokacije.

U strukturi medicinskih kadrova ima 4 magistra farmacije i 2 farmaceutska tehničara (4 tima)

Stomatološku zdravstvenu zaštitu građanima Općine Maglaj pored Doma zdravlja Maglaj, pružaju i 6 privatnih stomatoloških ordinacija.

Od ukupno 23.360 stanovnika općine Maglaj, zdravstvenim osiguranjem pokriveno je ukupno 20.490.osiguranika.

Na osnovu podataka Zavoda za javno zdravstvo Zenica, može se konstatovati da je najveći broj umrlih od bolesti krvotoka, druge po redu su bolesti tumora, slijede bolesti organa za disanje i varenje, te ostale vrste bolesti.

Socijalna zaštita

JU Centar za socijalni rad Maglaj obavlja poslove iz oblasti socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom a prema Zakonu o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom FBiH i kantonalnim Zakonom o zaštiti osoba od nasilja u porodici. Osnivač ustanove je Općina Maglaj, trenutno ima 8 zaposlenika i svoj rad organizuje u novosagrađenoj zgradi sa odličnim uslovima za rad uposlenih i korisnika.

Osnovni vidovi pomoći koji se isplaćuju putem Centra za socijalni rad su: stalna novčana pomoć za 65 korisnika u 2011. godini, osposobljavanje za život i rad za 9 korisnika, smještaj u druge obitelji za 6 korisnika, smještaj u ustanove socijalne zaštite za 29 korisnika, usluge socijalnog rada i drugog stručnog rada za 1110 korisnika, dječiji dodatak za 950 korisnika, naknade umjesto plaće za 54 korisnika, naknade umjesto plaće roditeljima koja nisu u radnom odnosu za 10 korisnika ili ukupno 2312 osoba kao korisnika registrovanih u 2011. godini.

Kao ranjive grupe maloljetnici o kojima se vodi evidencija i staranje nalaze se: 7 djece bez roditeljskog staranja, 43 djece odgojno zanemarene i zapuštene, 42 djece čiji je razvoj ometen obiteljskim problemom, 35 djece sa mentalnim i fizičkim smetnjama u 2011. godini.

Pored navedenih ranjivih grupas u Općini Maglaj zbog posljedica ratnih dešavanja na evidenciji nadležne službe nalazi se i ukupno 549 ratnih vojnih invalida sa procentom invaliditeta od 20- 100 %, 76 osoba ometenih u fizičkom i psihičkom razvoju i osoba sa invaliditetom, 176 osoba materijalno neosiguranih i za rad nesposobnih, 64 stare osobe bez obiteljskog staranja, 160 osoba društveno negativnog ponašanja, 77 osoba kojima je usljed posebnih okolnosti potrebna pomoć. Ukupan broj korisnika kao civilnih žrtava rata iznosi 65 za 2011. godinu. Ovaj broj korisnika se smanjuje zbog smrti korisnika a ne vrši se zakonsko usklađivanje civilnih invalidnina.

MDD "Merhamet " Regionalni odbor Maglaj predstavlja bitnu organizaciju koja utiče na stabilnost socijalnih prilika u općini Maglaj. Ovo društvo se najvećim dijelom finansira kroz vlastito učešće i obezbjeđenjem donacija, a dijelimično i iz sredstava budžeta Općine Maglaj i Ze-Do kantona.

Osnovna djelatnost je pružanje svih vidova pomoći osobama u stanju socijalne potrebe. Korisnici usluga ovoga društva su teške socijalne kategorije i ranjive grupe.

Posebno značajna je usluga javne kuhnje za 450 korisnika u kojoj je samo u 2011.g pripremljeno 117.000 obroka.

U proteklih 20 godina realizovano je niz projekata koje su imale za cilj obezbjeđenje uslova za prehranu stanovništva u ratu, pomoć povratnicima i održivom povratku, obnovu kuća, nabavku i podjelu stočnog fonda, zdravstvenu pomoć, podizane staklenika, pomoć stradalim u prirodnim nesrećama (klizište Suljakovići) i niz drugim aktivnosti velike novčane ali i humane vrijednosti.

Stanovanje

U oblasti stanovanja i stambene izgradnje na području općine Maglaj evidentno je poboljšanje standarda stanovanja i smanjenju stambenog deficita.

U užem gradskom jezgru dominira gradnja stambenih objekata koji su najrasprostranjenija fizička urbana struktura dok u prigradskim naseljima i dalje dominiraju individualni stambeni objekti, koji formiraju strukturu manjih ili većih stambenih naselja. Individualna izgradnja učestvuje sa oko 80 % u ukupnoj stambenoj izgradnji.

Stanje u oblasti stanovanja je poboljšano tako da su pojedini stari, dotrajali objekti porušeni a na tim lokacijama izgrađeni novi, savremeni objekti za stanovanje.

Sveukupno, na području Općine Maglaj intezitet nove stambene izgradnje je zadovoljavajući. Sa 2011. godinom ukupno je izgrađeno 1619 stanova na području Općine Maglaj.

Niska ekonomska moć granana utiče negativno na prodaju stanova koji su građeni za tržište.

Civilna zaštita i sigurnost ljudi

Civilna zaštita na području Općine Maglaj organizovana je kroz službu civilne zaštite u okviru koje se nalazi i profesionalna vatrogasna jedinica. Uposlenici civilne zaštite su smješteni na spratu zgrade općine a vatrogasna jedinica u tzv. Vatrogasnom domu.

Za provođenje aktivnosti civilne zaštite formirane su jedinice zaštite i spašavanja po javnim ustanovama, preduzećima i mjesnim zajednicama.

Najčešći oblici ugrožavanja života, zdravlja i imovine stanovnika Općine Maglaj su: opasnost od neeksplozivnih ubojnih sredstava, požari, poplave i naročito klizišta.

Saradnja sa BH MAC-om je kontinuirana od završetka rata do danas, provode se aktivnosti preventivnih i operativnih mjera na zaštiti stanovništva od zaostalih neeksplozivnih i minsko eksplozivnih sredstava iz ratnog perioda.

Ukupna površina kontaminirana minama iznosi 2030,70 hektara što čini 7,81 % ukupne površine općine. Ova činjenica ukazuje na velike probleme za stanovnike u blizini kontaminiranih lokacija, nemogućnost eksploatacije šumskog i poljoprivrednog zemljišta, izgradnje puteva i infrastrukture.

Shodno strategiji protivminskog djelovanja u BiH 2009.-2019. usvojenoj od Vijeća Ministara BiH, 2008. godine planirane su aktivnosti protivminskog djelovanja na području općine Maglaj u cilju potpunog eliminisanja sumnjivih površina I i II kategorije prioriteta kroz redukciju iste tokom generalnog i tehničkog izviđanja i čišćenja mina.

Do 2011.godine na području Općine registrovano je ukupno blizu 600 manjih i većih klizišta kojim je ugroženo nekoliko stotina stanovnika. Posljednjih godine konstantno se registruju nova klizišta koja ugrožavaju stambene objekte, putne komunikacije i stanovništvo.

U toku je izrada sveukupnog registra klizišta na području općine sa prijedlogom mjera potrebnih za sanaciju.

Paralelno s tim kandidovana je i izrada jednog broja projekata i izrada projektne dokumentacije za sanacije prioritenih klizišta.

Dužina poplavno rizičnih vodotoka na teritoriji općine je značajna i njima je ugroženo više stotina stanovnika. Radi se o bujičastim rijekama, Jablanica, Liješnica i dr. čije je rješavanje pitanja plavljenja veoma kompleksno i povezano sa angažovanjem velikih sredstava. Općina u kontinuitetu, srazmjerno mogućnostima budžeta i drugih raspoloživih izvora radi na uređenju vodotoka, izgradnji obalotvrda, sanaciji i čišćenju korita itd.

O ličnoj sigurnosti građana i čuvanju javnog reda i mira brigu vodi Policijska stanica Maglaj, čiji kvalitetan rad doprinosi sveopštoj sigurnosti građana za koju se slobodno može reći da je zadovoljavajuća a što redovno potvrđuju svi relevantni pokazatelji i trendovi iz oblasti kriminaliteta i održavanja javnog red i mira.

Osiguranje lica i imovine vrši 9 Osiguravajućih društava koja djeluju na općini Maglaj a koji obezbjeđuju razne vrste osiguranja (lična osiguranje, osiguranja imovine, vozila, itd.).

3.1.7. Stanje javne infrastrukture i javnih usluga

Komunalna infrastruktura je osnovni preduvjet dobrog i održivog funkcioniranja svakog grada. Općina Maglaj izdvaja iz svog Budžeta značajna finansijska sredstva da bi se unaprijedilo stanje komunalne infrastrukture grada i podigao ukupni standard građana i poboljšali uslovi poslovanja privrednih subjekata. Brojni projekti komunalne infrastrukture su u fazi rješavanja.

Putna infrastruktura

Općina Maglaj ima veoma povoljan geoprometni položaj, s obzirom da kroz teritorij općine prolazi magistralni put M 17 preko kojeg se odvija najveći dio saobraćaja na pravcu sjever-jug. Činjenica da je i trasa koridora u izgradnji Vc u neposrednoj blizini grada, Općini Maglaj i njenoj privredi daje značajne komparativne prednosti. Općina Maglaj takođe ima razvijenu mrežu regionalnih, lokalnih i nekategorisanih putnih pravaca.

Naredna tabela prikazuje dužine cesta po kategorijama unutar općine.

Opis	Dužina (km)	%
Nekategorizirani	56,00	31
Lokalni	81,60	46
Regionalni	23,50	13
Magistralni	18,20	10
Autocesta	-	-
Ukupno	179,30	100

Generalno govoreći većina puteva su u stanju koje zahtjeva sanaciju i rekonstrukciju, a što se i obrađuje kroz planove sektorske grupe.

Željeznički sistem

Željezničku povezanost sa željezničkim pravcem Šamac-Sarajevo-Ploče (dionica Šamac Sarajevo dupli kolosjek), neposredno kroz urbano područje općine, u dužini cca 30 km, treba takođe posmatrati kao snagu.

Željeznička stanica Maglaj posjeduje dovoljan broj sporednih, manevarskih kolosjeka koji pružaju mogućnost intenzivnog i efikasnog korištenja željezničkog prijevoza.

U periodu poslije rata, dominira drumski teretni saobraćaj te je neopravdano zapostavljen željeznički transport, osim nekoliko redovnih linija manjeg obima.

Ovakvo stanje bi u budućnosti trebalo mijenjati u korist željezničkog saobraćaja kao jeftinijeg transporta roba a što je preduslov konkurentnosti na svjetskom tržištu.

Željeznički sistem kombinovan sa budućim putnim koridorom Vc treba biti važna razvojna šansa za općinu Maglaj.

Vazdušni, riječni, morski i kopneni saobraćaj**Centri**

Sarajevo	129 km
Zenice	65 km
Mostar	250 km
Banja Luka	150 km
Tuzla	80 km
Zagreb	290 km

Aerodromi

Aerodrom Sarajevo	129 km
Aerodrom Tuzla	80 km
Aerodrom Beograd	300 km
Aerodrom Zagreb	290 km

Luke

Luka Brčko	125 km
Luke Ploče	325 km
Luke Bar	450 km
Luke Kopar	580 km

Granični prijelazi

Bosanski/Slavonski Brod	100 km
Doljani	300 km
Izačić	320 km

Javni saobraćaj

Stepen razvijenosti javnog saobraćaja važan je pokazatelj mobilnosti stanovništva.

Na području općine može se zaključiti da je javni prijevoz putnika dobro razvijen, te da su sve mjesne zajednice pokrivene sistemom javnog prijevoza putnika.

Općina Maglaj vrši prema ukazanim potrebama stanovništva i uvažavajući komercijalni interes prijevoznika, usklađivanje redova vožnje pokušavajući na taj način doprinijeti što većem zadovoljenju potreba stanovništva.

Razvoju javnog prijevoza putnika doprinosi i značajna modernizacija (asfaltiranje) cesta , na čemu se u posljednjih desetak godina veoma mnogo učinilo.

Visok stepen motorizacije stanovništva takođe značajno doprinosi mobilnosti stanovništva.

Javni saobraćaj je relativno razvijen te uz postojanje više lokalnih prijevoznih firmi i u narednom periodu će biti veom važan vid prevoza stanovništva općine.

U najskorije vrijeme će se izvršiti novo usklađivanje redova vožnje i utvrditi će se linije javnog saobraćaja koje treba da zadovolje u međuvremenu kandidovane zahtjeve te usklade prema novom daljinaru čija je izrada u toku.

Od kapaciteta i kvaliteta funkcionisanja javnog prevoza u velikoj mjeri zavisi buduća organizacija korištenja prostora općine Maglaj, te stoga javni prevoz mora biti jedan od strateških segmenata prostornog razvoja.

Elektro-energetska infrastruktura

Napajanje električnom energijom vrši se iz elektro-energetskog sistema BiH.

U po ratnom periodu izvršena je značajna sanacija i izgradnja nove elektroenergetske infrastrukture koja još uvijek traje. U narednom periodu očekuje se dalja izgradnja, koje će doprinijeti još kvalitetnijem i urednijem snabjevanju potrošača električnom energijom.

Sveukupno snabdjevanje električnom energijom na području općine je uredno i dobro.

Općina se električnom energijom snabdijeva preko 110 kV dalekovoda u trafo stanicu TS Maglaj (Misurići), snage 40 MVA i dva dalekovoda 35 kV preko TS Maglaj I (Natron), snage 4 MVA i TS Maglaj II (Misurići), snage 12 MW .

Dalje napajanje korisnika se vrši preko 144 elektrodistributivne trafo stanice TS 10/0,4 kV, raspoređenih po svim naseljenim mjestima na području općine.

Općina Maglaj - potrošači električne energije 2011. g.	Broj potrošača
1. Na visokom naponu	4
2. Na niskom naponu	8529
a) Domaćinstva	7918
b) Javna rasvjeta	34
c) Ostala potrošnja	577
Ukupno	8533

Elektrodistribucija Maglaj

Komunikacijska infrastruktura:

Na području općine djeluje javno preduzeće JP BH Pošta, Pošta Maglaj, čija je djelatnost poštanski promet i razvoj poštanske djelatnosti na području općine i šire.

Pored tradicionalnih poštanskih usluga kontinuirano se uvode najmodernije, nove usluge i servisi, kao što su: Hibridna pošta, Sorting centar itd.

Pošta Maglaj, opremljena sa najmodernijom poštanskom automatizacijom i mehanizacijom i uvezana u informatički sistem, pored široke lepeze poštanskih i drugih usluga, osposobljena je i da obavlja i integriranu poštansko- bankarsku uslugu.

Glavnu ulogu u oblasti telekomunikacija obavlja dioničko društvo BH Telecom, kao najveći operater svih vidova telefonije na području BiH a koja stanovništvu općine omogućava pristup fiksnoj i mobilnoj mreži (BH Line i BH Mobile) te BIHPak javnoj mreži za prijenos podataka.

Mreža fiksne telefonije čini neumitno kičmu svakog komunikacijskog sistema jedne države. U svijetu rapidnih promjena, napretka brzine i obima komuniciranja, u svijetu koji postaje globalno informatičko društvo, fiksna telefonija je pokretačka poluga mehanizama komuniciranja bez kojih se svijet danas, društvo i njihovo funkcioniranje više ne mogu niti zamisliti.

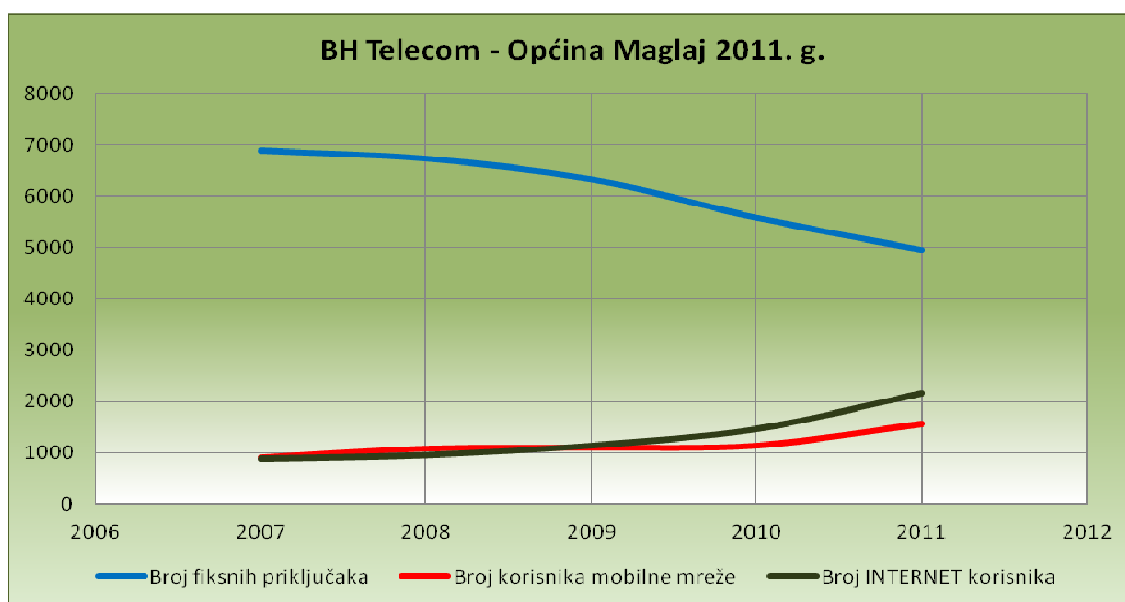
BH Telecom kao najveći operator mobilne telefonije na teritoriji Bosne i Hercegovine, na području općine pruža ove usluge sa pokrivenošću općine signalom od 95 %. Na području općine su takođe prisutni i mobilni operateri M:tel i HT Eronet, za koje nisu prikupljeni podaci o broju korisnika, ali koji sigurno sa svojom infrastrukturom i korisničkom podrškom daju dodatni kvalitet ponude ovih usluga.

Tu su i usluge pristupa Internetu, kao medij komuniciranja i razmjena informacija, danas, dio naše stvarnosti i postojanja, gdje je brza i pouzdana informacija najbitniji segment početka svake aktivnosti - kreiranje modernog koncepta društva – društva znanja, zabave, stila života i poslovanja.

BH telecom pored postojećih SMS, MMS, JAVA, Wap/Web portal, moja TV i dr. svakodnevno inovira i uvodi najmodernija svjetska dostignuća iz ovih oblasti, kao što su usluge mCommerce, LBS-lokacijski bazirane usluge, telemetrija i telekomanda.

Općina Maglaj – DD BH Telecom – 2011. g.	
Broj fiksnih priključaka	4953
Broj ugovornih korisnika mobilne mreže	1560
% Pokrivenosti općine mobilnim signalom	95 %
Broj INTERNET korisnika	2163

DD "BH Telecom" Sarajevo

TV, radio, novine i internet portali:

U općini Maglaj emitovanje radijskog programa vrši Radio Maglaj, radio stanica sa 40-godišnjom tradicijom. Konstantan rast i razvoj Radio Maglaja, prije dvadeset godina krunisan je otpočinjanjem emitovanja televizijskog programa tako da danas Maglaj ima svoju RTV Maglaj, veoma gledanu i slušanu na najvećem dijelu općine kao i nekim susjednim općinama. RTV Maglaj emituje informativni, ekonomsko propagandni program, sportske, kulturno-zabavne sadržaje i dr.

RTV Maglaj je u privatnom vlasništvu i smještena je u novim prostorijama, Doma kulture E. Mulabdić Maglaj.

Kablovska televizija Maglaj je firma kabel-operatera, organizovana kao javno-privatno partnerstvo, svojom uslugom pokriva najveći dio teritorije općine, i s obzirom na slabu tehničku opremljenost i dinamične promjene u ovoj oblasti zahtjeva sigurno jedan novi pristup i dalju modernizaciju.

MIN – Maglajske informativne novine, pokrenute od strane JU Doma kulture “Edhem Mulabdić” i koje se finansiraju iz budžeta općine. Dio tiraža otkupljuje općina, koji distribuira prema mjesnim zajednicama i javnim ustanovama, a drugim dijelom se distribuira u slobodnoj prodaji na nekoliko kioska u gradu

Uređivačka koncepcija i kvalitet novina je na zavidnom nivou i informišu građane o aktuelnim događajima iz svih sfera života na području općine.

Internet portali su zasigurno postali mediji koji sve više preuzimaju ulogu informisanja građana o trenutnom dešavanju kako u našem gradu tako i šire. Trenutno egzistir nekoliko portala u gradu i njihov broj će se u budućnosti sigurno dalje povećavati.

Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama i otpadom

Upravljanje vodovodom i kanalizacijom na području općine Maglaj vrši Komunalno javno društvo – Maglaj – KJD Maglaj, d.o.o. preduzeće u mješovitom vlasništvu sa 82% državnog kapitala kojim upravlja Općina Maglaj i privatnog kapitala u vlasništvu radnika – vlasnika kapitala.

Osnovna djelatnost KJD Maglaj, d.o.o je organizovanje komunalnih javnih usluga i to: snabdijevanje pitkom i tehničkom vodom, kanalizacija, prikupljanje i odvoz komunalnog otpada, održavanje i uređenje parkova i javnih površina i održavanje lokalnih puteva.

Snabdijevanje stanovništva vodom za piće nije sveobuhvatno riješeno.

Prisutan je neracionalan parcijalni pristup rješavanja snabdijevanja vodom na nivou mjesnih zajednica i općine.

Općina Maglaj – gradski vodovodni sistem	2011
Broj kilometara vodovodne mreže na području općine	22,7
Nivo investicija u izgradnju vodovodne infrastrukture	29.000
Nivo investicija u rekonstrukciju vodovodne infrastrukture	--
Nivo investicija u održavanje vodovodne infrastrukture	33.000
Broj potrošača vode sa gradskog vodovoda	9.000
Procenat gubitaka vode	51
Potrebe l/s	34,90
Broj domaćinstava u općini, korisnika lokalnog vodovoda	2.288
Prosječna cijena m ³ vode	0,62
Procenat naplate usluga vodosnabdjevanja	79 %

KJD Maglaj

Snabdijevanje stanovništva vodom u gradu o je riješeno gradskim sistemom snabdijevanja korištenjem rijeke Bistrice i rijeke Bosne, tretmanom u horizontalnim bunarima, postrojenju za pripremu vode preko gravitacionih rezervoara i distribucije u vodovodnu gradsku mrežu do krajnjih korisnika.

Snabdijevanje vodom na nivou ostalih mjesnih zajednica riješeno je mjesnim vodovodima iz prirodnih izvorišta i bunara. S obzirom na šarenilo u organizaciji i gazdovanju vodovodima te prisutnim globalnim promjenama i smanjenjem izdašnosti pojedinih izvorišta postoji intencija priključenja prigradskih vodovoda na gradski vodovodni sistem.

Generalno vodosnabdjevanje je takođe oblast koja zahtjeva korjenite promjene u organizovanju i racionalnim rješenjima te zahtjeva opsežna razmatranja i definisanje pravaca daljeg razvoja vodosnabdjevanja stanovništva općine.

Što se tiče kvaliteta vode u sistemu, voda ispunjava osnovne zahtjeve i svojstva pitke vode.

Vrši se redovna dezinfekcija vode u sistemu, kao i kontrola rezidualnog hlora. Kontinuirano se vrši bakteriološka a i fizičko-hemijska kontrola uzoraka vode.

Značajne aktivnosti su usmjerene na povećanje procenta naplate, čiji rezultati su i postignuti.

Potrebno je odmah planirati i obezbjediti sredstva za realizaciju projekata postepenog priključivanja mjesnih zajednica na gradski vodovodni sistem te uporedo vršiti rekonstrukciju distribucione mreže iz razloga velikih gubitaka vode i postojanja dionica izvedenih neadekvatnim materijalima.

Sakupljanje i tretman otpadnih voda (kanalizacija)

Poseban problem predstavljaju otpadne vode. Razvojem privrede i naselja (tj. Rastom stanovništva) u proteklom periodu sa rastom potrošnje vode, enormno su se povećavale i količine otpadnih voda.

KJD Maglaj – gradski vodovodni sistem	2011
Br. Kilometara kanalizacione mreže na području općine	14,3
Nivo investicija u izgradnju kanalizacione infrastrukture	216.000
Nivo investicija u održavanje kanalizacione infrastrukture	15.000
Domaćinstva – prikljucci	1926
Pravne osobe – prikljucci	288
Prosječna cijena m ³ otpadne vode	0,19
Procenat otpadnih voda koje se prečišćavaju	--
Procenat naplate usluga	79 %

KJD Maglaj

Kanalizacijom je obuhvaćen uglavnom općinsko gradsko jezgro dok je problem još uvijek evidentan u većini mjesnih zajednica u kojima stanovništvo koristi nepropisno napravljene sopstvene septičke jame sa ili bez preliava. U toku je izgradnja kanalizacije MZ Misurići kao najvećeg prioriteta s obzirom na ugroženost vodozahvata i vodozaštitnih zona. Inače, rješavanje pitanja sistema kanalizacije po MZ-ma je otežano zbog specifične konfiguracije zemljišta koje otežava i male specifične gustine korisnika što znatno poskupljuje izgradnju.

Gradski kanalizacioni sistem trenutno nema prečišćavanje otpadnih voda i jedan od prioriteta općine u budućnosti je i sveobuhvatno rješavanje kanalizacione mreže, razdvajanje oborinskih i fekalnih voda, izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i dr.

Odvoz smeća I otpada

Integralni sistem upravljanja otpadom sastavni je dio modernog društva, a za njegovo razvijanje I efikasnost važne su ekonomske odrednice koje potiču smanjivanje otpada, odvojeno skupljanje, obradu, recikliranje I ponovnu upotrebu.

Zakonodavni dio sistema upravljanja otpadom U Bosni I Hercegovini je velikim dijelom riješen, iako još neusklađen sa zahtjevima I standardima EU. Međutim, veliki problem predstavlja neprovođenje propisa. Nema potpunih I pouzdanih podataka o količinama I tokovima otpada, niti odgovarajuće kontrole. Naročito je loše stanje sa infrastrukturom koja je neodgovarajuća ili se ne koristi na zadovoljavajući način. Postupci zbrinjavanja otpada uglavnom se svode na odlaganje na odlagališta, od kojih vrlo mali dio zadovoljava propisane standarde. Edukacija I aktivnosti podizanja svijesti javnosti nedovoljno su razvijeni.

Organizovanim prikupljanjem otpada obuhvaćeno je 4089 korisnika u svojstvu fizičkih lica (stanovi, kuće) i 341 pravno lice. Organizovano prikupljanje otpada vrši se na urbanom dijelu općine, te u znatnoj mjeri u prigradskim području. U toku je aktivnost na pokrivanju cjelokupne teritorije općine ovom uslugom kao i tehničko opremanje KJD Maglaj za kvalitetnije prikupljanje otpada.

Najizraženiji problemi su: neuređenost gradske deponije otpada "Nekolja", zastarjela i nedovoljna sredstva za odvoz smeća (vozni park, kontejneri), niska ekološka svijest korisnika.

Općina Maglaj – Odvoz otpada i smeća	2011
Domaćinstva	4233
Pravna lica	352
Ukupno:	4.585
Broj korisnika usluge odvoza smeća i otpada	12.699
Količina otpada prikupljenog tokom godine – m3	2.562
Procenat smeća i otpada koji se sortira – procjena	--
Količina otpada prikupljenog tokom godine – adekvatno pohranjen	14.000 m3
Broj divljih deponija na području općine – procjena	20
Broj saniranih divljih deponija na području općine	1

U općini Maglaj, komunalno preduzeće KJD Maglaj je zaduženo za pitanja prikupljanja I transporta komunalnog otpada.

Vrlo se mala količina otpada sortira (cca 1 %).

U narednom periodu potrebno je proširiti skupljanje komunalnog otpada i na domaćinstva koja nisu uključena se u sistem, a koja vlastiti otpad ponovo odlažu na divlje deponije.

Divlje deponije treba sanirati na okolinski prihvatljiv način. Potrebno je, kroz izmjene odluke o komunalnom redu i ažuriranje inspeksijskih kontrola ovu pojavu svesti na minimum s obzirom na visoke troškove uklanjanja divljih deponija.

Toplifikacija

Toplifikacija grada je zasigurno najprioritetniji i nakompleksniji projekat Općine Maglaj.

U toku je izrada glavnog projekta Toplane na bio masu Omerdino polje nakon čega će otpočeti proces obezbjeđenja finansijskih sredstava i izgradnja toplane. Sačinjen je takođe projekat magistralnog vrelovoda i razvoda gradske sekundarne mreže.

Predviđena je izgradnja kotlovnice 15 MW sa vrelovodnim kotlovima na bio masu, za I fazu, druga faza takođe 15 MW te prostorna pretpostavka i za III fazu slične nazivne snage.

Općina Maglaj će u budućem periodu težište svih resursa usmjeriti u rješavanje pitanja toplifikacije, od kreditnog zaduženje budžeta, lobiranje za obezbjeđenje finansijskih sredstava na svim nivoima vlasti, kandidovanje projekta kod Evropske komisije, IPA fondova, nacionalnih razvojnih agencija i dr.

Javna rasvjeta

Gotovo cijela općina je pokrivena sistemom javne rasvjete, različitih rješenja, kvaliteta i stanja. Naime, u po ratnom periodu nakon rekonstrukcije i obnove javne rasvjete vršila se djelimična izgradnja nove rasvjete te rasvjete po mjesnim zajednicama.

Postoji potreba za daljim proširenjem i izgradnjom nove mreže javne rasvjete i isto je sigurno jedan od infrastrukturnih prioriteta.

Svjetiljke koje služe za osvijetljavanje su različite jačine, porijekla i kvaliteta, naročito u mjesnim zajednicama, često veoma slabog kvaliteta i niske svjetlosne iskoristivosti.

Troškovi potrošnje električne energije na godišnjem nivou su veoma veliki i iznose nešto manje od 130.000 KM.

Planirano je dalje proširenje mreže javne rasvjete na MZ-e koje nisu pokrivena ovom uslugom uz sufinansiranje stanovnika kod izgradnje te etapna supstitucija postojećih svjetiljki racionalnijim, LED svjetiljkama a srazmjerno mogućnosti obezbjeđenja sredstava.

Općina Maglaj – javna rasvjeta	2011
Iznos finansijskih sredstava iz općinskog budžeta koji je uloženi u izgradnju i održavanje javne rasvjete	28.828,00 KM
Iznos finansijskih sredstava iz općinskog budžeta koji je uloženi za funkcioniranje javne rasvjete	129.504,00 KM

Groblja

Na području općine Maglaj, postoji više lokacija groblja različite veličine i konfesija.

Svaka mjesna zajednica u zavisnosti od broja stanovnika ima svoju lokaciju za groblje ili više lokacija raspoređenih po zaseocima.

Održavanje lokacija groblja nije sistemski riješeno, nego se građani samoorganizuju i po potrebi održavaju i uređuju površine groblja.

Na postojećim lokacijama nije izvršena parcelizacija sa pristupnim stazama niti postoji plan ukopavanja.

Prema prostorno planskoj dokumentaciji nema rezervisanih površina za nove lokacije groblja. S obzirom da se broj mjesta za ukopavanje smanjuje i javljaju potrebe za novim lokacijama potrebno planski pristupiti ovom problemu.

3.1.8. Stanje administrativnih usluga lokalne samoprave

Općina ima zakonodavnu (Općinsko vijeće) i izvršnu vlast (Općinskog načelnika). Općinsko vijeće i Općinski načelnik su organi vlasti u Općini, jedinici lokalne samouprave, koji svoju funkciju obavljaju u skladu sa Ustavom, zakonima i Statutom Općine Maglaj.

Općinsko pravobranilaštvo je organizovano kao poseban općinski organ čija je nadležnost da zakonski zastupa Općinu i štiti imovinu i imovinske interese Općine.

Saziv Općinskog vijeća broji 25 vijećnika koji se biraju neposrednim izborima. Mandat članova vijeća je četiri godine. Vijeće osniva svoja radna tijela: komisije, savjete, odbore, radne grupe i druga stalna i povremena radna tijela a za ocjenu ili praćenje određenih sfera djelovanja.

Općinski načelnik je izvršno-upravni organ Općine. Općinski načelnik se bira, neposrednim izborima na cijelom području Općine. Mandat Općinskog načelnika je četiri godine.

Općinski načelnik, općinske upravne službe i općinski službenici svoje poslove obavljaju u skladu sa zakonom o upravnom postupku, drugim zakonima i općinskim propisima ovisno o vrsti predmeta. Građani svoja prava i interese rješavaju u okviru zakonom utvrđenih ili kraćih rokova.

U cilju potpune transparentnosti i učešća u odlučivanju, za građane je uređena procedura slobodnog pristupa informacijama.

U okviru programa „Monitoring javnih usluga na lokalnom nivou – Građani i vlast zajedno do boljih usluga“ u organizaciji Fonda otvoreno društvo BiH s ciljem da se aktuelizira pitanje odgovornosti lokalnih vlasti za dostupnost i kvalitet javnih usluga na lokalnom nivou ocijenjen je i rad općinske administracije.

Vrlo pozitivno su ocijenjeni dostupnost, brzina i kvalitet usluge, a negativnu ocjenu nije dala ni jedna mjesna zajednica

Nalazi do kojih se došlo će svakako poslužiti kao vodič lokalnoj upravi u pogledu planiranja vlastitih programa, planova i aktivnosti uzimajući u obzir potrebe građana za pojedinim vrstama javnih usluga na lokalnom nivou koje su interpretirane kroz pomenuti Izvještaj.

Efikasnija općinska administracija mora biti inicijator bliske saradnje javnog, privatnog i nevladinog sektora, ali i koordinator velikog broja zajedničkih razvojnih inicijativa i stvaranja prostora za privatni i nevladin sektor te njihovo uključivanje u pružanje javnih usluga.

Broj zaposlenih u općinskoj administraciji je 78 od čega je 64 radnika administracije i 14 pripadnika Profesionalne vatrogasne jedinice.

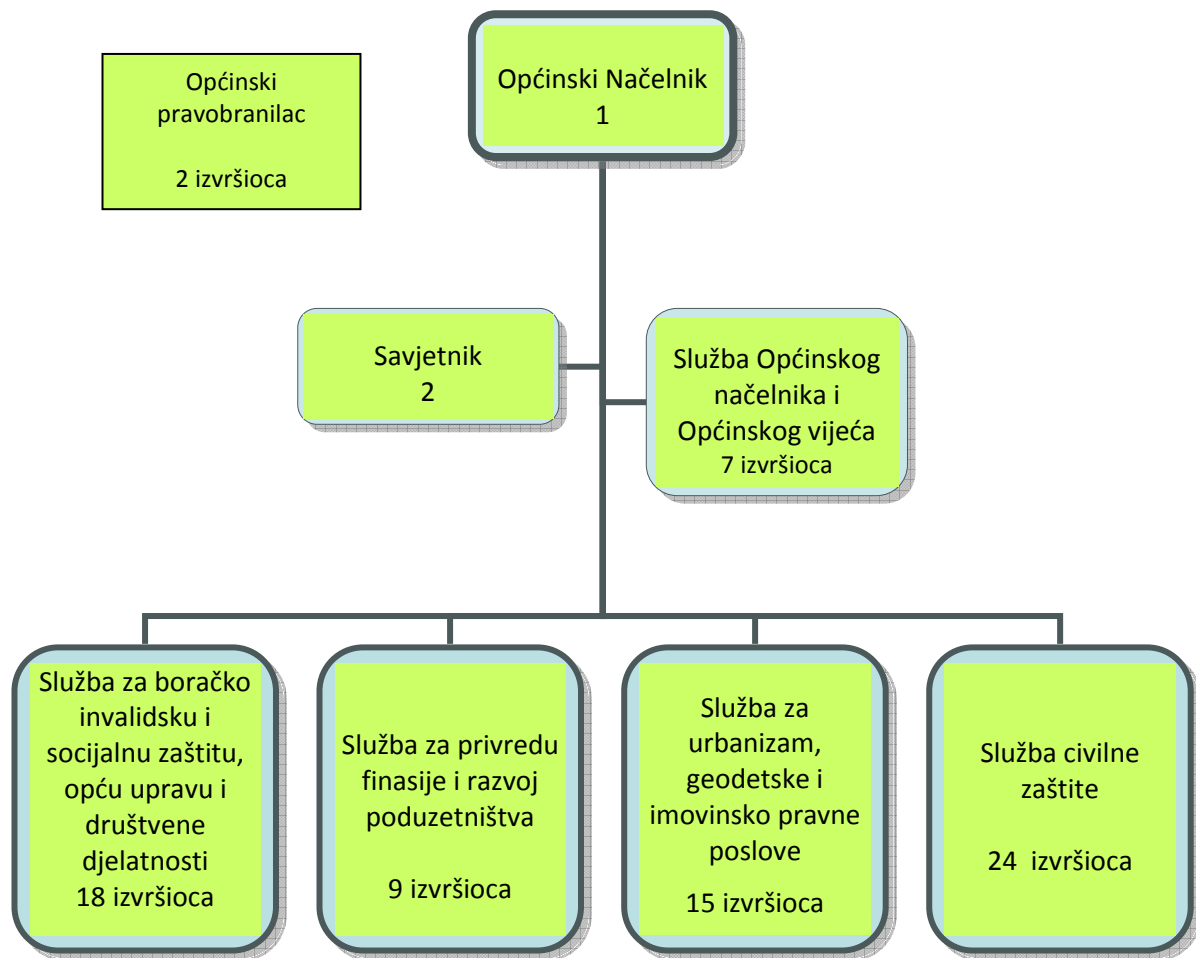
Kvalifikaciona struktura je: 24 izvršioca VSS, 2 VŠS, 46 izvršioca SSS, 4 izvršioca VKV i 2 izvršioca PKV.

Organizacijska struktura Općine, prema iskustvenim normama i u poređenju sa drugim općinskim administracijama, primjerena je broju stanovnika, mada egzaktni kriteriji za ovaj omjer ne postoje. Organizacija se stoga mora dinamično i fleksibilno prilagođavati stvarnim potrebama, svim specifičnostima Općine i u skladu sa aktuelnim procesima i kretanjima a kako bi kvalitetno odgovorila postavljenim izazovima i razvojnim potrebama.

Konačno, misija lokalne samouprave je zadovoljavanje potreba građana i stalno unapređivanje kvaliteta života u lokalnoj zajednici.

Takvu lokalnu samoupravu građani će doživljavati podjednako kao svoje pravo i svoju obavezu da aktivno doprinose unapređenju kvaliteta života u općini.

Općina Maglaj – Organizaciona šema 2011.g.

3.1.9. Stanje okoliša

Analizom stanja okoliša na području općine Maglaj dolazi se do ocjene stanja koja je zadovoljavajuća ali i upućuje na još veće angažovanje općine i građana u cilju daljih poboljšanja stanja i značajnih pomaka po ovom pitanju s obzirom na usvojenu zakonsku regulativu.

Razvoj politike okoliša u Općini Maglaj ima za cilj jačanje zaštite okoliša i održivi razvoj, kako bi se poboljšalo održivo upravljanje okolišem na cijeloj teritoriji Općine Maglaj. Implementacija smjernica održivog razvoja omogućava dugoročni razvoj Općine Maglaj. Temeljni princip sa kojim polazi ispunjavanje strateškog cilja je dostizanja i promoviranja ekološki zdrave sredine, jer ekološki zdrava sredina pomiruje međusobne konfliktne situacije ekonomije i ekologije, što se ostvaruje kroz formulu o održivom razvoju, kao onom razvoju (privrede i društva u cjelini) koji je usklađen sa potrebama i ograničenjima prirode.

Načela i smjernice na kojima se temelji politika okoliša Općine Maglaj su:

- Načelo održivog razvoja;
- Načelo predostrožnosti i prevencije – pažljivo upravljati i ekonomično koristiti komponente okoliša;

- Načelo zamjene – svaku aktivnost koja bi mogla imati štetne posljedice po okoliš potrebno je zamijeniti drugom aktivnošću koja predstavlja znatno manji rizik;
- Načelo integralnog pristupa – zaštite okoliša i poboljšanje kvaliteta okoliša trebaju biti sastavni dio svih politika koje imaju za cilj razvoj okoliša;
- Načelo saradnje i podjele odgovornosti – saradnja i zajedničko djelovanje svih subjekata s ciljem zaštite okoliša;
- Učešće javnosti i pristup informacijama – učešće svih zainteresiranih građana gdje svaki pojedinac i organizacija moraju imati odgovarajući pristup informacijama koje se odnose na okoliš;
- Načelo – zagađivač plaća – zagađivač plaća troškove kontrole i prevencije zagađenja.

Smjernice

- Kako smanjiti korištenje, spriječiti opterećivanja i zagađivanja okoliša, spriječiti narušavanja, kao i poboljšanje i obnovu oštećenog okoliša;
- Kako zaštititi ljudsko zdravlje i poboljšati uvjete okoliša za kvalitetan život;
- Kako očuvati i zaštititi prirodne resurse, racionalno koristiti resurse i primijeniti način privređivanja kojim se osigurava obnova resursa;
- Kako uskladiti druge interese entiteta sa zahtjevima za zaštitu okoliša;
- Kako učestvovati u međunarodnoj saradnji u oblasti okoliša;
- Kako dobiti inicijative od javnosti i pokrenuti učešće javnosti u aktivnostima koje imaju za cilj zaštitu okoliša;
- Kako koordinirati privredu i integrirati socijalni i ekonomski razvoj u skladu sa zahtjevima zaštite okoliša;
- Kako uspostaviti i razviti organizacije za zaštitu i očuvanje okoliša.

Da bi se pitanja okoliša institucionalizirala, neophodno je proširivanje nadležnosti Općine, uspostava organizacionih i finansijskih mehanizama, strategija razvoja odnosa prema okolišu i uspostava stručnog multidisciplinarnog pristupa u rješavanju pitanja okoliša.

Sastavi dijelovi politike zaštite okoliša Općine Maglaj su:

1. Zaštita voda, upravljanje vodama
2. Upravljanje otpadom
3. Zaštita zraka
4. Zaštita prirode

Dakle, stalnim unapređenjem poslovanja, uvođenjem najboljih mogućih, dostupnih tehnologija, prihvatanjem i primjenom zakonskih propisa, dobrom komunikacijom i obrazovanjem, koje dovodi do razvijanja svijesti svih zainteresiranih strana, postizemo kontrolisano korištenje resursa i sprječavanje prekomjernog i nekontrolisanog uticaja na okoliš. Iz takvog ponašanja proizlazi zdraviji i ugodniji život, zasnovan na sigurnijim ekonomskim postavkama.

Izvorišta vode za piće, biće sve teže održati na zadovoljavajućem nivou. Vodeni resursi su sve više izloženi zagađivanju a postojeća infrastruktura zaštite voda je u lošem je stanju, .

Stanje gradskog zelenila, odnosno tercijarnih tipova ekosistema je vrlo važno za razvijenu urbanu sredinu i tome se kao i njegovanim parkovskim i zelenim površinama u narednom periodu treba posvetiti posebna pažnja, kako bi sadašnji i budući kvalitet življenja bio što bolji.

Upravljanjem prostorom, kao resursom kojim Općina raspolaže, treba se u budućnosti posvetiti odgovarajuća pažnja. U suprotnom se mogu pojaviti sekundarni problemi, kao što su degradacija staništa, pojava klizišta, neriješena infrastruktura, zagađivanje i destrukcija površinskih i podzemnih tokova, te brojni drugi problemi koji vode smanjenju kvaliteta življenja u općini.

3.1.10. Stanje prostorno-planske dokumentacije

Analiza prostorno-planske dokumentacije

Uzimajući u obzir potrebe građana i privrede općine Maglaj, te povećanje iskoristivosti prostora kao resursa a što reguliše uvjete korištenja, izgradnje, uređenja i zaštite prostora i dobara u prostoru, izvršena je analiza postojeće planske dokumentacije koju posjeduje Općina Maglaj i potreba za izradom prostorno planske dokumentacije za kompletno područje općine Maglaj ("Zakon o prostornom uređenju ZE-DO kantona "Sl.novine Ze-Do kantona broj 2/04 i Izmjene i dopune Zakona "Sl.novine Ze-Do kantona,broj 2/08).

PODRUČJE	PLANSKI DOKUMENAT
Maglaj grad i prigradska naselja (urbana područja)	-Izrada Prostornog plana Općine -Izrada Urbanističkog plana (nakon izrade prostornog plana)
Liješnica	-Izrada Urbanističkog plana za prostor koji je izvan obuhvata RP
Bijela Ploča	-Izrada novog Regulacionog plana
Jablanica	-Izrada Urbanističkog plana (poslije izrade prostornog plana Općine Maglaj)
Misurići	-Izrada izmjena i dopuna II dijela Regulacionog plana iz 1985.g
Donji Ulišnjak	-Izrada Urbanističkog plana (poslije izrade prostornog plana Općine Maglaj)
Kosova	-Izrada Urbanističkog plana (poslije izrade prostornog plana Općine Maglaj)
Moševac	-Izrada Urbanističkog plana (poslije izrade prostornog plana Općine Maglaj)
Gornji Bradići	-Izrada Urbanističkog plana (poslije izrade prostornog plana Općine Maglaj)
Donji Bradići	-Izrada Urbanističkog plana (poslije izrade prostornog plana Općine Maglaj)

Napomena:

Sva ostala područja koja nisu obuhvaćena ovim pregledom biće riješena određivanjem urbanih područja kroz izradu Prostornog plana Općine Maglaj.

Prostorno planiranje

Evropskom poveljom o regionalnom/prostornom planiranju prostorno planiranje je definirano kao „geografski izraz ekonomske, socijalne, kulturne i ekološke politike društva. Ono je istovremeno znanstvena disciplina, administrativna tehnika i politika zamišljena kao interdisciplinarni i globalni pristup usmjeren uravnoteženom regionalnom razvoju i fizičkoj organizaciji prostora prema cjelovitoj strategiji.“

Općina Maglaj kao prostorno uređena zajednica u prethodnom periodu je usvojila niz dokumenata iz oblasti prostornog planiranja. Prostorni plan Općine Maglaj 1984.-2004.godine je vremenski istekao, a zbog društveno-političkih i prostorno-teritorijalnih promjena je bio neprimjenjiv u određenim dijelovima. Nastale promjene se odnose na smanjenje površine općinskog teritorija i broja stanovnika općine Maglaj, a koji su osnovni elementi prostornog planiranja. Usvajanjem i realizacijom regulacionih planova uređenja urbanih područja i naseljenih mjesta Maglaj-Sjever i Maglaj-Jug, Liješnica, Novi Šeher, Misurići i Kosova od 2000.-2012.godine parcijalno je omogućena planska izgradnja infrastrukture I objekata.

U tom smislu Strategija razvoja općine Maglaj 2012.-2020. treba da bude osnov za izradu Prostornog plana općine Maglaj do 2030. godine, a čije su projekcije razvoja određene Prostornim planom Zeničko-Dobojskog kantona 2009.-2029.godine kroz zacrtane ciljeve:

Opći ciljevi:

- Humani razvoj kao stalan proces širenja izbora i mogućnosti ljudi da dostignu određeni nivo blagostanja,
- poštivanje ljudskih prava kao osnovnog principa u planiranju i organizovanju prostora,
- valorizacija i zaštita vrijednosti prirodnih resursa, prirodnog i kulturnog naslijeđa,
- obezbjeđivanje dostupnosti svim izvorima materijalnih dobara, potrebnih za dostojan standard života bez ugrožavanja okoline,
- stvaranje uslova za dostupnost obrazovanju, nauci, kulturi, zdravstvu i socijalnoj zaštiti svakom stanovniku,
- uključivanje stanovnika u proces planiranja i provođenje planova,
- profiliranje prostora Kantona kao ambijenta unosnog, održivog i visokoprofitabilnog poslovanja,
- stvaranje ambijenta ugodnog življenja podizanjem kvaliteta stanovanja, vodosnabdijevanja, tehnološki kontrolisanog načina odvođenja i tretmana otpadnih voda, snabdijevanja energentima, saobraćajne dostupnosti i povezanosti, urbanog zelenila, zaštite okoline, socijalne sigurnosti, obrazovanja, zdravstva, kulture i sporta,
- obezbjeđivanje kvalitetne komunikacione povezanosti sa Evropom, regionom jugoistočne Evrope i svijetom,
- reduciranje nepovoljnih uticaja na prirodnu i urbanu sredinu zagađenu industrijom, saobraćajem i dejstvima koja su imala direktan uticaj na neposrednu okolinu (minirani prostori nastali u toku rata, klizišta, područja erozije, napuštena eksploataciona polja rudnika i sl.).

Posebni ciljevi prostornog razvoja

- održivi prostorni razvoj I uređenje
- održivi ekonomski razvoj
- demografski razvoj
- upravljanje

Prostornim planiranjem općine Maglaj potrebno je uspostaviti ravnomjerno iskorištavanje ljudskih i prirodnih resursa na cijelom teritoriju općine sprovođenjem gore zacrtanih ciljeva, sagledavajući trenutno stanje prirodnih bogatstava, naseljenosti i uređenja prostora, izgrađenosti infrastrukture, kao i negativnih posljedica ljudskih aktivnosti koje prouzrokuju devastaciju prostora i zagađenost okoline. Velika zagađenost životne sredine uslijed zagađenja zemlje, zraka i vode, kao posljedice neuravnoteženog iskorištavanja prirodnih resursa je značajno izražena I na prostoru općine Maglaj.

Projekcije razvoja treba da budu zasnovane na najsavremenijim civilizacijskim tokovima i dostignućima uređenja i zaštite životnog prostora, sa maksimalnom primjenom BAT-preporuka (najbolje raspoložive tehnologije) i prakse, koje obezbjeđuju minimiziranje negativnih uticaja na okoliš i usklađivanje zahvata sa potencijalnim kapacitetom okoliša:

- obnovljiva energija,
- zdrava hrana,

- čista voda, zemlja i zrak,
- zaštita i obnova šuma,

Otvaranje novih radnih mjesta koja će stvarati jak ekonomski sistem sa povećanim društvenim proizvodom, ostvarivati izgradnjom privrednih zona sa djelatnostima prerađivačke industrije, naslonjene na postojeću baznu industrijsku proizvodnju, odnosno sa bazom savremene poljoprivredne proizvodnje:

- prerada drveta, metala i tekstila,
- proizvodnja hrane,
- turizam

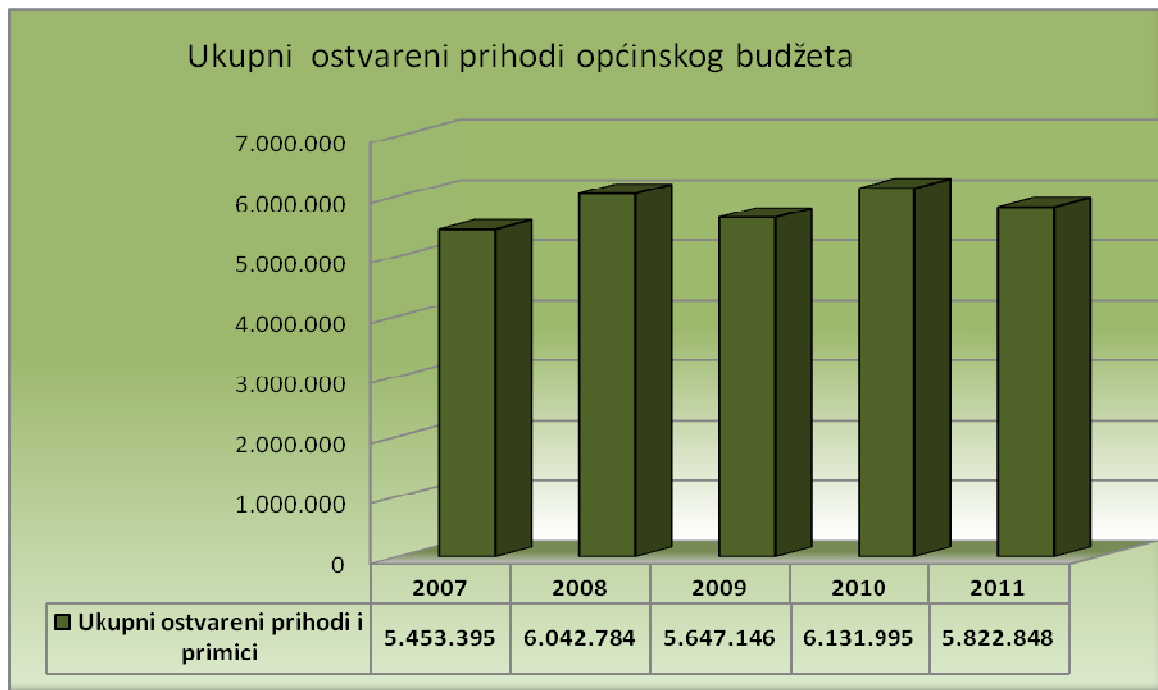
Za realizaciju ovih ciljeva potrebno je izraditi plansku dokumentaciju urbanističkih i regulacionih planova. Preduslov za isto je i :

- prihvatanje strateškog planiranja kao kontinuiranog procesa, koji zahtjeva stalno inoviranje i prilagođavanje planova prostornog razvoja;
- obezbjeđenje sinhronizacije, koordinacije i usklađivanja planova iz pojedinih sektora infrastrukture u fazi izrade prostorno-planskih dokumenata i realizacije programa izgradnje i uređenja građevinskog zemljišta
- permanentno i kontinuirano usklađivanje prostorno-planskih dokumenata sa planskim dokumentima iz oblasti infrastrukture

Na osnovu dobivenih pokazatelja razvoj komunalne i saobraćajne infrastrukture u narednom periodu bazirat će se na sljedećim strateškim opredjeljenjima:

- Rješavanje saobraćajne i komunalne infrastrukture treba da prati potrebe razvoja privrede i potrebe stanovništva općine Maglaj uz strogo poštivanje usmjerenja i okvira zacrtanih prostorno – planskom dokumentacijom
- Saobraćajno rješenje uskladiti sa budućim projektom trase koridora VC i priključnim čvorištima odnosno alternativnim pravcima
- Unapređenjem i proširivanjem saobraćajne infrastrukture omogućiti bolje korištenje prirodnih resursa, ekonomskih razvoj i poboljšanje demografskih prilika
- Dugoročno kroz zaštitu izvorišta, sanaciju i rekonstrukciju postojećih vodovodnih sistema, a u cilju smanjenja gubitaka u mreži, osigurati stanovništvu Općine dovoljne količine zdravstveno ispravne vode za piće
- Težiti da što više područja u općini, zbrinjavaju svoje otpadne vode na ekološki prihvatljiv način i ne dozvoliti njihova izlivanje u postojeće vodotoke bez prethodnog prečišćavanja, a u cilju smanjivanja nepovoljnih utjecaja na zdravlje stanovništva i životnu okolinu
- Uspostavljati sistem odvodnje oborinskih voda (odbrane od poplave) čime će se osigurati smanjenje ugroženosti stanovnika, stambenih i privrednih objekata i poljoprivrednog zemljišta
- Poboljšanje razine komunalnih usluga i kvaliteta života izgradnjom, investicionim i tekućim održavanjem komunalne i saobraćajne infrastrukture

3.1.11. Analiza budžeta

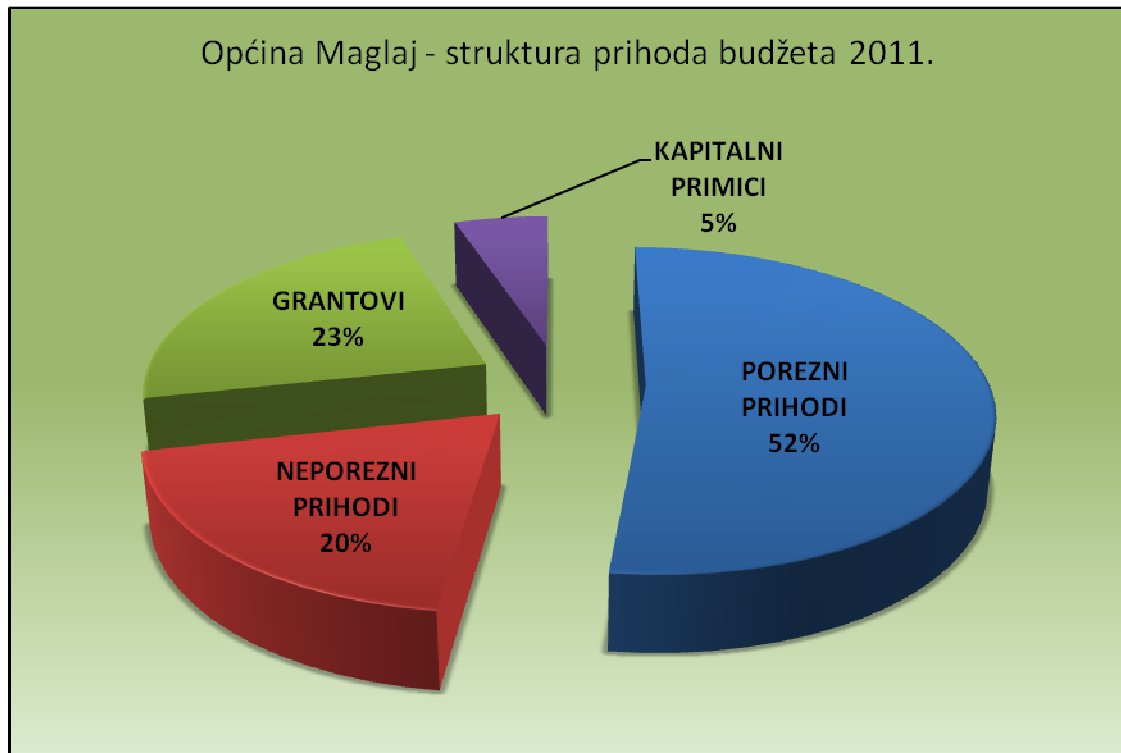

Općina Maglaj, Služba za privredu, finansije i razvoj poduzetništva

Iznosi planiranih prihoda i primitaka budžeta Općine Maglaj temeljili su se na smjernicama i ciljevima fiskalne politike Općine Maglaj, koje su se dalje temeljile na srednjoročnim projekcijama, nezvaničnim procjenama koje je sačinilo Federalno ministarstvo finansija, a na osnovu prognoza makroekonomskih pokazatelja izradjenih od strane Direkcije za ekonomsko planiranje (DEP), te godišnjim procjenama prihoda i primitaka iz DOB-ova za trogodišnji period planiranja. Projekcije prihoda i primitaka, takodje su se zasnivale na uticajima svih aktuelnih procesa iz okruženja, sa aspekta mogućih implikacija na fiskalni kapacitet Općine Maglaj, (reforme koje su se provodile u oblasti direktnih i indirektnih poreza, kao i izmjena druge legislative iz oblasti javnih finansija).

Ukupno ostvareni prihodi i primitici u godinama predstavljenim u tabelarnom pregledu uglavnom su imali tendenciju rasta, sa neznatnom negativnom oscilacijom u 2009. fiskalnoj godini u odnosu na 2008. godinu. Godina 2008. bila je godina poduzetništva na području općine Maglaj, što se svakako pozitivno reflektovalo na općinski budžet, tako da su naknade za uređenje građevinskog zemljišta i rente, kao i ostali neporezni prihodi za 2008. godinu iznosili 1.776.256 KM, što je za 407.000 KM više nego u 2009. godini. Takodje, treba istaknuti činjenicu da su se efekti globalna ekonomska krize već u 2009. godini odrazili na ekonomiju BiH, pa i na ekonomiju Općine Maglaj, kao lokalne zajednice. Dakle u uslovima djelovanja svjetske ekonomske krize veliki broj kako pravnih, tako i fizičkih lica na području općine Maglaj bila je u situaciji nelikvidnosti, pa i nesolventnosti, a što je opet za rezultat imalo nemogućnost investiranja i reinvestiranja.

Učešće poreznog prihoda od indirektnih poreza u ukupnim poreznim prihodima se povećava iz godine u godinu, jednim dijelom zbog njihovod nominalnog povećanja i jednim dijelom zbog stagnacije prihoda od direktnih poreza i stalnih poreza.

Općina Maglaj, Služba za privredu, finansije i razvoj poduzetništva

Struktura prihoda i primitaka u budžetima Općine Maglaj temeljila se na Zakonu o budžetima u Federaciji BiH, Zakonu o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH, Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH, Odluci o finansiranju ZE-DO kantona, te Odlukama koje se donose na lokalnom nivou, po osnovu kojih se vrši obračun, naplata i kontrola javnih prihoda, tretiranih tim odlukama.

U svim godinama analiziranih prihoda i primitaka, najveće učešće u ukupnim prihodima i primicima imaju porezni prihodi, među kojima prednjače prihodi po osnovu indirektnih poreza.

Učešće poreznog prihoda od indirektnih poreza u ukupnim poreznim prihodima se povećava iz godine u godinu, jednim dijelom zbog njihovog nominalnog povećanja i drugim dijelom zbog stagnacije prihoda od direktnih poreza i stalnih poreza.

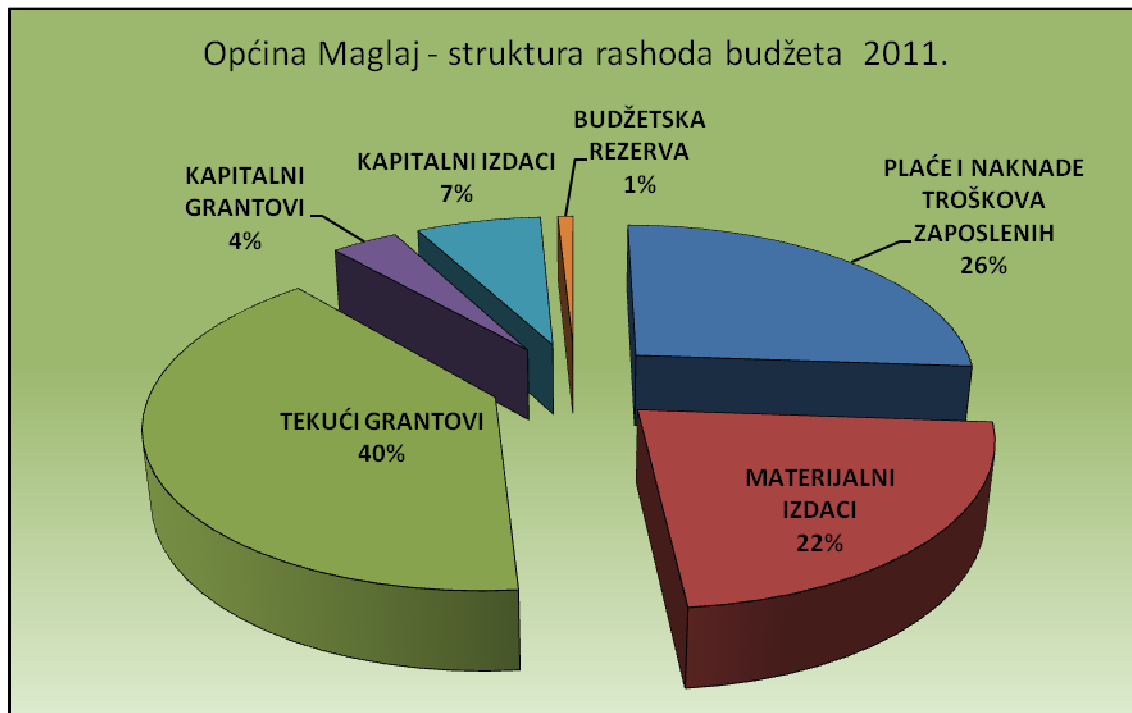
Porezni prihodi se tretiraju zakonima i podzakonskim propisima koji se donose na višim nivoima vlasti, te su ostvarenja ovih prihoda u izravnoj vezi sa istim, dok se većina neporeznih prihoda tretira Odlukama Općinskog vijeća, te lokalna zajednica može direktno svojom poslovnom i fiskalnom politikom uticati na realizaciju istih.

Tekući grantovi su nepovratna novčana sredstva viših nivoa vlasti i uglavnom imaju svoju predviđenu namjenu finansiranja. To su sredstva predviđena za finansiranje prava boračke populacije, raseljenih osoba, izbjeglica-povratnika, kao i lica u stanju socijalne potrebe. Realizacija ovih prihoda direktno je vezana za predviđena novčana sredstva za ove namjene u budžetima viših nivoa vlasti, koja se inače temelje na propisima koji tretiraju prava navedenih kategorija stanovništva.

Realizacija kapitalnih primitaka uslovljena je stalnom imovinom lokalne zajednice predviđene za prodaju s ciljem razvoja malih i srednjih privrednih društava, odnosno stvaranja ambijenta za razvoj poduzetništva i ekonomskog jačanja Općine Maglaj, kao lokalne zajednice.

Naravno, tu su i kapitalne potpore kao veoma važan faktor za privredni i ekonomski prosperitet Općine Maglaj, a čija realizacije zavisi od odobrenih kapitalnih projekata za koje Općina Maglaj aplicira kod različitih donatorskih fondova kako stranih tako i domaćih, za finansiranje kapitalnih izdataka.

Tekući grantovi sa viših nivoa vlasti imali su tendenciju rasta, obzirom da se povećao broj korisnika vidova pomoći koji su obuhvaćeni ovim načinom finansiranja, kao i činjenicom da su se na području općine Maglaj u periodu 2009. i 2010. godina aktivirala klizišta koja su za posljedicu imala potpuno iseljavanje pojedinih dijelova, odnosno naseljenih mjesta Općine Maglaj, za što su Općini Maglaj bila potrebna dodatna sredstva pomoći sa viših nivoa vlasti i svih drugih koji su bili u mogućnosti da pomognu, kako bi Općina Maglaj prevazišla situaciju u koju se našla i adekvatno zbrinula sve one koji su bili u stanju potrebe zbrinjavanja.

Općina Maglaj, Služba za privredu, finansije i razvoj poduzetništva

Ukupni rashodi i izdaci u budžetima Općine Maglaj za godine iz tabelarnog pregleda kretali su se u okviru dostupnih, odnosno realizovanih prihoda i primitaka, te su za sve godine ostvareni suficiti što je za period globalne ekonomske krize poseno značajan rezultat. Sama činjenica da se Općina Maglaj u svim ovim godinama nije zaduživala bilo kratkoročno, bilo dugoročno, ukazuje na činjenicu dobro vodjene poslovne politike na nivou lokalne zajednice, odnosno dobrog menadžmenta upravljanja javnim finansijskim i materijalnim sredstvima.

Za sve ove godine može se konstatovati da su budžeti Općine Maglaj imali osim socijalnu, izraženu i razvojnu komponentu, obzirom da je u uslovima globalne ekonomske krize Općina Maglaj izdvojila značajna finansijska sredstva za kapitalni dio budžeta, te kapitalizirala ista u infrastrukturne investicije.

3.2 Strateško fokusiranje

SWOT analiza

SWOT matrica Općine Maglaj nam daje sintezu socioekonomske analize odnosno sistematsku analizu prijetnji i prilika kao i njihovo usaglašavanje sa jakim i slabim stranama općine.

SWOT analiza pruža na jednom mjestu, informacije bitne za usklađivanje općinskih kapaciteta i sposobnosti sa trenutkom i okruženjem u kojem općina djeluje.

Utvrdjivanje i analiza trenutnog stanja u općini treba ukazati na pravce i mogućnosti budućeg razvoja, ali i ukazati na prepreke i ključne probleme koje stoje na putu razvoja.

Snage koje općini Maglaj daju konkurentne prednosti, čineći ovo područje atraktivnim mjestom za život i poslovanje su dobra komunalna i poslovna infrastruktura, izvanredna komunikacijska povezanost i blizina ključne putne i željezničke infrastrukture te tradicija u industrijskoj proizvodnji sa izvozno orjentisanom privredom.

Ove snage treba maksimalno iskoristiti za budući razvoj općine Maglaj u pravcu jačanja ekonomije, poduzetništva stanovništva, privlačenju investitora, otvaranju novih radnih mjesta uz očuvanje životne sredine i postizanje krajnjeg cilja – podizanja životnog standarda stanovništva.

Kao ključne slabosti i ograničenja za razvoj općine Maglaj prepoznati su velika nezaposlenost, mali udio proizvodnih privrednih subjekata, finalizacije u djelatnosti poljoprivrede i nedostatak poduzetničke svijesti kod stanovništva.

Cilj je ove slabosti minimizirati i gdje je to moguće pretvarati u prednosti i snage.

Prepoznate prilike za lokalni razvoj i razvoja konkurentskih prednosti, su regionalno otvaranje tržišta Hrvatske i Srbije, prekogranična saradnja, pristuni proces EU i značajne investicije u najavi: auto put VC, budući gasovod, energetski sektor i dr.. Ove, kao i druge prilike bi trebalo maksimizirati i izgraditi kapacitete koji će ih spremno dočekati i što bolje iskoristiti.

Kao prijetnje razvoju općine Maglaj identifikovani su – globalna ekonomska kriza, politička nestabilnost u BiH i okruženju, komplikovan i nedovoljno stimulativan pravni i finansijski okvir u BiH i eventualno pogoršanje ekološke situacije.

Potrebno je u okviru realnih mogućnosti navedene prijetnje spremno dočekati i pokušati ublažiti njihov uticaj na sveukupan razvoj općine Maglaj.

Strateški fokusi razvoja Općine Maglaj

Integralna SWOT analiza općine je opredjelila slijedeće strateške fokuse – područja kao prioritetna za razvoj Općine:

- ⇒ Amimiranje i privlačenje novih investitora koristeći reputaciju postojećih uspješnih investicija i industrijske tradicije na području općine Maglaj;
- ⇒ Nastavak ekonomskog i društvenog razvoja sela s obzirom na brojnost ruralnog stanovništva i značajne, neiskorištene poljoprivredne i druge mogućnosti;
- ⇒ Dalje unapeđenje kvaliteta života po pitanju komunalne, obrazovne i zdravstvene infrastrukture i zaštite životne sredine na području općine Maglaj;
- ⇒ Razvoj i aktiviranje preduzetničkog duha lokalnog stanovništva;
- ⇒ Razvijanje imidža i brendiranje imena Maglaja, tipičnih maglajskih proizvoda i događaja;
- ⇒ Kontinuirani razvoj općinske administracije, koji mora unaprjeđivati efikasnost i kvalitet rada te preuzimati vodeću ulogu u pokretanju razvojnih inicijativa.

Opredjeljenje za gore navedena područja je u cilju određenja fokusa koja će na najbrži i najefikasniji način, snažno poduprijeti dalji privredni razvoj i ostvariti uslove za (samo)zapošljavanje.

Pritom nije namjera zanemariti ostale segmente razvoja općine, već naprotiv, mišljenje je da ih navedena područja u najvećoj mjeri i obuhvataju.

SNAGE (STRENGTHS)	SLABOSTI (WEAKNESSES)
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dobra komunikacijska povezanost i blizina ključne putne i željezničke infrastrukture (magistralni put M-17, željeznička pruga Šamac-Sarajevo, blizina budućeg koridora –VC; ✓ Blizina glavnog grada – Sarajeva, regionalnih centara, Zenica, Banjaluka te Beograd i Zagreb; ✓ Natron-Hayat –jedan od najvećih izvoznika u BiH ✓ Povoljni uslovi za razvoj poljoprivredne proizvodnje (čista sredina i povoljna struktura zemljišta ✓ Mineralna nalazišta i njihova eksploatacija (dijabaz i uglj); ✓ Iskusna radna snaga u određenim područjima (metaloperada, drvoperada, tekstil, poljoprivreda, zanatsvo) ✓ Povoljni uslovi za razvoj zanatstva i poduzetništva – uslužne djelatnosti (stimulacija općine); ✓ Pripremljena prostorno – planska dokumentacija za uspostavljanje poslovnih zona ; ✓ Kontinuirano stipendiranje studenata ; ✓ Uslova za razvoj određenih vidova turizma (lovni, ribolovni, vjerski, kulturni- sportske i vjerske manifestacije; ✓ Brojnost udruženja i uključenost civilnog sektora u izradu i provođenje razvojnih strateških planova; ✓ Bogato kulturno-historijsko nasljeđe 	<ul style="list-style-type: none"> ✗ Koncentracija zaposlenosti u niskoprofitabilnim djelatnostima (tekstil i uslužne djelatnosti); ✗ Posljedice ratnih dešavanja i spore tranzicije; ✗ Nesređeni imovinsko – pravni odnosi; ✗ Velika usitnjenost zemljišnih posjeda; ✗ Nedovoljna uvezanost/organizovanost i nepostojanje kapaciteta za preradu poljoprivrednih proizvoda; ✗ Mali broj proizvodno orjentisanih firmi; ✗ Neadekvatni programi srednjih škola koji ne prate privredne i razvojne potrebe; ✗ Slabo razvijena preduzetnička svijest i obučenost poduzetništvu; ✗ Površine pod minama – rubna područja općine; ✗ Ograničen budžet za intenzivniji i brži razvoj; ✗ Nedostatak građevinskog zemljišta u vlasništvu općine-države;
PRILIKE (OPPORTUNITIES)	PRIJETNJE (THREATS)
<ul style="list-style-type: none"> 🕒 Promoviranje općine i privlačenje domaćih i stranih investitora - brendiranje 🕒 Stabilizacija odnosa i razvoj saradnje između BiH, Hrvatske i Srbije – regionalno otvaranje tržišta; 🕒 Povećanje značaja djelatnosti: turizma, proizvodnje zdrave hrane i vode, i obnovljivih izvora energije u globalnoj ekonomiji; 🕒 Značajne investicije u planu: auto put VC, i dr. 🕒 Očekivani projekti podrške razvoja poslovnih zona 🕒 Investiciono – razvojna banka, fondovi EU, javnoprivatno partnerstva; 🕒 Projekti podrške razvoju malih i srednjih preduzeća (FIRMA i FARMA); 🕒 Liberalizacija viznog režima za privredno povezivanje, edukaciju , zapošljavanje i dr. 🕒 Uspostavljanje čvršćih partnerskih odnosa lokalna zajednica – privatni sektor; 🕒 Privlačenje stranih investitora i kapitala, znanja i veza iz dijaspore; 	<ul style="list-style-type: none"> 🕒 Uticaj globalne ekonomske krize na ekonomsko i socijalno stanje u opštini; 🕒 Politička nestabilnost na području BiH i zapadnog Balkana, dodatno naglašena ekonomskom krizom; 🕒 Nedovoljno stimulativan pravni i finansijski okvir u BiH za strane ulagače (nesigurnost za investitore); 🕒 Sporo usvajanje zakona koji omogućuju primjenu standarda EU; 🕒 Netretiranje otpada (posebno industrijskog) može dovesti do ekoloških posljedica i ugroziti i kvalitet života i turističke mogućnosti; 🕒 Nizak nivo nadležnosti lokalne vlasti u odnosu na kantonalnu, entitetsku i državnu vlast; 🕒 Prirodne nepogode i druge nesreće (poplave, klizišta, itd.) 🕒 Sve manje donatorskih sredstava

3.3. Vizija i strateški ciljevi razvoja

MAGLAJ 2020. godine – VIZIJA

Maglaj – geo-strateško središte industrijske tradicije, dobrih investicija, mladosti, kulture i sporta, otvoren za progres, nova znanja i ideje, sinonim ugodnog i prestižnog mjesta za život, ujednačen u gradu i na selu. Zajednica koja izgrađuje napredak – Sub castro nostro Maglay...

SC 1

Razvoj ekonomije i povećanje zaposlenosti

SC 2

Unapređenje kvaliteta života, rada i odmora

SC 3

Razvoj poslovne i komunalne infrastrukture

SC 4

Efikasna administracija u službi građana, mladih i osjetljivih kategorija, po EU standardima

Promocija Maglaja – brendiranje imena, tipičnih proizvoda i događaja

MAGLAJ

Vizija razvoja ima za cilj utvrditi željenu i vjerodostojnu sliku stanja Općine Maglaj u budućnosti a koja treba predstavljati ravnomjerno izbalansiran razvoj svih djelatnosti i svih područja Općine.

Vizijom razvoja se prije svega opisuje željeno stanje, kojem se dugoročno teži.

Utvrđena vizija je dalje, podloga za razradu strateških ciljeva razvoja koji se ostvaruju konkretnom realizacijom razvojnih mjera i projekata.

Prioritetne strateške ciljeve neophodno je razraditi kako bi se kvalitetno kroz investicijske programe i projekte mogli realizovati prioritetni kapitalni projekti od čije će realizacije zavisiti i razvoj općine Maglaj u cjelini.

Strateški cilj 1. Razvoj ekonomije i povećanje zaposlenosti

Ovaj cilj se praktično odnosi na stimulaciju ekonomskih aktivnosti u područjima gdje općina raspolaže s potencijalima za rast i razvoj privrede i ekonomskih aktivnosti, odnosno da utiče na iskorištavanje raspoloživih resursa.

Povećanje konkurentnosti privrede općine ima višestruki utjecaj na njen ekonomski rast i razvoj s obzirom da se time pospješuje, ne samo brži ekonomski rast i novo zapošljavanje, već se smanjuju siromaštvo, socijalne nejednakosti, te povećava ukupna socijalna uključenost stanovništva.

Površine obradivog zemljišta, povoljna klima i reljef, potencijal turizma, povoljan položaj, raznovrsnost privrednih subjekata, očuvani okoliš... predstavljaju bazu resursa koje treba pravilno usmjeriti a tim povećati konkurentnost općine.

Procjene su da će zainteresovanost za ulaganje u ovu regiju rasti, pogotovo stranih investitora.

U tom pravcu nužno je uspostaviti vlastite mjere i programe, bolje uslove od ostalih, a koji će uticati da se investitori odluče baš za našu općinu.

Investitorima je potrebno definisati opšte uslove, olakšice za ulaganja i otvaranja radnih mjesta kroz izradu projekata, dodjela građevinskog zemljišta, kreditni odnosi u plaćanju ostalih obaveza općini (takse, naknade, renta, itd).

Strateški cilj 2. Unapređenje kvaliteta života, rada i odmora

U području društvenih djelatnosti uočena je potreba razvoja i poboljšanja zdravstvene, obrazovne, socijalne, kulturne i sportske infrastrukture.

Raznolikost i bogatstvo tradicije kulturno-historijske baštine uz povezivanje civilnog i javnog sektora smjernice su razvoja društvenog života.

Indikatori ostvarenosti cilja jesu zaustavljanje negativnih demografskih pokazatelja i ukupno povećanje kvaliteta života i odmora u općini Maglaj.

Strateški cilj 3. Razvoj poslovne i komunalne infrastrukture

Da bi se osigurao cjelokupni razvoj, a posebno privredni i ruralni, neophodna je kvalitetna infrastruktura.

Povoljan položaj općine nije sam po sebi dovoljan, potrebna je moderna infrastruktura da bi se taj položaj potpuno iskoristio. Prijevoz roba, ljudi i usluga je od iznimne važnosti i pretpostavka je cjelokupnog razvoja.

Naravno, neophodan je i dalji razvoj elektroenergetske, komunikacione, komunalne i sveukupne društvene infrastrukture.

Prepoznati su postojeći nedostaci i shodno tome uvršteni u ovaj cilj.

Strateški cilj 4. Efikasna administracija u službi građana, mladih i osjetljivih kategorija, po EU standardima

Lokalna uprava je ključni nosilac efikasnog planiranja, realizacije, monitoringa i korekcija lokalnog razvoja. Obaveza općinska uprave je da kvalitet svojih usluga prema građanima permanentno

unapređuje, inovira i sistemski provodi metode praćenja, analize i mjerljivosti procesa uz stalne korektivne mjere.

Zaključak je da općinska uprava težište u svom radu ubuduće mora imati na jačanju ljudskih i tehnoloških potencijala, uvođenje jednog od sistema kvaliteta i sistema samoprocjene, implementacija e-governmenta (elektronske vlade) i proaktivnog uključivanja u projekte prilagođavanja prema europskim normama i izazovima.

U cilju dostizanja efikasne i efektivne javne uprave neophodno je povećanje ulaganja u kontinuirano tehničko opremanje i informatizaciju.

Istovremeno je neophodna kontinuirana edukacija zaposlenika u skladu sa dinamičnim promjenama, procesu cjeloživotnog učenja i savremenim metodama upravljanju ljudskim resursima.

Tehnološki napredak mora biti praćen ljudskim resursima spremnim za prilagođavanje novim procesima, vještinama menadžmenta, i novim znanjima. U suprotnom neminovan je kontraefekat i postepeno zaostajanje.

Lokalna uprava mora postati lider svih procesa i promjena na području općine kroz implementaciju kvalitetnih projekata razvoja, korištenju prirodnih resursa, kreator novog imidža Maglaja, mjesta poželjnog za život, rad, investiranje, i dalje inicijator jačanja saradnje sa NVO sektorom i MZ a sve u cilju sveukupnog bržeg razvoja .

Strateški cilj – Promocija Maglaja- brendiranje imena, tipčnih proizvoda i događaja

Kao sub-cilj, odnosno cilj koji je neophodno imati na umu prilikom realizacije i ostvarenja svih navedenih strateških ciljeva i budućih projekata jeste, Promocija Maglaja- brendiranje imena, tipčnih proizvoda i događaja.

Evidentna je potreba izgradnje imidža Maglaja odnosno izgradnje brenda imena grada, njegove opšte prepoznatljivosti po određenim događajima i proizvodima, a što u konačnici treba da doprinese njegovoj konkurentnosti i privlačnosti za stanovništvo, goste, turiste, investitore, medije itd.

4. Sektorski razvojni planovi

4.1. Plan lokalnog ekonomskog razvoja

4.1.1. Fokusiranje – SWOT analiza

Sektorska grupa ekonomskog razvoja je nakon analize socio ekonomskih podataka iz sfere ekonomije uradila SWOT analizu ekonomskog stanja i srodnih oblasti. Sektorsko fokusiranje je i dalo sliku trenutnih prilika i mogućih pravaca razvoja ekonomije Općine Maglaj.

Prepoznate su, kao raspoložive snage, tradicija u industrijskoj proizvodnji, izgrađena infrastruktura, dobar položaj i prirodni resursi (slobodno zemljište i prirodna bogatstva) te je iste potrebno potencirati i na smišljen način promovisati općinu kao privlačnu lokaciju za ulaganje.

Dominantne slabosti su vezane za veliku nezaposlenost , nepovoljna privredna struktura, još uvijek nizak nivo industrijske proizvodnje, nepostojanje prerađivačkog kapaciteta u poljoprivredi, i nerazvijen poduzetnički duh stanovništva.

Kao što je i navedeno u dijelu socio-ekonomske analize, naslijeđena struktura ekonomije, gdje je dominirala bazna, procesna industrija, uzrokovala je značajan broj problema s kojima se Općina Maglaj i danas susreće: zagađenje okoline, visoka stopa nezaposlenosti, niska kupovna moć stanovništva i nizak nivo poduzetništva.

Najznačajnije prijetnje odnose se na dalje produženja uticaja ekonomske krize i političku nestabilnost na području BiH i zapadnog Balkana.

SWOT analiza- ekonomski razvoj

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - Dobra lokalna infrastruktura (putna, željeznička, buduća trasa koridora Vc, vodosnadbjevanje i PTT); - Stabilnost i tendencija razvoja industrije (drvene industrije, metalne industrije, tekstilne industrije, transporta); - Značajne rezerve i kapaciteti za eksploataciju mineralnog bogatstva (rudnik uglja Brezove Dane, kamenolomi Kosova i D. Rakovac, izvorište mineralne vode Moševac); - Veliki turistički potencijal u kulturno-histor., vjerskim, prirodnim i drugima bogatstvima; - Povoljni klimatski uvjeti za uzgoj kontinentalnog voća i povrća na otvorenom i u zaštićenom prostoru; - Nezagađeno obradivo poljoprivred. Zemljište; - 460 registriranih obiteljskih poljoprivrednih gazdinstava 	<ul style="list-style-type: none"> - Velika nezaposlenost - Nizak nivo poduzetničkog duha kod lokalnog stanovništva i inertnost u poduzetništvu; - Mali broj mikro i malih preduzeća po glavi stanovnika; - Neusklađenost kvalifikacije radne snage sa potrebama tržišta rada; - Nizak stepen finalizacije u djelatnostima poljoprivrede i drvoprerade; - Nedostatak infrastrukture za valorizaciju turističkih destinacija; - Spora prilagodba novim tehnologijama; - Usitnjenost parcela obradivog zemljišta; - Kontaminirane poljoprivredne površine zaostalim eksplozivnim sredstvima na rubnim područjima općine; - Nepostojanje prerađivačkih kapaciteta;
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - Privlačenje stranih investitora i kapitala; - Primjena novih znanja i tehnologija - Raspoloživost razvojnih fondova: IPA fondovi, strukturalni fondovi EU, strane ambasade u BiH, Razvojna banka Federacije BiH i druge finansijske institucije; - Izgradnja industrijske/poslovnih zone i stvaranje preduslova za privlačenje domaćih i stranih investicija; - Poticaj razvoju industrije turizama: kulturno-historij. Baštine, vjerskog turizma, seoskog turizma, lovnog i turizma uopće; - Promocija mogućnosti ulaganja u energetski sektor u dijelu mini elektrana i korištenja alternativnih izvora energije - Proizvodnja ekološki zdrave hrane i organiziran otkup hrane i proizvodnja za poznatog kupca - Prekogranična suradnja u cilju korištenja novčanih sredstava iz predpristupnih fondova EU (IPA, IPARD itd.); - Brendiranje autohtonih poljopriv. proizvoda (masni kravliji sir, viljamovka rakija, šljivovica rakija, proizvodi od integralnog brašna itd.). 	<ul style="list-style-type: none"> - Negativan uticaj svjetske ekonomske krize na ekonomsko i socijalno stanje u općini; - Politička nestabilnost na području BiH i zapadnog Balkana; - Nizak nivo u nadležnosti lokalne samouprave; - Nedovoljna koordinacija lokalne, kantonalne, entitetske i državne vlasti; - Nepostojanje ažurne i usaglašene razvojne strategije na višim nivoima; - Nedovoljna i nefunkcionalna primjena zakonskih propisa u dijelu kontrole kvaliteta uvezene robe - Neefektivnost viših nivo vlasti u rješavanju problema privrede - Pitanje zaštite životne sredine i ekologije; - Nerazvijena tržišna konkurencija; - Siva ekonomija i rad na crno; - između različitih nivoa vlasti; - Nedovoljni državni poticaji za razvoj poljoprivrede; - Elementarne nepogode kao posljedica globalnog zagrijavanja (poplave, suše, klizišta itd.);

4.1.2. Razvojni ciljevi

Definirani su slijedeći razvojni / operativni ciljevi ekonomskog razvoja općine:

- OC 1** **Razvoj sektora malih i srednjih preduzeća**
- OC 2** **Izgradnja industrijskih zona i povećanje investicija**
- OC 3** **Razvoj poljoprivrede i proizvodnje zdrave hrane**
- OC 4** **Razvoj turizma i aktiviranje turističkih potencijala**

OC 1 Razvoj sektora malih i srednjih preduzeća (MSP)

Uloga prerađivačke industrije, malih i srednjih poduzeća i obrta je već sada važna, ali u budućnosti bi trebala biti jača i strateški čvršće definisana. Upravo mala i srednja poduzeća mogu stvarati nove vrijednosti i nove mogućnosti za zapošljavanje.

Sektoru je potrebna specifična podrška u jačanju poslovnih vještina, institucionalne organizacije i osiguravanju poslovnih lokacija i podrške u prevazilaženju globalne krize.

Općina treba identificirati nove proizvode, tehnologije koje nisu štetne za okoliš i koje omogućavaju izlaz na nova tržišta ali i pripremiti i jasan sistem općinskih poticaja novim i postojećim investitorima.

U okviru ovoga operativnog cilja predviđeni su projekti koji će podržati MSP i obrte u ostvarivanju njihovih privrednih potencijala i potencijala za povećanje zaposlenosti i poboljšati konkurentnost i raznovrsnost privrenih subjekata.

OC 2 Izgradnja industrijskih zona i povećanje investicija

Poseban značaj za ekonomski razvoj Maglaja svakako imaju industrijsko poslovne zone, jer izgradnjom i organizovanjem industrijskih zona na dugoročan način rješava se privrednicima problem radnog prostora. Stvaranje uslova za nesmetan rad, korištenje zajedničke i prilagođene infrastrukture, te mogućnost povezivanja s drugim poduzetnicima smještenim na istom prostoru u mnogome bi trebalo povećati šansu za dobro poslovanje i zapošljavanje novih radnika.

Na površinama poslovne namjene predviđena je izgradnja sadržaja s poslovnim namjenama – pretežno proizvodne, industrijske djelatnosti, uslužne, komunalno servisne djelatnosti, trgovačko distributivni prostori i dr.

Prvi korak u tom pravcu predviđa realizaciju projekata koji su usmjereni na izgradnju infrastrukture u najinteresantnijim zonama i njihovo prilagođavanje potrebama investitora.

Naravno, preduslov bilo koje izgradnje je očuvanje okoliša i ispunjenje normi zaštite okoline.

OC 3 Razvoj poljoprivrede i proizvodnje zdrave hrane

Općina Maglaj kao općina sa dominantno ruralnim stanovništvom i u kojoj se veliki broj stanovnika već bavi određenim vidovima poljoprivredne proizvodnje budući da posjeduje poljoprivredne resurse i dobro očuvan okoliš mora ozbiljno u svom razvoju voditi računa o ovoj oblasti.

Ostvarenje ovoga cilja poboljšati će se uslovi života stanovništva na selu, smanjiti iseljavanje i napuštanje ruralnih naselja – depopulacija, te osigurati veći dohodak stanovništva u ruralnim (seoskim) područjima.

Zato je neophodno realizovati projekte koji će restrukturirati dosadašnju, tradicionalnu poljoprivrednu proizvodnju u modernu i specijalističku proizvodnju, sa svom pratećom infrastrukturom te stvoriti uslove za plasman poljoprivrednih proizvoda sigurnim tržištima odnosno podržati partnerstvo između proizvođača, prerađivača i trgovine na malo.

Razvijanjem novih poljoprivrednih grana te uvođenjem novih kultura (npr. voćarstvo, pčelarstvo, vinogradarstvo, ljekovito bilje) ova bi djelatnost dijelom uznapredovala. Neophodna je kvalitetna

edukacijama poljoprivrednih proizvođača, čime bi se povećao kvalitet i kvantiteta poljoprivredne proizvodnje.

Osim toga, na području općine postoji potencijal za razvoj eko poljoprivrede za kojom je sve veća potražnja na tržištu.

Time bi poljoprivreda općine postala koliko toliko konkurentna novim trendovima na tržištu.

OC 4 Razvoj turizma i aktiviranje turističkih potencijala

Iz SWOT analize evidentan je nedostatak smještajnih kapaciteta i ponude u turizmu.

Općina Maglaj posjeduje jedinstvene kulturno-historijske i prirodne vrijednosti koje u kombinaciji mogu da predstavljaju interesantnu turističku destinaciju, a pošto nije povezana u jedinstveni turistički proizvod, nije ni prepoznata na tržištu kao takva.

Strateškim djelovanjem mogao bi se razviti prepoznatljivi turistički proizvod interesantan za posjete domaćih i stranih turista.

Naravno da bi isto direktno dalo doprinos turističkog sektora u privredi i zapošljavanju ali i indirektno, poticaj poljoprivrednoj proizvodnji i razvoju obrta, malog i srednjeg poduzetništva.

Preduslov za isto je izgradnja i modernizacija turističke infrastrukture i uspostava organizacijskih kapaciteta.

Integracija sa strateškim dokumentima viših nivoa

Sektorski ciljevi ekonomskog razvoja s usklađeni sa dokumentima viših strategija, planova i zakona.

Strategiji razvoja BiH u okviru strateškog cilja koji se odnosi na konkurentnost predviđa kontinuirano poboljšavanje produktivnosti preduzeća, te podrška klasterima i jačanju lanca vrijednosti, dok je u okviru strateškog cilja koji se odnosi na zapošljavanje predviđen razvoj malih i srednjih preduzeća i otvaranje novih radnih mjesta kroz: razvoj instrumenata finansijske podrške razvoju MSP, osiguravanje finansijske podrške osnivanju MSP, te podsticanje razvoja inkubatora, stvaranje uslova za rast MSP.

U okviru strateškog cilja koji se odnosi na održivi razvoj, Strategija razvoja BiH navodi na potrebu daljeg razvoja poljoprivrede na bazi korištenja prirodnih kompetitivnih prednosti te modernizacije poljoprivredne proizvodnje radi povećanja njene efikasnosti, konkurentnosti i koncepta razvoja ruralnog područja, što je u skladu sa EU politikama poljoprivrede.

Jasna je i povezanost pravaca razvoja i prioriteta ciljeva strateških dokumenata viših nivoa, sa strateškim i prioriteta ciljevima, mjerama i projektima ekonomskog razvoja iz Strategije razvoja općine Maglaj 2012-2020.

- Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u F BiH
- Strategija zapošljavanja u BiH 2010. – 2014.godina
- Strategija razvoja turizma F BiH za period 2008. – 2018.godina
- Strategija razvoja Zeničko-dobojskog kantona za period 2010-2020

4.1.3. Programi, projekti i mjere ekonomskog razvoja

Strateški ciljevi, operativni ciljevi, programi i projekti

Sektor 1: Ekonomski razvoj

	Projekti / mjere	Program	Veza sa strateškim i sektorskim ciljevima	Informacije za praćenje		Nosioci implementacije	Vrijednost projekta
				Indikatori	Trajanje (od-do)		
1.1	Podrška organizovanju udruženja poduzetnika	Razvoj sektora malih i srednjih preduzeća	SC1 / OC 1	Stanje oblasti	2012-2020.	Općina Maglaj/ Poduzetnici	10.000
1.2	Razvoj proizvodnih djelatnosti i obrta		SC1 / OC1	Stanje oblasti	2012-2020.	Općina Maglaj/ Investitor	150.000
1.3	Razvoj trgovine i trgovinskih djelatnosti dominantno domaćih proizvoda		SC1 / OC 1	Stanje oblasti	2012-2020.	Općina Maglaj/ Investitor	50.000
1.4	Promicanje razvoja turizma i ugostiteljstva		SC1 / OC1	Stanje oblasti	2012-2020.	Općina Maglaj/ Investitor	80.000
1.5	Razvoj saobraćaja, prijevoza ljudi u javnom prijevozu (linijski i vanlinijski prijevoz), kao i prijevoz roba u drumskom saobraćaju		SC1 / OC1	Stanje oblasti	2012-2020.	Općina Maglaj/ Investitor	50.000
1.6	Saradnja sa preduzećima zainteresiranim za prikupljanje, odvoz i reciklažnog otpada (papir, PVC, i dr.)		SC1 / OC1	Stanje oblasti	2012-2020.	Općina Maglaj	20.000
1.7	Projekat „Business game“ promocija poduzetništva u osnovnim i srednjim školama, i podrška kroz STARTER projekat – samozapošljavanje mladih poduzetnika		SC1 / OC1	Broj registr. firmi / stanje u oblasti	2012-2020.	Općina Maglaj/ Zadruga	250.000
1.8	Podrška organizovanju i radu zadruga u poljoprivrednoj proizvodnji – jačanje komercijalne funkcije		SC1 / OC1	Stanje oblasti	2012-2020.	Općina Maglaj	20.000

1.9	Uspostava biznis inkubatora	Izgradnja industrijskih zona i povećanje investicija	SC1 / OC2	Uspostavljen inkubator	2012-2020.	Općina Maglaj	100.000
1.10	Podrška projektima eksploatacije mineralnih resursa (kamenolomi, rudnici uglja...) – refundiranje administrativnih troškova		SC1 / OC2	Stanje oblasti	2012-2020.	Općina Maglaj/ Koncesionar	30.000
1.11	Podrška projektima crpljenja pitkih i mineralnih voda – refundiranje administrativnih troškova		SC1 / OC2	Stanje oblasti	2012-2020.	Općina Maglaj/ Koncesionar	20.000
1.12	Razvoj kapaciteta za stručnu obuku, prekvalifikaciju i posredovanje pri zapošljavanju, uspostava isturenih odjeljenja obrazovnih ustanova		SC1 / OC2	Stanje oblasti	2012-2020.	Općina Maglaj	20.000
1.13	Podrška projektima proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora (Fotonaponske elektrane – solarne elektrane, MHE i vjetroelektrane) – refundiranje administrativnih troškova		SC1 / OC2	Stanje oblasti	2012-2020.	Općina Maglaj/ Koncesionar	20.000
1.14	Aktivnosti na izgradnji industrijsko poslovnih zona: Poslovna zona Misurići Poslovna zona Liješnica 1 Poslovna zona Liješnica 2 Poslovna zona «Južni dio Maglaj» (kod gradskog stadiona) Poslovna zona Kosova Poslovna zona Čakalovac Poslovna zona Tukovi Poslovna zona Moševac Poslovna zona Novi Šeher Poslovna zona Poljice Poslovna zona Ljubatović/Galovac		SC1 / OC2	Vrijednost / vrsta aktivnosti	2012-2020.	Općina Maglaj/ Ze-Do Kanton / FBiH	1.500.000

STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE MAGLAJ 2012-2020. G.

1.15	Povećanje broja mini farmi (muznih krava, tovni junadi, svinja, koza, koka nosilica i dr.)	Razvoj poljoprivrede i proizvodnje zdrave hrane	SC1 / OC3	Broj jedinica	2012-2020.	Općina Maglaj	100.000
1.16	Podizanje nasada voća (šljiva, jabuka, kruška, orah, lješnjak i dr.)		SC1 / OC3	Broj zasađenih jedinica	2012-2020.	Općina Maglaj	40.000
1.17	Podizanje višegodišnjih nasada jagodičastog voća (malina, kupina, jagoda, borovnica, ribizla, i dr.)		SC1 / OC3	Broj zasađenih jedinica	2012-2020.	Općina Maglaj	40.000
1.18	Proizvodnja povrća u zaštićenom prostoru- staklenici i plastenici (paradajz, paprika, krastavac, salata i dr.)		SC1 / OC3	Proizvodna površina	2012-2020.	Općina Maglaj	35.000
1.19	Proizvodnja povrća na otvorenom polju (krumpir, paprika, paradajz, krastavac-kornišon i dr.)		SC1 / OC3	Proizvodna površina	2012-2020.	Općina Maglaj	30.000
1.20	Proizvodnja ljekovitog i aromatičnog bilja (matičnjak, menta, kamilica, neven i dr.)		SC1 / OC3	Proizvodna površina	2012-2020.	Općina Maglaj	10.000
1.21	Proizvodnja ukrasnog bilja i cvijeća u staklenicima i plastenicima		SC1 / OC3	Proizvodna površina	2012-2020.	Općina Maglaj	10.000
1.22	Izgradnja mješavine stočne hrane i koncentrata za ishranu i tov stoke		SC1 / OC3	Izgrađeni kapaciteti	2012-2020.	Općina Maglaj/ Investitor	500.000
1.23	Izgradnja minipreradaivačkih i skladišnih (hladnjače) kapaciteta za preradu voća i povrća		SC1 / OC3	Izgrađeni kapaciteti	2012-2020.	Investitor	1.000.000
1.24	Izrada projekta razvoja turizma na području općine	Razvoj sektora turizma i aktiviranje turističkih potencijala	SC1 / OC4	Izrađen projekat	2012-2020.	Općina Maglaj/ TZ ZDK	20.000
1.22	Proširenje sadržaja i obuhvata kompleksa planinarskog doma Ošve		SC1 / OC4	Vrijednost/ vrsta aktivnosti	2012-2020.	Općina Maglaj/ Ze-Do Kanton	100.000
1.26	Rekonstrukcija spomen kuće književnika Edhema Mulabdića		SC1 / OC4	Rekonstruisan objekat	2012-2020.	Općina Maglaj/ Ze-Do Kanton	150.000
1.27	Izgradnja turističke staze do pećine Megare i drugih sportskih staza		SC1 / OC4	Izgrađena staza	2012-2020.	Općina Maglaj/ TZ ZDK	150.000
1.28	Razvoj regionalnog turističkog proizvoda na području općine Maglaj kroz projekte prekogranične saradnje		SC1 / OC4	Vrijednost / vrste aktivnosti	2012-2020.	Općina Maglaj	30.000
Ukupno ekonomski razvoj							4.535.000

4.2. Plan društvenog razvoja

4.2.1. Fokusiranje – SWOT analiza društvenog razvoja

Društveni razvoj treba da unaprijedi ostvarivanja ekonomskih, socijalnih i kulturnih prava građana, prvenstveno kroz povećanje dostupnosti i kvaliteta odgovarajućih usluga. Uspješna realizacija plana društvenog razvoja vodi ujednačavanju šansi u razvoju i povećanju društvene uključenosti i integracije.

SWOT analiza društvenog razvoja

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none">- Veliki broj visokoobrazovanih i kvalifikovanih mladih osoba- Stipendiranje redovnih studenata- Izgrađeni objekti primarne zdravstvene zaštite- Bogata društvena infrastruktura (dom kulture, likovna galerija, muzička škola, sportske dvorane, dječiji vrtić, centar za socijalni rad...)- Vrijedno kulturno –historijsko naslijeđe- Velik broj sportskih klubova u muškoj i ženskoj konkurenciji- Razvijen civilni sektor (velik broj NVO)- Dobra saradnja lokalne vlasti sa MZ-ma- Dobra saradnja općine sa međunarodnim organizacijama- Postojanje zadovoljavajućih resursa u oblasti informisanja- Usvojena strategija za mlade- Tradicionalne kulturne manifestacije	<ul style="list-style-type: none">- Visok procenat nezaposlenog stanovništva- Nedovoljna samoinicijativnost lokalnog stanovništva- Pad nataliteta i demografsko starenje- Nedefinisana nadležnost i neefikasna saradnja- Općine i viših nivoa(Kanton,Federacija,BiH)- Neusklađenost potreba privrede sa planiranjem u obrazovnom sistemu- Nedostatak kadrova i opreme u Domu zdravlja- Zastarjela oprema Doma kulture- Ograničena sredstva budžeta za finansiranje društvene sfere- Nedovoljna i zastarjela oprema obrazovnih ustanova
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none">- Korištenje domaćih i međunarodnih finansijskih fondova i programa rurarnog razvoja- Animacija dijaspore i ponuda za ulaganja- Članstvo u LAG-u- Uključivanje nevladinog i privatnog setkora u pružanje javnih usluga- Predpristuni fondovi i drugi razvojni projekti EU- Mogućnosti prekvalifikacije kadrova- Daljnji razvoj tradicionalnih kulturno-umjetničko-zabavnih manifestacija- Održavanje vrhunskih sportskih i drugih kulturnih manifestacija- Razvoj amaterskog i masovnog sporta	<ul style="list-style-type: none">- Teška ekonomska situacija i globalna recesija- Ubrzan odliv mladih, stručnih osoba i deficitarnih kadrova- Nestabilnost i nedostatnost transfera viših nivoa vlasti neophodnih za funkcionisanja lokalne uprave- Nedovoljna koordinacija viših nivoa vlasti- Nedostatak ustanova za smještaj maloljetnih i drugih prijestupnika

Plan društvenog razvoja obuhvata vrlo različite ciljne grupe (od djece predškolskog uzrasta, preko učenika i studenata, nezaposlenih, do starih i iznemoglih, posebno vodeći računa o grupama koje su isključene iz društvenih i ekonomskih zbivanja). S druge strane posmatrano, uključuje i različite sektore, od obrazovanja (predškolskog, osnovnog srednjeg, univerzitetskog, do obrazovanja odraslih, prekvalifikacija, obuka...), zapošljavanja, preko kulture i sporta, zdravstvene i socijalne zaštite, do civilnog društva.

Sektorska grupa društvenog razvoja je nakon socio analize, SWOT analize društvenog stanja i sektorskog fokusiranja utvrdila sliku trenutnih prilika i mogućih pravaca razvoja društvenog života Općine Maglaj.

4.2.2. Razvojni ciljevi društvenog razvoja

Definirani su slijedeći razvojni /operativni ciljevi društvenog razvoja :

- OC 1 Unapređenje obrazovanja**
- OC 2 Unapređenje kulture, sporta I kulturne baštine**
- OC 3 Unapređenje zdravstva i socijalne zaštite**
- OC 4 Efikasna uprava i jačanje uloge civilnog društva**

OC 1 Unapređenje obrazovanja

Unapređenje obrazovanja je predstavljao poseban fokus u radu sektorske grupe društvenog razvoja. Usmjerenje u ovoj oblasti tiče se dostupnosti obrazovanja za svu djecu, materijalno-tehničko opremanje škola i poboljšanje uslova za rad, smanjenje diskriminacije djece u obrazovnom sistemu, zaštite djece od nasilja u školi i podsticanje dječije participacije u životu škole.

U svim događanjima i reformama koje se dešavaju u sistemu obrazovanja, Općina Maglaj želi da bude partner obrazovnih institucija, stavljajući svoje resurse na raspolaganje, a u cilju da svako dijete sa područja općine Maglaj ostvari svoje pravo na kvalitetno obrazovanje.

OC 2 Unapređenje kulture, sporta I kulturne baštine

Fokus unapređenja kulture je razvoj I unapređenje kulture, kulturnog I umjetničkog stvaralaštva, kulturnog života I kulturno-historijskog nasljeđa.

Želja je i uspostavljanje kulturnih veza s drugim zemljama i međunarodnim institucijama.

Općina Maglaj će realizovati projekte koji će stvarati bolje uslove za obavljanje i razvoj djelatnosti kulture, a naročito muzejske, galerijske, muzičke I muzičko-scenske, bibliotekarske, pozorišne, izdavačke i likovne.

Razvoj sporta na području općine danas sve svoje raspoložive kapacitete stavlja u funkciju razvoja dječjeg i omladinskog sporta uz prisutnu animaciju starijih kategorija građana, u cilju podizanja sportske kulture i zdravlja stanovništva.

Intencija je da se osim postizanja vrhunskih rezultata, poseban značaj daje razvoju omladinskog sporta, okupljanju i radu sa mladim i talentovanim igračima, a što se pokazuje godinama kao ispravna orijentacija i s ponosom se mogu nabrojati naše mlađe selekcije koje osvajaju prva mjesta u različitim sportovima i selekcijama, na Kantonalnom i Federalnom nivou.

OC 3 Unapređenje zdravstva i socijalne zaštite

Kao najsloženija oblast društvenog života, socijalna zaštita, je Ustavom i Zakonom definisana kao djelatnost od posebnog društvenog interesa. Socio-ekonomska situacija u općini se ogleda se u izrazito velikom broju lica u stanju socijalne potrebe, te otežanom pristupu zdravstvenoj zaštiti.

Usmjerena je na osiguranje socijalne sigurnosti građana i njihovih porodica u stanju socijalne potrebe. Sredstva za rad JU Centra za socijalni rad (plaće zaposlenih, ostala prava iz radnog odnosa, materijalni troškovi) obezbjeđuju se iz općinskog Budžeta i nastojanje će biti u jačanju i prilagođavanju ovih institucija te njihovo finansijsko i matrijalno jačanje.

Osim Javne ustanove Centar za socijalni rad kojoj su povjereni poslovi iz oblasti socijalne, dječije i porodične zaštite, starateljstva, i zaštite civilnih žrtava rata, ovaj vid zaštite pomažu i razne nevladine-humanitarne i privatne organizacije.

Unapređenje zdravstvene zaštite je planirano kroz više različitih programa:

Jačanje preventivne zdravstvene zaštite, i podrazumijeva rad na smanjivanju faktora rizika nastanka određenih učestalih oboljenja na području općine.

Jačanje primarne zdravstvene zaštite, u grupnim praksama u kojim će se moći pružati veći obim usluga za bolesnike, a time bi se mogla bitno smanjiti potreba za bolničkim i konzilijarnim liječenjem.

Kroz rekonstrukciju i izgradnju kapaciteta zdravstvene zaštite, obezbjedio bi se sveobuhvatan i dostupan, kvalitetan i efikasan zdravstveni sistem koji bi rezultirao unaprijeđenim zdravstvenim stanjem stanovništva.

Promoviranja kulture zdravog življenja, je stvaranje potencijala za dobro zdravlje, prije nego se zdravstveni problemi ili ugroženost zdravlja pojave.

Da bi se povećala efikasnost i racionalnost u ovoj oblasti važno je:

- zdravstvenu i socijalnu zaštitu građana osigurati kroz institucionalne forme zaštite
- osigurati unutarnju organizaciju subjekata u ovoj oblasti, u skladu sa zakonskim propisima i važećim standardima u zdravstvenoj zaštiti,
- osigurati adekvatne popune stručnim kadrovima,
- osigurati potrebne prostorne kapacitete, opremu i ostalu potrebnu infrastrukturu,
- provedbu mjera uštede i transparentnog trošenja sredstava.

OC 4 Efikasna uprava i jačanje uloge civilnog društva

Nova lokalna samouprava treba biti sinonim za odgovorno upravljanje lokalnim razvojem, lokalnim poslovima na principima Evropske povelje o lokalnoj samoupravi.

Takva, sposobna i odgovorna lokalna vlast ostvaruje partnerstvo sa privatnim i nevladinim sektorom i produktivno saraduje sa drugim nivoima vlasti i drugim lokalnim jedinicama u zemlji i regionu.

Partnerstvo sa građanima ostvarivat će se kroz uključivanje građana u procese kreiranja i donošenja odluka, kao i u kreiranje i realizaciju projekata koji neposredno utiču na njihovu okolinu, odnosno kvalitet života i rada u neposrednoj zajednici.

Efikasan rad općinske administracije osigurava se kroz skraćivanje i pojednostavljenje općinskih procedura u najvećoj mogućoj mjeri, bolju preglednost stanja predmeta, efikasniji rad službenika uz primjenu tehnike upravljanja vremenom i upravljanja ljudskim resursima, te dodatnu edukaciju zaposlenih.

Najvedeno će se ostvariti realizacijom projekata koji pružaju:

1. razvoj ljudskih resursa (potencijala),
2. razvoj informacione infrastrukture i podrška primjenama informacionih tehnologija,
3. permanentna edukacija kadrova i
4. razvoj i usavršavanje modela strateškog upravljanja razvojem.

Integracija sa strateškim dokumentima viših nivoa

U domenu obrazovanja, plan društvenog razvoja naslanja se na Strateške pravce razvoja obrazovanja u BiH, sa planom implementacije 2008-2015, i na Strategiju razvoja stručnog obrazovanja i obuke u BiH za period 2007-2013.

Zakon o predškolskom obrazovanju postavlja pred općinu obavezu osiguravanja uslova za jednaku dostupnost kvalitetnih programa predškolskog obrazovanja svoj djeci na području općine. Ovaj zakon je posebno važan sa aspekta orijentisanosti općine Maglaj na održavanje nastave u skladu sa pedagoškim standardima i visokom kvalitetu u svim školama na području općine.

U oblasti kulture relevantna je Strategija kulturne politike u BiH, u kojoj su definisane smjernice unaprijeđenja kulture.

Strategija razvoja BiH kao jedan od prioriteta navodi i reformu javne uprave, prije svega, u cilju postizanja pozitivnih fiskalnih efekata u vidu smanjenja javne potrošnje. Krajnji cilj koji se želi postići provedbom reforme javne uprave je stvaranja javne uprave koja bi bila učinkovitija i odgovornija; koja bi služila građanima na bolji način za manje novca; i koja bi radila na osnovu transparentnih i otvorenih procedura, uz istodobno ispunjavanje svih uvjeta potrebnih za europske integracije, i time postala istinski faktor koji bi omogućavao kontinuirani i održivi društveno-ekonomski razvoj.

Prema nedavno usvojenom Zakonu o mladima FBiH svi nivoi vlasti imaju obavezu definiranja, usvajanja i provođenja strategija prema mladima. Na taj način, općine imaju obavezu osigurati minimum mjera na planu rada sa mladima i omladinskih aktivnosti

Takođe su primjenjene i odrednice iz Strategijom razvoja sporta u BiH 2010-2014.

Strategiji razvoja Zeničko-dobojskog kantona za period 2010-2020, predviđa slijedeće prioritetne ciljeve :

- 3.1. Osiguranje adekvatnih kapaciteta i kvaliteta usluga zdravstvenog sistema, uz naglasak na preventivnu medicinu
- 3.2. Razvoj regionalne infrastrukture na osnovu potreba lokalnih zajednica
- 3.3. Razvoj obrazovne infrastrukture i usklađivanje ponude obrazovanja sa potražnjom tržišta
- 3.4. Osiguravanje kvalitetnih, pouzdanih i visokokvalitetnih usluga od strane javne uprave
- 3.5. Razvoj i podrška sportu u ZE-DO kantonu

Inicijative međuopćinske saradnje

1. Projekat „CAF“ (Common Assessment Framework) –Međuopćinsko učenje i podrška
2. Saradnja u okviru Saveza općina i gradova
3. GAP-Projekat upravne odgovornosti
4. Regionalni azil za pse
5. Regionalna deponija

4.2.3. Programi, projekti i mjere društvenog razvoja

Sektor 2. Društveni razvoj

	Projekti / mjere	Program	Veza sa strateškim i sektorskim ciljevima	Informacije za praćenje		Nosioci implementacije	Vrijednost projekta
				Indikatori	Trajanje (od-do)		
2.1	Sanacija školskih objekata i poboljšanje uslova za rad	Unapređenje obrazovanja	SC2 / OC1	Stanje uslova za rad	2012-2020.	Općina Maglaj/ Ze-Do Kanton	160.000
2.2	Sanacija zgrade MSŠ Maglaj i Opće gimnazije		SC2 / OC1	Saniran objekat	2012-2020.	Općina Maglaj/ Ze-Do Kanton	150.000
2.3	Asfaltiranje školskih dvorišta		SC2 / OC1	Broj asfaltiranih šk. dvorišta	2012-2020.	Općina Maglaj	150.000
2.4	Sanacija zgrade JU Dječiji vrtić		SC2 / OC1	Sanirana zgrada	2013-2014.	Općina Maglaj/ Ze-Do Kanton	50.000
2.5	Prostorno proširenje Doma kulture		SC2 / OC1	Prostorno proširenje	2014-2018.	Općina Maglaj	95.000
2.6	Smotre folklor (Kolo na Bosanskom ćilimu i dr.)	Unapređenje, kulture, sporta i kulturne baštine	SC2 / OC2	Broj i kvalitet smotri	2012-2020.	Općina Maglaj/ Ze-Do Kanton	50.000
2.7	Tradicionalni festival Studentsko ljeto		SC2 / OC2	Kontinuitet i kvalitet smotri	2012-2020.	Općina Maglaj/ Ze-Do / FBiH	180.000
2.8	Manifestacija Dani Edhema Mulabdića		SC2 / OC2	Broj i kvalitet manifestacija	2012-2020.	Općina Maglaj/ Ze-Do Kanton	45.000
2.9	Manifestacija Gastro ponuda Maglaj		SC2 / OC2	Kontinuitet i kvalitet manif.	2012-2020.	Općina Maglaj/ Ze-Do Kanton	20.000
2.10	Tradicionalni, malonogometni zimski turnir		SC2 / OC2	Kontinuitet turnira	2012-2020.	Općina Maglaj	15.000
2.11	Izgradnja kulturno-historijskog objekta Delibegov han		SC2 / OC2	Izgrađen objekat	2012-2015.	Općina Maglaj/ IPA EU	700.000
2.12	Rekonstrukcija kino sale Doma kulture		SC2 / OC2	Rekonstruisana sala DK	2015-2016.	Općina Maglaj	160.000

STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE MAGLAJ 2012-2020. G.

2.13	Rekonstrukcija gradske sportske dvorane		SC2 / OC2	Izvršeni zahvati	2012-2020.	Općina Maglaj	100.000
2.14	Projekat održavanja kulturno-sportskih manifestacija po mjesnim zajednicama		SC2 / OC2	Broj održanih manifestacija	2012-2020.	Općina Maglaj	70.000
2.15	Izgradnja gradskog bazena i tenis terena		SC2 / OC2	Realizacija projekta	2012-2020.	Općina Maglaj/ Investitor	1.500.000
2.16	Izgradnja dnevnog centra za stara i iznemogla lica	Unapređenje zdravstvene i socijalne zaštite	SC2 / OC3	Centar u funkciji	2012-2014.	Općina Maglaj/ Investitor	150.000
2.17	Nastavak projekta porodične medicine sa akcentom na širenje mreže ambulanti		SC2 / OC3	Broj ambulanti	2012-2020.	Općina Maglaj/ Ze-Do kanton	170.000
2.18	Sanacija matične zgrade i sistema centralnog grijanja Doma zdravlja Maglaj		SC2 / OC3	Izvršena sanacija	2012-2020.	Općina Maglaj/ Ze-Do kanton	110.000
2.19	Povećanje kvantiteta primarne zdravstvene zaštite i uspostava minimuma dijagnostike u ambulantama porodične medicine		SC2 / OC3	Kvalitet zdravstvene zaštite	2012-2020.	Općina Maglaj/ Ze-Do kanton / FBiH	100.000
2.20	Obnavljanje postojeće i nabavka neophodne medicinske i dr. opreme (dijagnostika, terapija, i dr.)		SC2 / OC3	Nabavljena oprema	2012-2020.	Općina Maglaj/ Ze-Do Kanton / FBiH	100.000
2.21	Obezbjedenje neophodnog specijalističkog i drugog ljekarskog kadra		SC2 / OC3	Br. ljekara/ 1000 stanovn.	2012-2020.	Općina Maglaj/ Ze-Do / FBiH	300.000
2.22	Kontinuirano rješavanje pitanja pasa lualica		SC2 / OC3	Stanje oblasti	2012-2020.	Općina Maglaj	80.000
2.23	Poboljšanje signala RTV Maglaj na teritorije općine		SC2 / OC3	% pokrivenosti općine	2012-2020.	Općina Maglaj	10.000
2.24	Izgradnja doma za stara i iznemogla lica		SC2 / OC3	Izgrađen dom	2012-2020.	Općina Maglaj/ Investitor	700.000
2.25	Izgradnja gradskog groblja / mezarja		SC2 / OC3	Rješeno pitanje grad. groblja/ mezarja	2012-2020.	Općina Maglaj/ Vjer. Zajednice	100.000
2.26	Podrška projektima socijalne uključenosti i socijalno poduzetništvo		SC2 / OC3	Broj projekata	2012-2020.	Općina Maglaj	15.000

STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE MAGLAJ 2012-2020. G.

2.27	Projektovanje i izgradnja informacionog sistema administrativnog sjedišta Općine Maglaj	Efikasna uprava i jačanje uloge civilnog sektora	SC4/ OC4	Stanje informacionog sistema	2013-2020.	Općina Maglaj	180.000
2.28	Završetak izgradnje šalter sale		SC4/ OC4	Završena šalter sala	2014-2015.	Općina Maglaj	170.000
2.29	Redovna edukacija i obuka službenika i namještenika administracije		SC4/ OC4	Broj obuka	2012-2020.	Općina Maglaj	25.000
2.30	Izrada strateških dokumenata općine (Strategija partnerstva javne uprave i NVO, LEAP, Strategije za mlade, Strategije komuniciranja i dr.)		SC4/ OC4	Izrađeni dokumenti	2012-2020.	Općina Maglaj	20.000
2.31	Uspostava sistema ocjenjivanja i samoprocjene administracije i međunarodnih standarda		SC4/ OC4	Uveden sistem	2012-2020.	Općina Maglaj	15.000
2.32	Izrada različitih registara (dijaspore, zagađivača,...) vodiča, uputstava, edukacija i brošura		SC4/ OC4	Izrađene brošure	2012-2020.	Općina Maglaj	45.000
2.33	Obezbjeđenje fonda za projekte mladih		SC4/ OC4	Obezbjeđen fond	2012-2020.	Općina Maglaj	50.000
2.34	Projekti ekonomskog jačanje žena		SC4/ OC4	Broj projekata	2012-2020.	Općina Maglaj	10.000
2.35	Izrada SEAP dokumenta – akcionog plana energetske efikasnosti općine		SC4/ OC4	Izrađen SEAP	2013-2015.	Općina Maglaj	35.000
2.36	Povećanje usluga i povezivanje administrativnih centar u N. Šeheru, Kosovi i dr.		SC4/ OC4	Stanje usluga	2012-2020.	Općina Maglaj	20.000
Ukupno Društveni razvoj :							

4.3. Plan zaštite okoliša i prostornog planiranja

4.3.1. Fokusiranje – SWOT analiza zaštite okoliša i prostornog planiranja

Sektor grupa za zaštitu okoliša i prostornog planiranja je kompetentno razmotrila sve prikupljene podatke iz socio-ekonomske analize, analizirala realizaciju projekata iz prethodne strategije razvoja općine, izradila odvojene SWOT analize, zaštite okoliša te prostornog planiranja, nakon čega je sublimirana jedna, sektorska analiza i na osnovu koje se vršilo sektorsko fokusiranje i kandidovanje projekata razvoja zaštite okoliša i prostornog planiranja općine Maglaj.

Općina Maglaj posebnu pažnju treba da posveti maksimiziranju najbitnijih snaga kao što su izgrađena infrastruktura i urbani red, postojanje udruženja aktivnih u oblasti zaštite životne sredine, prirodna bogatstva i dr. Dok sa druge strane treba težiti umanjenu prepoznatih slabosti koje utiču na zaštitu okoliša i prostornog planiranja.

Razvoj politike okoliša u Općini Maglaj ima za cilj jačanje zaštite okoliša i održivi razvoj, kako bi se poboljšalo održivo upravljanje okolišem na cijeloj teritoriji Općine Maglaj. Implementacija smjernica održivog razvoja omogućava dugoročni razvoj Općine Maglaj. Temeljni princip sa kojim polazi ispunjavanje strateškog cilja dostizanja i promoviranja ekološki zdrave sredine jer ekološki zdrava sredina pomiruje međusobne konfliktne situacije ekonomije i ekologije, što se ostvaruje kroz formulu o održivom razvoju, kao onom razvoju (privrede i društva u cjelini) koji je usklađen sa potrebama i ograničenjima prirode.

Na osnovu dobivenih pokazatelja razvoj komunalne i poslovne infrastrukture u narednom periodu bazirat će se na sljedećim strateškim opredjeljenjima:

- Rješavanje saobraćajne i komunalne infrastrukture treba da prati potrebe razvoja privrede i potrebe stanovništva općine Maglaj uz strogo poštivanje usmjerenja i okvira zacrtanih prostorno – planskom dokumentacijom
- Saobraćajno rješenje uskladiti sa budućim projektom trase koridora VC i priključnim čvorištima odnosno alternativnim pravcima
- Unapređenjem i proširivanjem saobraćajne infrastrukture omogućiti bolje korištenje prirodnih resursa, ekonomskih razvoj i poboljšanje demografskih prilika
- Dugoročno kroz zaštitu izvorišta, sanaciju i rekonstrukciju postojećih vodovodnih sistema, a u cilju smanjenja gubitaka u mreži, osigurati stanovništvu Općine dovoljne količine zdravstveno ispravne vode za piće
- Težiti da što više područja u općini, zbrinjavaju svoje otpadne vode na ekološki prihvatljiv način
- Uspostavljati sistem odvodnje oborinskih voda (odbrane od poplave) čime će se osigurati smanjenje ugroženosti stanovnika, stambenih i privrednih objekata i poljoprivrednog zemljišta
- Poboljšanje nivoa komunalnih usluga i kvaliteta života izgradnjom, investicionim i tekućim održavanjem komunalne i saobraćajne infrastrukture
- Zbrinjavanje komunalnog otpada rješavati kroz uspostavu Regionalne, sanitarne deponije, te je s toga potrebno podržati započeti projekt uspostave i izgradnje regionalne sanitarne deponije. Upravljanje otpadom rezultat će smanjenjem troškova saniranja otpada, kao i privrednim efektom od reciklaže otpada.
- Kontinuirano realizirati aktivnosti vezane za izgradnju industrijsko-poslovnih zona, otkupom zemljišta i izgradnjom potrebne infrastrukture.
- udio korištenja obnovljivih izvora energije, čijom primjenom se smanjuju emisija ugljičnog dioksida (CO₂) i na taj način doprinosi zaštiti okoliša, u budućnosti treba znatno povećati. Trenutno je vrlo malo inicijativa za njihovo korištenje
- Donijeti u što skorije vrijeme SEAP – akcioni plan racionalnog korištenja energije

Obzirom na kratak period za koji se Strategija razvoja Općine Maglaj planira, od sedam godina i uvažavajući realne ekonomske prilike, moguće je da se određeni prijedlozi Sektorske grupe za zaštitu

okoline i prostornog planiranja ne realizuju, te je Sektorska grupa odredila prioritete u rješavanju potreba izrade prostorno planske dokumentacije za područje općine Maglaj a prvenstveno i svakako opredjeliti izradu Prostornog plana općine Maglaj i određenih Regulatornih i Urbanističkih planova.

SWOT analiza zaštita okoliša i prostornog planiranja

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - Povoljan geograski položaj Općine Maglaj - Prirodni resursi (poljoprivredno zemljište, šume, mineralne sirovine, izvorišta) - Relativno dobra komunalna infrastruktura na području općine - Redovno vodosnabdjevanje gradskog područja - Dobra šumovitost - Prirodna bogatstva - NVO-e koje implementiraju projekte iz zaštite životne sredine - Urađen LEAP općine Maglaj - Zadovoljavajuće sprovođenje planske dokumentacije u proteklom periodu - Bogatstvo vodnim resursima; - Postojanje Udruženja građana koje se opredjeljuju za očuvanje prirodnih potencijala; - Dobro održavane zelene površine u gradu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatak prostorno-planske dokumentacije - Ograničene mogućnosti finansiranja iz vlastitih izvora; - Bespravna gradnja - Nizak nivo svijesti o zaštiti okoline - Nedostatak planske dokumentacije za okolinsko upravljanje - Velike površine pod minama - Zagađenje zraka i okoline (veliki broj individualnih ložišta i veliki broj vozila) - Gubici u vodovodnoj mreži; - Dotrajala i neadekvatna vodovodna mreža - Neriješeno pitanje odvodnje otpadnih voda (nepostojanje kolektora i prečistača za otpadne vode) - Nepostojanje plana upravljanja otpadom na nivou općine - Neuređena deponija komunalnog otpad - Neopremljenost komunalnog preduzeća - Veliki broj klizišta - Prekomjerna i bespravna sječa šume
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - Ulaganja u energetska efikasnost - Predpristupni fondovi EU - Postojanje međunarodnih donatorskih i kreditnih institucija - Međuopćinska saradnja - NVO kao potencijal za razvoj (zajednički projekti, zajedno sa NVO) - Kreiranje novih zakonskih propisa (promjena i prilagođavanje) - Razvoj turizma - Izgradnja toplane na bio masu - Gasifikacija (gasovod Bosanski Brod-Doboj-Zenica) - Ekonomski efekti reciklaže - Korištenje obnovljivih izvora energije - Integralno upravljanje otpadom - Edukacija stanovništva sa svrhom podizanja ekološke svijesti u cilju zaštite okoliša - Uspostavljanje GIS-a i baze podataka; - Poboljšanje kvaliteta okoliša realizacijom LEAP-a 	<ul style="list-style-type: none"> - Prirodne nepogode i druge nesreće (poplave, klizišta i dr.) - Neadekvatno riješeno pitanje deponije i prikupljanja krutog otpada - Sve manje donatorskih sredstava - Zaostajanje BiH u procesu pridruživanja EU, kašnjenje u dobijanju statusa zemlje kandidata (nemogućnost korištenja fondova za transport, konkurentnost, ekologiju, razvoj ljudskih resursa i ruralni razvoj) - Neplansko korištenje i kontrola eksploatacije prirodnih resursa - Slaba koordinacija između viših nivoa vlasti i općine - Globalni utjecaj zagađenja - Klimatske promjene - Ekonomska kriza - Degradacija biodiverziteta - Nekonolirano širenje ambrozije

4.3.2. Razvojni ciljevi zaštita okoliša i prostornog planiranja

Sublimacija operativnih ciljeva zaštite okoliša i operativnih ciljeva prostornog planiranja opredjelila je slijedeće zajedničke ciljeve:

- OC 1 Unapređenje i upravljanje prostorom**
- OC 2 Izgradnja i rekonstrukcija infrastrukture**
- OC 3 Vodosnabdjevanje**
- OC 4 Zaštita voda**
- OC 5 Zaštita zraka i zemljišta**
- OC 6 Upravljanje otpadom**

OC 1 Unapređenje i upravljanje prostorom

Najkraće rečeno, prostorno planiranje je optimalan raspored ljudi, dobara i djelatnosti na nekom teritoriju radi njegove optimalne upotrebe. Turbulencije na ovim prostorima u posljednjih dvadesetak godina, doprinjeli su, dijelom zbog slabog funkcionisanja državne uprave i brojnih društveno-političkih, ekonomskih i kulturnih promjena, da se sistem prostornog planiranja slabo razvijao.

Jedinice lokalne samouprave i uprave, iz različitih ograničavajućih razloga, nisu bile potpuno spremne preuzeti, između ostalih poslova, i poslove kvalitetnog upravljanja svojim prostorom. U najvećem broju slučajeva jedinice lokalne samouprave preuzele su prostorne planove iz starog sistema koji nisu bili prilagođeni novim vlasničkim pravima, niti interesima pojedinaca i zajednice.

Učestalo je i odsustvo struke pa se pravo nad nekretninom počelo se izjednačavati s apsolutnim pravom nad nekretninom, bez poštivanja osiguranja i zaštite javnog interesa. Pogrešnog tumačenje prava vlasništva nad nekretninama rezultiralo je i povećanim brojem bespravni gradnji i drugih zahvata u prostoru, a negdje su zanemareni zahtjevi od zajedničkog interesa, poput tehničke i društvene infrastrukture.

Navedeno upućuje na ozbiljnu akciju i opredjeljeno je, od strane Sektorske grupe kao važan cilj.

OC 2 Izgradnja i rekonstrukcija infrastrukture

Izgradnja svih oblika infrastrukture je imperativa kako bi bio stvoren temelj za povećanje boljeg standarda stanovništva općine Maglaj. U tom pogledu, shodno mogućnostima Općine, potrebno je dalje razvijati i planirati izgradnju infrastrukture po svim oblastima (vodosnabdjevanja, kanalizacije i sisteme za odvodnju oborinskih voda, prečistače otpadnih voda, izgradnja i sanacija putne infrastrukture unutar Općine i prema susjednim općinama i dr.).

Kompletiranje svih oblika infrastrukture (saobraćajne, vodovodne, komunalne i energetske) neophodno je kao preduslov za nesmetan razvoj svih drugih sektora unutar općine. U tom smislu, shodno mogućnostima, Općina Maglaj treba nastaviti sa realizacijom niza značajnijih kapitalnih projekata iz svih oblasti infrastrukture što obuhvaća potrebe privrede, stanje u okolišu, segmentu društvenih djelatnosti i dr. a za zadovoljenje potreba stanovništva za radom, zabavom i odmorom.

OC 3 Vodosnabdjevanje

Kvalitet vode, naročito kada su u pitanju površinske vode, zavisi od načina korištenja, odnosno od toga za koje namjene su pojedine vode određene od strane čovjeka. Zaštita voda obuhvata očuvanje površinskih i podzemnih voda, zaliha, zaštita izvorišta, regulisanje kvaliteta i kvantiteta vode, zaštitu korita i obalnih područja.

Očuvanje voda treba propagirati i kroz smanjenje potrošnje vode od strane stanovništva.

Vodosnabdjevanje na području općine zahtjeva sveobuhvatnu analizu i izbor najracionalnijeg integralnog modela raspolaganja i organizacije korištenja ovog resursa na cjelokupnom području općine. Gradski vodovodni sistem takođe zahtjeva korjenite rekonstrukcije i unapređenje.

OC 4 Zaštita voda

Nekontrolisano zagađenje iz industrije, poljoprivrede i domaćinstva narušava kvalitet vode, i ugrožava mogućnost višenamjenskog korištenja i ekološkog integriteta vodenog resursa.

U tom cilju sugerišu se kao prioriteti, zaštita vodotoka (sanacija i održavanje korita, redovno održavanje) i uspostavljanje kanalizacione mreže u što većem obimu na području općine.

Neophodno je izgraditi adekvatne uređaje za sakupljanje i prečišćavanje upotrebljenih otpadnih voda naselja, te osigurati njihovu funkciju kako bi se obezbijedio kvalitet vode prije ispuštanja u recipijent.

OC 5 Zaštita zraka i zemljišta

Zrak na području općine Maglaj je djelovanjem lokalne industrije, intenzivnom motorizacijom stanovništva te egzistiranjem velikog broja individualnih dimnjaka, u sve većoj mjeri zagađen. Ne vrši se redovan monitoring zraka pa su preporuke Sektorske grupe usmjerene na evidentiranje zagađivača, redovan monitoring i aktivnosti na sprječavanju zagađenja i popravljanja kvaliteta zraka. Zemljište je izrazito osjetljiv resurs kojim se mora veoma pažljivo raspolagati, te se o njemu mora planski i sistematski voditi briga.

Poljoprivredno zemljište, je ugroženo nekontroliranom urbanizacijom, kao i povećanim zahtjevima za promjenom namjene zemljišta, koja prati privredni razvoj društva.

U cilju zaštite zemljišta sprovesti adekvatne proizvodne prakse i prilagoditi ih prirodnim karakteristikama.

OC 6 Upravljanje otpadom

Upravljanje otpadom opterećuju slijedeći problemi:

- prevladava nesanitarni način odlaganja otpada,
- nizak stepen recikliranja otpada,
- zanemarivanja udjela tehnologija za obradu/preradu otpada,
- nedostatnog nadzora nad tokovima otpada,
- veliki broj nagomilanih neriješenih problema.

Takvo stanje s jedne strane rezultira štetnim uticajima na zdravlje stanovništva i na kvalitet okoline, a s druge strane na neprihvatljivo ponašanje u odnosu na moguće iskorištavanje materijalnih i energetske potencijala otpada.

Integracija sa strateškim dokumentima viših nivoa

Kao vodilja sektorskom fokusiranju zaštite okoliša i prostornog planiranja poslužila je i Strategija razvoja Zeničko-dobojskog kantona za period 2010-2020 koja je utvrdila sljedeća četiri strateška cilja :

1. Podrška razvoju elektro-energetskog sektora i industrija baziranih na elektroenergetskim potencijalima
2. Razvoj diverzificirane, vitalne i konkurentne regionalne ekonomije
3. Unapređenje kvaliteta življenja
4. Izgradnja sistema upravljanja prirodnim i kulturnim resursima

Najznačajniji strateški dokument iz oblasti životne sredine na nivou BiH je Akcioni plan zaštite životne sredine Bosne i Hercegovine (NEAP BiH). Osam prioriternih oblasti NEAP-a su:

- Vodni resursi / otpadne vode
- Održivi razvoj ruralnih područja
- Upravljanje životnom sredinom (informacioni sistem/integralno planiranje/edukacija)
- Zaštita biološke i pejzažne raznolikosti
- Otpad / upravljanje otpadom
- Privreda / održivi razvoj privrede

- Javno zdravlje
- Deminiranje

Inače, oblasti - Zakonsko i institucionalno jačanje i izrada dokumentacione osnove za planiranje i upravljanje životnom sredinom su prepoznate kao uslov za implementaciju predviđenih aktivnosti u svim drugim oblastima.

Drugi značajan strateški dokument iz ove oblasti, a koji je donesen na entitetskom nivou, jeste Strategija zaštite okoliša Federacije Bosne i Hercegovine (usvojena u januaru 2009. godine).

U Strategiji razvoja FBiH u periodu 2010-2020 godine, nalaze se okviri za jačanje konkurentnosti ekonomskog i društvenog sektora.

Inicijative međuopćinske saradnje

- Zajednička zaštita i regulacija rijeke Bosne (u saradnji sa općinama Doboj, Zavidovići, Žepče, Tešanj, Doboj jug),
- Regionalna sanitarna deponija za regiju Doboj
- Zajednički međuopćinski programi edukacije stanovništva u oblasti životne sredine (u saradnji sa susjednim općinama).

4.3.3. Programi, projekti i mjere zaštite okoliša i prostornog planiranja

Sektor 3: Zaštita okoliša i prostorno planiranje

	Projekti / mjere	Program	Veza sa strateškim i sektorskim ciljevima	Informacije za praćenje		Nosioci implementacije	Vrijednost projekta
				Indikatori	Trajanje (od-do)		
3.1	Izrada Prostornog plana Općine Maglaj (grad i prigradska naselja)	Unapređenje i upravljanje prostorom	SC3/ OC1	Izrađen prostorni plan	2013-2015.	Općina Maglaj	150.000
3.2	Izrada urbanističkih/regulacionih planova Općine Maglaj i MZ-a prema prioritetima		SC3/ OC1	Stanje regulacionih planova	2012-2020.	Općina Maglaj	150.000
3.3	Izrada projektne dokumentacije za most preko rijeke Bosne prema naselju Bijela Ploča		SC3/ OC1	Izrađen projekat	2014-2015.	Općina Maglaj	120.000
3.4	Nastavak aktivnosti na toplifikaciji grada Maglaja	Izgradnja i rekonstrukcija infrastrukture	SC3/ OC2	Stepen realizacije projekta	2012-2020.	Općina Maglaj/ F BiH / Ze-Do kanton/ EU IPA	15.000.000
3.5	Aktivnosti na izgradnji mosta preko rijeke Bosne sa priključnom saobraćajnicom		SC3/ OC2	Stepen realizacije	2012-2020.	Općina Maglaj/FBiH/ Ze-Do kanton/ Donator	2.500.000
3.6	Rekonstrukcija ulice Sreberničkih žrtava rata od gradskog mosta do izlaza na M-17 sa pješačkom i biciklističkom stazom		SC3/ OC2	Stepen realizacije	2012-2020.	Općina Maglaj/ Ze-Do Kanton / F BiH	1.500.000
3.7	Izgradnja multifunkcionalnog poligona-otvorene pozornice (sportskih terena i tenis igrališta) u okviru Osnovne škole Maglaj		SC3/ OC2	Izgrađen poligon	2012-2020.	Općina Maglaj	120.000
3.8	Izgradnja sportskih igrališta po MZ		SC3/ OC2	Broj izgrađenih igrališta	2012-2020.	Općina Maglaj	125.000
3.9	Rekonstrukcije nogometnog stadiona Kosova sa pratećim sadržajima – fazna izgradnja		SC3/ OC2	Stepen realizacije	2014-2018.	Općina Maglaj	30.000

STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE MAGLAJ 2012-2020. G.

3.10	Izgradnja objekta svlačionica na gradskom stadionu	SC3/ OC2	Izgrađen objekat	2014-2018.	Općina Maglaj	150.000
3.11	Izgradnja školske dvorane za potrebe srednjih škola	SC3/ OC2	Stepen realizacije	2013-2016.	Općina Maglaj/ Ze-Do Kanton / FBiH	1.000.000
3.12	Završetak radova na objektu Sportska dvorana N.Šeher	SC3/ OC2	Završen objekat	2012-2013.	Općina Maglaj/ Ze-Do kanton	500.000
3.13	Završetak radova na objektu stadiona N.Šeher	SC3/ OC2	Završen objekat	2012-2013.	Općina Maglaj	40.000
3.14	Izgradnja školske fiskulturne sale - Moševac	SC3/ OC2	Izgrađena fiskulturna sala	2014-2015.	Općina Maglaj/ Ze-Do kanton	48.000
3.15	Izgradnja gradskih parkova, fontana i dr.	SC3/ OC2	Stanje oblasti	2012-2020.	Općina Maglaj	200.000
3.16	Rekonstrukciji i adaptaciji objekta željezničke stanice	SC3/ OC2	Rekonstruisan objekt	2012-2020.	Željeznice FBiH	150.000
3.17	Završetak izgradnje saobraćajnice od objekta "Wisa" do "T" objekata	SC3/ OC2	Izgrađena saobraćajnica	2012-2020.	Općina Maglaj	400.000
3.18	Sanaciju gradskih mostova	SC3/ OC2	Stanje oblasti	2012-2020.	Općina Maglaj	50.000
3.19	Rješavanje saobraćaja u mirovanju – parking prostori	SC3/ OC2	Br. parking mjesta	2012-2020.	Općina Maglaj	140.000
3.20	Uređenju trga Alije Izetbegovića	SC3/ OC2	Uređen trg	2012-2020.	Općina Maglaj/TZ ZDK	170.000
3.21	Kontinuirane aktivnosti na zaštiti (restauraciji) Tvrđave	SC3/ OC2	Izvedeni radovi	2012-2020.	Općina Maglaj/ TZ ZDK	150.000
3.22	Izgradnja taxi stajališta	SC3/ OC2	Izgr. stajališta	2012-2014.	Općina Maglaj	38.000
3.23	Restauracija džamije Kuršumlije sa haremom	SC3/ OC2	Restaurirana džamija i harem	2012-2013.	Općina Maglaj/ IZ Maglaj/ Donator	1.000.000
3.24	Postavljanje uličnih satova	SC3/OC 2	Stanje oblasti	2012-2014.	Općina Maglaj	25.000
3.25	Rješenje problema izlivanju rijeke Liješnice kod petlje M-17	SC3/ OC2	Stanje oblasti	2012-2020.	Općina Maglaj/ FBiH/ Ze-Do kanton	150.000
3.26	Izgradnja ulicne rasvjete po MZ –sufinansiranje	SC3/ OC2	% pokrivenosti	2012-2020.	Općina Maglaj	100.000

STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE MAGLAJ 2012-2020. G.

			MZ			
3.27	Elektrifikacija područja Rakovac		SC3/ OC2	Stanje oblasti	2012-2020.	Općina Maglaj/Elektro distribucija Zenica
3.28	Rekonstrukcija i asfaltiranje lokalnih puteva – po MZ	SC3/ OC2	km asfaltiranih puteva	2012-2020.	Općina Maglaj	950.000
3.29	Izgradnja trotoara po MZ	SC3/ OC2	Stanje oblasti	2012-2020.	Općina Maglaj/ Ze-Do kanton	280.000
3.30	Infrastrukturni projekti međuopćinske saradnje (Doboj, Žepče, Teslić, Tešanj, Zavidovići i dr.) - sufinansiranje	SC3/ OC2	Vrijednost realiziranih projekata	2012-2020.	Općina Maglaj	150.000
3.31	Regionalizacija puta N. Šeher– Kopice–Kamenica i dr.	SC3/ OC2	Stanje oblasti	2012-2016.	Općina Maglaj	5.000
3.32	Izgradnja i sanacija društvenih domova i dr. po MZ - sufinansiranje	SC3/ OC2	Izvršene sanacije/ izgradnje	2012-2020.	Općina Maglaj	360.000
3.33	Aktivnostii na projektu "DRUM" (zajednički projekat Općina Maglaj,Tešanj i Doboj jug)	SC3/ OC2	Vrijednost aktivnosti	2012-2020.	Općina Maglaj	80.000
3.34	Rekonstrukcija gradske vodovodne mreže	SC3/ OC3	m rekonstruisane mreže	2012-2020.	Općina Maglaj/ Ze-Do Kanton / FBiH	300.000
3.35	Izrada projektne dokumentacije i proširenje GVS-a Misurići	SC3/ OC3	Vrijednost i vrsta aktivnosti	2012-2020.	Općina Maglaj/ Ze-Do Kanton / FBiH	295.000
3.36	Izgradnja sistema vodosnabdjevanja po MZ	SC3/ OC3	Izgrađeni sistemi	2012-2020.	Općina Maglaj	70.000
3.37	Izgradnja sistema vodosnabdjevanja područnih škola	SC3/ OC3	Broj rješениh podr. škola	2012-2020.	Općina Maglaj	50.000
3.38	Izrada projektne dokumentacije i povezivanje MZ na GVS (Misurići, Ulišnjak, B.Ploča)-sufinansiranje	SC3/ OC3	Izrađeni projekti	2012-2020.	Općina Maglaj/ FBiH/ Ze-Do kanton/ Građani	360.000

STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE MAGLAJ 2012-2020. G.

3.39	Zaštita izvorišta vode za piće na području općine		SC3/ OC3	Vrijednost i vrsta aktivnosti	2012-2020.	Općina Maglaj	25.000
3.40	Organizacij rada, izrada statuta, kontrolisano hlorisanje i kontrola kvaliteta mjesnih vodovoda		SC3/ OC3	Stanje oblasti	2012-2020.	Općina Maglaj	35.000
3.41	Izrada idejne projektne dokumentacije kanizacionog sistema Općine Maglaj - grad	Zaštita voda	SC3/ OC4	Izrađena dokumentacija	2012-2020.	Općina Maglaj	25.000
3.42	Nastavak aktivnosti na izgradnji kanalizacije Misurići		SC3/ OC4	Stepen realizacije projekta	2012-2020.	Općina Maglaj/ FBiH	1.500.000
3.43	Izrada projektne dokumentacije kanizacionih sistema po MZ - sufinansiranje		SC3/ OC4	Izrađena projektna dokumentacija	2012-2020.	Općina Maglaj	25.000
3.44	Izgradnja kanizacione mreže – po MZ-a - sufinansiranje		SC3/ OC4	Stanje oblasti	2012-2020.	Općina Maglaj/ Građani	150.000
3.45	Materijalno, tehničko i kadrovsko osposobljavanje KJD Maglaj		SC3/ OC4	Stanje oblasti	2012-2020.	Općina Maglaj	110.000
3.46	Izrada idejnog projekta za postrojenje za POV Maglaj		SC3/ OC4	Izrađen projekat	2012-2020.	Općina Maglaj	30.000
3.47	Aktivnosti na uređenju i izgradnji obaloutvrde lijeve i desne obale rijeke Bosne		SC3/ OC4	m- izgrađene obaloutvrde	2012-2020.	Općina Maglaj/ Ze-Do Kanton / FBiH	1.000.000
3.48	Edukacija i podizanje svijesti o energetskej efikasnosti	Zaštita zraka i zemljišta	SC3/ OC5	Izvršene edukacije	2012-2020.	Općina Maglaj	25.000
3.49	Deminiranje prioriternih povšina kontaminiranih minama		SC3/ OC5	M2 deminiranih povšina	2012-2020.	Općina Maglaj/ Donatori	800.000
3.50	Izrada projektne dokumentacije sanacije klizišta na području općine i sanacija klizišta u kontinuitetu		SC3/ OC5	Stanje oblasti	2012-2020.	Općina Maglaj/ Ze-Do Kanton / FBiH	1.200.000
3.51	Sanacija klizišta na putu Donji Bradići		SC3/ OC5	Sanirano klizište	2012-2014.	Općina Maglaj	150.000

STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE MAGLAJ 2012-2020. G.

3.52	Izrada studije upravljanja otpadom na teritoriji Općine Maglaj	Upravljanje otpadom	SC3/ OC6	Izrađena studija	2012-2020.	Općina Maglaj	30.000
3.53	Organizovano prikupljanja otpada na cijeloj teritoriji općine i podizanje nivoa istoga		SC3/ OC5	% pokrivenosti općine	2012-2020.	Općina Maglaj	80.000
3.54	Izgradnja jame – grobnice za životinje		SC3/ OC5	Izgrađena grobnica	2012-2020.	Općina Maglaj	25.000
3.55	Podrška selektivnom prikupljanju otpada		SC3/ OC5	Stanje oblasti	2012-2020.	Općina Maglaj	28.000
3.56	Izgradnja pretovarne stanice		SC3/ OC5	Stanje oblasti	2012-2020.	Općina Maglaj	50.000
3.57	Sanacija sanitarne deponije Nekolj		SC3/ OC5	Stepen realizacije	2012-2020.	Općina Maglaj/ Ze-Do Kanton / FBiH	250.000
3.58	Sanacija divljih deponija na području općine		SC3/ OC5	Broj saniranih deponija	2012-2020.	Općina Maglaj	30.000
Ukupno Zaštita okoliša i prostorno planiranje :							

5. Operativni dio

5.1. Finansijski plan implementacije strategije razvoja

Sektor 1: Ekonomski razvoj													
Broj projekta	Projekat / mjera	Ukupni orijentacioni izdaci	Ranije realizovano	Preostalo za finansiranje	Finansiranje iz općinskog budžeta			Finansiranje iz ostalih izvora					
					Budžet – općina Maglaj	Kredit	Federacija / Kanton	Država	Javna preduzeća / JPP	Privatni izvori	IPA	Donatori	Građani / ostalo
1.1	Podrška organizovanju udruženja poduzetnika	10.000		10.000	10.000								
1.2	Razvoj proizvodnih djelatnosti i obrta	150.000		150.000	70.000						80.000		
1.3	Razvoj trgovine i trgovinskih djelatnosti dominantno domaćih proizvoda	50.000		50.000	30.000		20.000						
1.4	Promicanje razvoja turizma i ugostiteljstva	80.000		80.000	30.000						50.000		
1.5	Razvoj saobraćaja, prijevoza ljudi u javnom prijevozu (linijski i vanlinijski prijevoz), kao i prijevoz roba u drumskom saobraćaju	50.000		50.000	20.000		30.000						
1.6	Saradnja sa preduzećima zainteresiranim za	20.000		20.000	10.000				10.000				

STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE MAGLAJ 2012-2020. G.

	prikupljanje, odvoz i reciklažnog otpada (papir, PVC, i dr.)												
1.7	Projekat "Business game" promocija poduzetništva u osnovnim i srednjim školama, i podrška kroz STARTER projekat – samozapošljavanje mladih poduzetnika	250.000		250.000	250.000								
1.8	Podrška organizovanju i radu zadruga u poljoprivrednoj proizvodnji – jačanje komercijalne funkcije	20.000		20.000	20.000								
1.9	Uspostava biznis inkubatora	100.000		100.000	15.000		85.000						
1.10	Podrška projektima eksploatacije mineralnih resursa (kamenolomi, rudnici uglja...) – refundiranje administrativnih troškova	30.000		30.000	15.000		15.000						
1.11	Podrška projektima crpljenja pitkih i mineralnih voda - refundiranje administrativnih troškova	20.000		20.000	20.000								
1.12	Razvoj kapaciteta za stručnu obuku, prekvalifikaciju i posredovanje pri zapošljavanju, uspostava isturenih odjeljenja obrazovnih ustanova	20.000		20.000	20.000								
1.13	Podrška projektima proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora	20.000		20.000	20.000								

STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE MAGLAJ 2012-2020. G.

	(Fotonaponske elektrane - solarne elektrane, MHE i vjetroelektrane) - refundiranje administrativnih troškova												
1.14	Aktivnosti na izgradnji industrijsko poslovnih zona: Poslovna zona Misurići Poslovna zona Liješnica 1 Poslovna zona Liješnica 2 Poslovna zona «Južni dio Maglaj» (gradski stadion) Poslovna zona Kosova Poslovna zona Čakalovac Poslovna zona Tukovi Poslovna zona Moševac Poslovna zona Novi Šeher Poslovna zona Poljice Posl. zona Ljubatović/Galov.	1.500.000	1.500.000	350.000		700.000	150.000				300.000		
1.15	Povećanje broja mini farmi (muznih krava, tovnih junadi, svinja, koza, koka nosilica i dr.	100.000	100.000	100.000									
1.16	Podizanje nasada voća (šljiva, jabuka, kruška, orah, lješnjak i dr.)	40.000	40.000	40.000									
1.17	Podizanje višegodišnjih nasada jagodičastog voća (malina, kupina, jagoda, borovnica, ribizla, i dr.)	40.000	40.000	40.000									
1.18	Proizvodnja povrća u zaštićenom prostoru - staklenici i plastenici (paradajz, paprika, krastavac,	35.000	35.000	35.000									

STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE MAGLAJ 2012-2020. G.

	salata i dr.)												
1.19	Proizvodnja povrća na otvorenom polju (krumpir, paprika, paradajz, krastavac-kornišon i dr.)	30.000		30.000	30.000								
1.20	Proizvodnja ljekovitog i aromatičnog bilja (matičnjak, menta, kamilica, neven i dr.)	10.000		10.000	10.000								
1.21	Proizvodnja ukrasnog bilja i cvijeća u staklenicima i plastenicima	10.000		10.000	10.000								
1.22	Izgradnja mješavine stočne hrane i koncentrata za ishranu i tov stoke	500.000		500.000	20.000				480.000				
1.23	Izgradnja minipreradaivačkih i skladišnih kapaciteta za preradu voća i povrća	1.000.000		1.000.000	100.000				900.000				
1.24	Izrada projekta razvoja turizma na području općine	20.000		20.000	10.000		10.000						
1.25	Proširenje sadržaja i obuhvata kompleksa planinarskog doma Ošve	100.000		100.000	15.000					60.000	25.000		
1.26	Rekonstrukcija spomen kuće književn. Edhema Mulabdića	150.000		150.000	50.000		20.000				80.000		
1.27	Izgradnja turističke staze do pećine Megare i drugih sportskih staza	150.000		150.000	40.000		40.000			70.000			
1.28	Razvoj regionalnog turističkog proizvoda općine Maglaj kroz projekte prekogranične saradnje	30.000		30.000	10.000		10.000			10.000			
Ukupno – Ekonomski razvoj		4.535.000		4.535.000	1.390.000		930.000	150.000	10.000	1.380.000	570.000	105.000	0

Sektor 2: Društveni razvoj													
Broj projekta	Projekat / mjera	Ukupni orijentacioni izdaci	Ranije realizovano	Preostalo za finansiranje	Finansiranje iz općinskog budžeta			Finansiranje iz ostalih izvora					
					Budžet – općina Maglaj	Kredit	Federacija / Kanton	Država	Javna preduzeća / JPP	Privatni izvori	IPA	Donatori	Ostalo
2.1	Sanacija školskih objekata i poboljšanje uslova za rad	160.000		160.000	60.000		100.000						
2.2	Sanacija zgrade MSŠ Maglaj i Opće gimnazije	150.000		150.000	30.000		120.000						
2.3	Asfaltiranje školskih dvorišta	150.000		150.000	50.000		100.000						
2.4	Sanacija zgrade JU Dječiji vrtić	50.000		50.000	20.000		30.000						
2.5	Prostorno proširenje Doma kulture	95.000		95.000	20.000		20.000				55.000		
2.6	Smotre folklor (Kolo na Bosanskom ćilimu i dr.)	50.000		50.000	50.000								
2.7	Tradicionalni festival Studentsko ljeto	180.000		180.000	180.000								
2.8	Manifestacija Dani Edhema Mulabdića	45.000		45.000	45.000								
2.9	Manifestacija Gastro ponuda Maglaj	20.000		20.000	20.000								
2.10	Tradicionalni,	15.000		15.000	15.000								

STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE MAGLAJ 2012-2020. G.

	malonogometni zimski turnir												
2.11	Izgradnja kulturno-historijskog objekta Delibegov han	700.000		700.000	100.000						600.000		
2.12	Rekonstrukcija kino sale Doma kulture	160.000		160.000	20.000		40.000				100.000		
2.13	Rekonstrukcija gradske sportske dvorane	100.000		100.000	50.000		50.000						
2.14	Projekat održavanja kulturno-sportskih manifestacija po mjesnim zajednicama	70.000		70.000	70.000								
2.15	Izgradnja gradskog bazena i tenis terena	1.500.000		1.500.000	100.000					1,4 Mio			
2.16	Izgradnja dnevnog centra za stara i iznemogla lica	150.000		150.000	10.000							140.000	
2.17	Nastavak projekta porodične medicine sa akcentom na širenje mreže ambulanti	170.000		170.000	20.000		150.000						
2.18	Sanacija matične zgrade i sistema centralnog grijanja Doma zdravlja Maglaj	110.000		110.000	10.000		100.000						
2.19	Povećanje kvantiteta primarne zdravstvene zaštite i uspostava minimuma dijagnostike u ambulantama porodične medicine	100.000		100.000			100.000						
2.20	Obnavljanje postojeće i nabavka neophodne medicinske i dr. opreme (dijagnostika, terapija, i dr.)	100.000		100.000			100.000						
2.21	Obezbjedenje neophodnog specijalističkog i drugog	300.000		300.000			300.000						

STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE MAGLAJ 2012-2020. G.

	ljekarskog kadra												
2.22	Kontinuirano rješavanje pitanja pasa lualica	80.000		80.000	80.000								
2.23	Poboljšanje signala RTV Maglaj na teritorije općine	10.000		10.000	10.000								
2.24	Izgradnja doma za stara i iznemogla lica	700.000		700.000						700.000			
2.25	Izgradnja gradskog groblja / mezarja	100.000		100.000	50.000		50.000						
2.26	Podrška projektima socijalne uključenosti i socijalno poduzetništvo	15.000		15.000	15.000								
2.27	Projektovanje i izgradnja informacionog sistema administrativnog sjedišta Općine Maglaj	180.000		180.000	50.000						130.000		
2.28	Završetak izgradnje šalter sale	170.000		170.000	30.000						140.000		
2.29	Redovna edukacija i obuka službenika i namještenika administracije	25.000		25.000	25.000								
2.30	Izrada strateških dokumenata općine (Strategija partnerstva javne uprave i NVO, LEAP, Strategije za mlade, Strategije komuniciranja i dr)	20.000		20.000	20.000								
2.31	Uspostava sistema ocjenjivanja i samoprocjene administracije i međunarodnih standarda	15.000		15.000	5.000						10.000		
2.32	Izrada različitih registara (dijaspore, zagađivača,...)	45.000		45.000	45.000								

STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE MAGLAJ 2012-2020. G.

	vodiča, uputstava, edukacija i brošura												
2.33	Obezbjedenje fonda za projekte mladih	50.000		50.000	30.000		20.000						
2.34	Projekti ekonomskog jačanje žena	10.000		10.000	10.000								
2.35	Izrada SEAP dokumenta – akcionog plana energetske efikasnosti općine	35.000		35.000	15.000						20.000		
2.36	Povećanje usluga i povezivanje administrativnih centar u N. Šeheru, Kosovi i dr.	20.000		20.000	20.000								
Ukupno - Društveni razvoj		5.850.000		5.850.000	1.275.000		1.280.000			2.100.000	1.055.000	140.000	

Sektor 3: Zaštita okoliša i prostorno planiranje													
Broj projekta	Projekat / mjera	Ukupni orijentacioni izdaci	Ranije realizovano	Preostalo za finansiranje	Finansiranje iz općinskog budžeta			Finansiranje iz ostalih izvora					
					Budžet – općina Maglaj	Kredit	Federacija / Kanton	Država	Javna preduzeća / JPP	Privatni izvori	IPA	Donatori	Građani / ostalo
3.1	Izrada Prostornog plana Općine Maglaj (grad i prigradska naselja)	150.000		150.000	150.000								
3.2	Izrada urbanističkih/regulacionih planova Općine Maglaj i MZ-a prema prioritetima	150.000		150.000	150.000								
3.3	Izrada projektne dokumentacije za most preko rijeke Bosne prema naselju Bijela Ploča	120.000		120.000	30.000		30.000					60.000	
3.4	Nastavak aktivnosti na toplifikaciji grada Maglaja	15.000.000		15.000.000	100.000	2,9Mio	3 Mio	3 Mio			3 Mio	3 Mio	
3.5	Aktivnosti na izgradnji mosta preko rijeke Bosne sa priključnom saobraćajnicom	2.500.000		2.500.000			1 Mio				1 Mio	500.000	
3.6	Rekonstrukcija ulice Sreberničkih žrtava rata od gradskog mosta do izlaza na	1.500.000		1.500.000	200.000		1 Mio					300.000	

STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE MAGLAJ 2012-2020. G.

	M-17 sa pješačkom i biciklističkom stazom												
3.7	Izgradnja multifunkcionalnog poligona-otvorene pozornice (sportskih terena i tenis igrališta) u okviru OŠ Maglaj	120.000		120.000	60.000		60.000						
3.8	Izgradnja sportskih igrališta po MZ	125.000		125.000	50.000		50.000					25.000	
3.9	Rekonstrukcije nogometnog stadiona Kosova sa pratećim sadržajima – fazna izgradnja	30.000		30.000	15.000		10.000					5.000	
3.10	Izgradnja objekta svlačionica na gradskom stadionu	150.000		150.000	30.000		90.000					30.000	
3.11	Izgradnja školske dvoranu za potrebe srednjih škola	1.000.000		1.000.000	100.000		800.000					100.000	
3.12	Završetak radova na objektu Sportska dvorana N.Šeher	500.000		500.000			500.000						
3.13	Završetak radova na objektu stadiona N.Šeher	40.000		40.000	40.000								
3.14	Izgradnja školske fiskulturne sale - Moševac	48.000		48.000	20.000		20.000					8.000	
3.15	Izgradnja gradskih parkova, fontana i dr.	200.000		200.000	90.000		20.000					90.000	
3.16	Rekonstrukciji i adaptaciji objekta željezničke stanice	150.000		150.000				150.000					
3.17	Završetak izgradnje saobraćajnice od objekta "Wisa" do "T" objekata	400.000		400.000	100.000		300.000						
3.18	Sanaciju gradskih mostova	50.000		50.000	50.000								
3.19	Rješavanje saobraćaja u mirovanju – parking prostori	140.000		140.000	50.000		90.000						
3.20	Uređenju trga Alije Izetbegovića	170.000		170.000	30.000		30.000					110.000	

STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE MAGLAJ 2012-2020. G.

3.21	Kontinuirane aktivnosti na zaštiti (restauraciji) Tvrđave	150.000		150.000	20.000		130.000						
3.22	Izgradnja taxi stajališta	38.000		38.000	38.000								
3.23	Restauracija džamije Kuršumlije sa haremom	1.000.000		1.000.000								1 Mio	
3.24	Postavljanje uličnih satova	25.000		25.000	25.000								
3.25	Rješenje problema izlivanju rijeke Liješnice kod petlje M-17	150.000		150.000					150.000				
3.26	Izgradnja ulicne rasvjete po MZ -sufinansiranje	100.000		100.000	50.000								50.000
3.27	Elektrifikacija područja Rakovac	130.000		130.000					130.000				
3.28	Rekonstrukcija i asfaltiranje lokalnih puteva – po MZ	950.000		950.000	150.000		700.000						100.000
3.29	Izgradnja trotoara po MZ	280.000		280.000				280.000					
3.30	Infrastrukturni projekti međuopćinske saradnje (Doboj, Žepče, Teslić, Tešanj, Zavidovići i dr.) - sufinansiranje	150.000		150.000	50.000		100.000						
3.31	Regionalizacija puta N. Šeher– Kopice–Kamenica i dr	5.000		5.000	5.000								
3.32	Izgradnja i sanacija društvenih domova i dr. po MZ - sufinansiranje	360.000		360.000	100.000		200.000						60.000
3.33	Aktivnostii na projektu "DRUM" (zajednički projekat općina Maglaj,Tešanj i Doboj jug)	80.000		80.000	40.000							40.000	
3.34	Rekonstrukcija gradske vodovodne mreže	300.000		300.000	100.000		100.000		50.000		50.000		

STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE MAGLAJ 2012-2020. G.

3.35	Izrada projektne dokumentacije i proširenje GVS-a Misurići	295.000		295.000	95.000		100.000		50.000		50.000		
3.36	Izgradnja sistema vodosnabdjevanja po MZ	70.000		70.000	40.000								30.000
3.37	Izgradnja sistema vodosnabdjevanja područnih škola	50.000		50.000	50.000								
3.38	Izrada projektne dokumentacije i povezivanje MZ na GVS (Misurići, Ulišnjak, B.Ploča)-sufinansir.	360.000		360.000	60.000		150.000		50.000				100.000
3.39	Zaštita izvorišta vode za piće na području općine	25.000		25.000	25.000								
3.40	Organizacij rada, izrada statuta, kontrolisano hlorisanje i kontrola kvaliteta mjesnih vodovoda	35.000		35.000	15.000				10.000				10.000
3.41	Izrada idejne projektne dokumentacije kanlizacionog sistema Općine Maglaj - grad	25.000		25.000					25.000				
3.42	Nastavak aktivnosti na izgradnji kanalizacije Misurići	1.500.000		1.500.000	150.000		1 Mio				350.000		
3.43	Izrada projektne dokumentacije kanlizacionih sistema po MZ – sufinansir.	25.000		25.000	10.000				5.000				10.000
3.44	Izgradnja kanlizacione mreže – po MZ-a – sufinans.	150.000		150.000	50.000		50.000						50.000
3.45	Materijalno, tehničko i kadrovsko osposobljavanje KJD Maglaj	110.000		110.000	60.000				50.000				
3.46	Izrada idejnog projekta za postrojenje za POV Maglaj	30.000		30.000			10.000		20.000				

STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE MAGLAJ 2012-2020. G.

3.47	Aktivnosti na uređenju i izgradnji obaloutvrde lijeve i desne obale rijeke Bosne	1.000.000	1.000.000	100.000	700.000	200.000							
3.48	Edukacija i podizanje svijesti o energetskej efikasnosti	25.000	25.000	10.000							15.000		
3.49	Deminiranje prioriternih površina kontaminiranih minama	800.000	800.000		200.000	400.000					200.000		
3.50	Izrada projektne dokumentacije sanacije klizišta na području općine i sanac. klizišta u kontinuitetu	1.200.000	1.200.000	200.000	800.000	200.000							
3.51	Sanacija klizišta na putu Donji Bradići	150.000	150.000	50.000	100.000								
3.52	Izrada studije upravljanja otpadom na teritoriji općine Maglaj	30.000	30.000	10.000						20.000			
3.53	Organizovano prikupljanja otpada na cijeloj općini i podizanje nivoa istoga	80.000	80.000	50.000	10.000			20.000					
3.54	Izgradnja jame – grobnice za životinje	25.000	25.000	5.000	20.000								
3.55	Podrška selektivnom prikupljanju otpada	28.000	28.000	10.000	10.000			8.000					
3.56	Izgradnja pretovarne stanice	50.000	50.000	20.000				30.000					
3.57	Sanacija sanitarne deponije Nekolj	250.000	250.000	50.000	100.000					100.000			
3.58	Sanacija divljih deponija na području općine	30.000	30.000	20.000				10.000					
Ukupno - Zaštita okoliša i prostorno planiranje		32.604.000	32.604.000	2.923.000	2,9 Mio	11.480.000	4.030.000	808.000	0	4.570.000	5.483.000	410.000	

5.2. Akcioni plan implementacije

Sektor 1: Ekonomski razvoj - AKCIONI PLAN											
Broj projekta	Projekat / mjera	Orijentaciona vrijednost projekta	Finansiranje iz općinskog budžeta						Implementacija		
			2012	2013	2014	Ukupno	Kredit	Federacija / Kanton	Nosioc realizacije	Korisnici	Ostalo
1.1	Podrška organizovanju udruženja poduzetnika	10.000	1.000	1.000	1.000	3.000					
1.2	Razvoj proizvodnih djelatnosti i obrta	150.000	15.000	15.000	15.000	45.000					
1.3	Razvoj trgovine i trgovinskih djelatnosti dominantno domaćih proizvoda	50.000	10.000	10.000	10.000	30.000					
1.4	Promicanje razvoja turizma i ugostiteljstva	80.000	10.000	10.000	10.000	30.000					
1.5	Razvoj saobraćaja, prijevoza ljudi u javnom prijevozu i prijevoz roba u drumskom saobraćaju	50.000	5.000	5.000	10.000	20.000		10.000			
1.6	Saradnja sa preduzećima zainteresiranim za odvoz reciklažnog otpada (papir, PVC, i dr.)	20.000	5.000	5.000		10.000					
1.7	Projekat "Business game"	250.000	40.000	40.000	40.000	120.000					

STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE MAGLAJ 2012-2020. G.

	promocija poduzetništva u osnovnim i srednjim školama, i podrška kroz STARTER projekat – samozapošljavanje mladih poduzetnika										
1.8	Podrška organizovanju i radu zadruga u poljoprivrednoj proizvodnji – jačanje komercijalne funkcije	20.000	3.000	3.000	3.000	9.000					
1.9	Uspostava biznis inkubatora	100.000	3.000	3.000	3.000	9.000		30.000			
1.10	Podrška projektima eksploatacije mineralnih resursa (kamenolomi, rudnici uglja...) – refundiranje administrativnih troškova	30.000						10.000			
1.11	Podrška projektima crpljenja pitkih i mineralnih voda - refundiranje admin. troškova	20.000									
1.12	Razvoj kapaciteta za stručnu obuku, prekvalifikaciju i posredovanje pri zapošljavanju, uspostava isturenih odjeljenja obrazovnih ustanova	20.000	10.000			10.000					
1.13	Podrška projektima proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora (Fotonaponske elektrane - solarne elektrane, MHE i vjetroelektrane) - refundiranje admin. troškova	20.000		10.000	10.000	20.000					

STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE MAGLAJ 2012-2020. G.

1.14	Aktivnosti na izgradnji industrijsko poslovnih zona: Poslovna zona Misurići Poslovna zona Liješnica 1 Poslovna zona Liješnica 2 Poslovna zona «Južni dio Maglaj» (kod gradskog stadiona) Poslovna zona Kosova Poslovna zona Čakalovac Poslovna zona Tukovi Poslovna zona Moševac Poslovna zona Novi Šeher Poslovna zona Poljice Poslovna zona Ljubatović/ Galovac	1.500.000		95.000	120.000	215.000		500.000			
1.15	Povećanje broja mini farmi (muznih krava, tovnih junadi, svinja, koza, koka nosilica i dr	100.000	10.000	10.000	10.000	30.000					
1.16	Podizanje nasada voća (šljiva, jabuka, kruška, orah, lješnjak i dr.)	40.000	5.000	5.000	5.000	15.000					
1.17	Podizanje višegodišnjih nasada jagodičastog voća (malina, kupina, jagoda, borovnica, ribizla, i dr.)	40.000	5.000	5.000	5.000	15.000					
1.18	Proizvodnja povrća u zaštićenom prostoru-staklenici i plastenici (paradajz, paprika, krastavac, salata i dr.)	35.000	3.000	3.000	3.000	9.000					
1.19	Proizvodnja povrća na otvorenom polju (krumpir,	30.000									

STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE MAGLAJ 2012-2020. G.

	paprika, paradajz, krastavac-kornišon i dr.)									
1.20	Proizvodnja ljekovitog i aromatičnog bilja (matičnjak, menta, kamilica, neven i dr.)	10.000								
1.21	Proizvodnja ukrasnog bilja i cvijeća u staklenicima i plastenicima	10.000								
1.22	Izgradnja mješavine stočne hrane i koncentrata za ishranu i tov stoke	500.000								
1.23	Izgradnja minipreradaivačkih i skladišnih kapaciteta za preradu voća i povrća	1.000.000			10.000	10.000				
1.24	Izrada projekta razvoja turizma na području općine	20.000			5.000	5.000		5.000		
1.25	Proširenje sadržaja i obuhvata kompleksa planinarskog doma Ošve	100.000		15.000		15.000				
1.26	Rekonstrukcija spomen kuće književnika Edhema Mulabdića	150.000	5.000	10.000		15.000		20.000		
1.27	Izgradnja turističke staze do pećine Megare i drugih sportskih staza	150.000		3.000	5.000	8.000		25.000		
1.28	Razvoj regionalnog turističkog proizvoda na području općine Maglaj kroz projekte prekogranične saradnje	30.000								
Ukupno - Ekonomski razvoj:		4.535.000	130.000	248.000	265.000	643.000		600.000		

Sektor 2: Društveni razvoj – AKCIONI PLAN											
Broj projekta	Projekat / mjera	Ukupni orijentacioni izdaci	Finansiranje iz općinskog budžeta						Implementacija		
			2012	2013	2014	Ukupno	Kredit	Federacija / Kanton	Nosioc realizacije	Korisnici	Ostalo
2.1	Sanacija školskih objekata i poboljšanje uslova za rad	160.000	20.000	20.000	20.000	60.000		50.000			
2.2	Sanacija zgrade MSŠ Maglaj i Opće gimnazije	150.000						60.000			
2.3	Asfaltiranje školskih dvorišta	150.000						10.000			
2.4	Sanacija zgrade JU Dječiji vrtić	50.000		10.000	10.000	20.000		30.000			
2.5	Prostorno proširenje Doma kulture	95.000									
2.6	Smotre folklor (Kolo na Bosanskom ćilimu i dr.)	50.000	8.000	8.000	8.000	24.000					
2.7	Tradicionalni festival Studentsko ljeto	180.000	30.000	30.000	30.000	90.000					
2.8	Manifestacija Dani Edhema Mulabdića	45.000	5.000	5.000	5.000	15.000					
2.9	Manifestacija Gastro ponuda Maglaj	20.000	2.000	2.000	2.000	6.000					
2.10	Tradicionalni, malonogometni zimski turnir	15.000	2.000	2.000	2.000	6.000					

STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE MAGLAJ 2012-2020. G.

2.11	Izgradnja kulturno-historijskog objekta Delibegov han	700.000	35.000	35.000	10.000	80.000					
2.12	Rekonstrukcija kino sale Doma kulture	160.000									
2.13	Rekonstrukcija gradske sportske dvorane	100.000		10.000	10.000	20.000		30.000			
2.14	Projekat održavanja kulturno-sportskih manifestacija po mjesnim zajednicama	70.000	10.000	10.000	10.000	30.000					
2.15	Izgradnja gradskog bazena i tenis terena	1.500.000		25.000	25.000	50.000					
2.16	Izgradnja dnevnog centra za stara i iznemogla lica	150.000		3.000	3.000	6.000					
2.17	Nastavak projekta porodične medicine sa akcentom na širenje mreže ambulanti	170.000						90.000			
2.18	Sanacija matične zgrade i sistema centralnog grijanja Doma zdravlja Maglaj	110.000						50.000			
2.19	Povećanje kvantiteta primarne zdravstvene zaštite i uspostava minimuma dijagnostike u ambulantama porodične medicine	100.000						50.000			
2.20	Obnavljanje postojeće i nabavka neophodne medicinske i dr. opreme (dijagnostika, terapija, i dr.)	100.000						60.000			
2.21	Obezbjedenje neophodnog specijalističkog i drugog ljekarskog kadra	300.000						120.000			

STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE MAGLAJ 2012-2020. G.

2.22	Kontinuirano rješavanje pitanja pasa lualica	80.000	10.000	10.000	10.000	30.000					
2.23	Poboljšanje signala RTV Maglaj na teritorije općine	10.000									
2.24	Izgradnja doma za stara i iznemogla lica	700.000									
2.25	Izgradnja gradskog groblja / mezarja	100.000		10.000		10.000		30.000			
2.26	Podrška projektima socijalne uključenosti i socijalno poduzetništvo	15.000									
2.27	Projektovanje i izgradnja informacionog sistema administrativnog sjedišta Općine Maglaj	180.000		25.000	25.000	50.000					
2.28	Završetak izgradnje šalter sale	170.000		10.000	10.000	20.000					
2.29	Redovna edukacija i obuka službenika i namještenika administracije	25.000	2.000	2.000	2.000	6.000					
2.30	Izrada strateških dokumenata općine (Strategija partnerstva javne uprave i NVO, LEAP, Strategije za mlade, Strategije komuniciranja i dr.)	20.000		3.000	2.000	5.000					
2.31	Uspostava sistema ocjenjivanja i samoprocjene administracije i međunarodnih standarda	15.000		3.000		3.000					
2.32	Izrada različitih registara (dijaspore, zagađivača,...)	45.000		2.000	2.000	4.000					

STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE MAGLAJ 2012-2020. G.

	vodiča, uputstava, edukacija i brošura										
2.33	Obezbjedenje fonda za projekte mladih	50.000									
2.34	Projekti ekonomskog jačanja žena	10.000		2.000		2.000					
2.35	Izrada SEAP dokumenta – akcionog plana energetske efikasnosti općine	35.000		10.000	5.000	15.000					
2.36	Povećanje usluga i povezivanje administrativnih centar u N. Šeheru, Kosovi i dr.	20.000		5.000	5.000	10.000					
Ukupno - Društveni razvoj		5.850.000	124.000	242.000	196.000	562.000		580.000			

Sektor 3: Zaštita okoliša i prostorno planiranje – AKCIONI PLAN											
Broj projekta	Projekat / mjera	Ukupni orijentacioni izdaci	Finansiranje iz općinskog budžeta						Implementacija		
			2012	2013	2014	Ukupno	Kredit	Federacija / Kanton	Nosioc realizacije	Korisnici	Ostalo
3.1	Izrada Prostornog plana Općine Maglaj (grad i prigradska naselja)	150.000		80.000		80.000					
3.2	Izrada urbanističkih/ regulacionih planova Općine Maglaj i MZ-a prema prioritetima	150.000	10.000	10.000	20.000	40.000					
3.3	Izrada projektne dokumentacije za most preko rijeke Bosne prema naselju Bijela Ploča	120.000			15.000	15.000		30.000			
3.4	Nastavak aktivnosti na toplifikaciji grada Maglaja	15.000.000	90.000	10.000		100.000					
3.5	Aktivnosti na izgradnji mosta preko rijeke Bosne sa priključnom saobraćajnicom	2.500.000									
3.6	Rekonstrukcija ulice Sreberničkih žrtava rata od gradskog mosta do izlaza na	1.500.000									

STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE MAGLAJ 2012-2020. G.

	M-17 sa pješačkom i biciklističkom stazom										
3.7	Izgradnja multifunkcionalnog poligona-otvorene pozornice (sportskih terena i tenis igrališta) u okviru Osnovne škole Maglaj	120.000	15.000	15.000		30.000		30.000			
3.8	Izgradnja sportskih igrališta po MZ	125.000	10.000	10.000	10.000	30.000		30.000			
3.9	Rekonstrukcije nogometnog stadiona Kosova sa pratećim sadržajima- fazna izgradnja	30.000									
3.10	Izgradnja objekta svlačionica na gradskom stadionu	150.000									
3.11	Izgradnja školske dvorane za potrebe srednjih škola	1.000.000						500.000			
3.12	Završetak radova na objektu Sportska dvorana N.Šeher	500.000						500.000			
3.13	Završetak radova na objektu stadiona N.Šeher	40.000		10.000		10.000					
3.14	Izgradnja školske fiskulturne sale - Moševac	48.000									
3.15	Izgradnja gradskih parkova, fontana i dr.	200.000	30.000	20.000	20.000	70.000		20.000			
3.16	Rekonstrukciji i adaptaciji objekta željezničke stanice	150.000									
3.17	Završetak izgradnje saobraćajnice od objekta "Wisa" do "T" objekata	400.000									
3.18	Sanaciju gradskih mostova	50.000	10.000			10.000					
3.19	Rješavanje saobraćaja u mirovanju – parking prostori	140.000		10.000		10.000		50.000			

STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE MAGLAJ 2012-2020. G.

3.20	Uređenju trga Alije Izetbegovića	170.000		30.000		30.000		30.000			
3.21	Kontinuirane aktivnosti na zaštiti (restauraciji) Tvrđave	150.000	10.000			10.000		100.000			
3.22	Izgradnja taxi stajališta	38.000		10.000		10.000					
3.23	Restauracija džamije Kuršumlije sa haremom	1.000.000									
3.24	Postavljanje uličnih satova	25.000	5.000		20.000	25.000					
3.25	Rješenje problema izlivanja rijeke Liješnice - petlja M-17	150.000									
3.26	Izgradnja ulicne rasvjete po MZ -sufinansiranje	100.000	10.000	10.000	10.000	30.000					
3.27	Elektrifikacija područja Rakovac	130.000									
3.28	Rekonstrukcija i asfaltiranje lokalnih puteva – po MZ	950.000	40.000	40.000	40.000	120.000		400.000			
3.29	Izgradnja trotoara po MZ	280.000									
3.30	Infrastrukturni projekti povezivanja općina Doboj, Žepče, Teslić, Tešanj, Zavidovići i dr.-sufinansiranje	150.000		20.000		20.000		100.000			
3.31	Regionalizacija puta N. Šeher– Kopice–Kamenica i dr	5.000									
3.32	Izgradnja i sanacija društvenih domova i dr. po MZ - sufinansiranje	360.000	20.000	10.000	10.000	40.000		100.000			
3.33	Aktivnostii na projektu "DRUM" (zajednički projekat Maglaj,Tešanj i Doboj jug)	80.000		5.000		5.000					
3.34	Rekonstrukcija gradske vodovodne mreže	300.000		50.000	50.000	100.000		50.000			
3.35	Izrada projektne	295.000	10.000	10.000	20.000	40.000		40.000			

STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE MAGLAJ 2012-2020. G.

	dokumentacije i proširenje GVS-a Misurići									
3.36	Izgradnja sistema vodosnabdjevanja po MZ	70.000		10.000	20.000	30.000				
3.37	Izgradnja sistema vodosnabdjevanja područnih škola	50.000	10.000			10.000				
3.38	Izrada projektne dokumentacije i povezivanje MZ na GVS (Misurići, Ulišnjak, B.Ploča)-sufinans.	360.000	10.000	10.000	20.000	40.000		100.000		
3.39	Zaštita izvorišta vode za piće na području općine	25.000								
3.40	Organizacij rada, izrada statuta, kontrolisano hlorisanje i kontrola kvaliteta mjesnih vodovoda	35.000								
3.41	Izrada idejne projektne dokumentacije kanlizacionog sistema Općine Maglaj - grad	25.000								
3.42	Nastavak aktivnosti na izgradnji kanalizacije Misurići	1.500.000		90.000		90.000		600.000		
3.43	Izrada projektne dokumentacije kanlizacionih sistema po MZ – sufinans.	25.000								
3.44	Izgradnja kanlizacione mreže – po MZ-a – sufinans.	150.000								
3.45	Materijalno, tehničko i kadrovsko osposobljavanje KJD Maglaj	110.000	30.000	20.000	10.000	60.000				
3.46	Izrada idejnog projekta za postrojenje za POV Maglaj	30.000						10.000		
3.47	Aktivnosti na uređenju i	1.000.000						300.000		

STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE MAGLAJ 2012-2020. G.

	izgradnji obaloutvrde lijeve i desne obale rijeke Bosne										
3.48	Edukacija i podizanje svijesti o energetskej efikasnosti	25.000		2.000	2.000	4.000					
3.49	Demiranje prioriternih povšina kontaminiranih minama	800.000						200.000			
3.50	Izrada projektne dokumentacije sanacije klizišta na području općine i sanacija klizišta u kontinuitetu	1.200.000		10.000		10.000		400.000			
3.51	Sanacija klizišta na putu Donji Bradići	150.000		50.000		50.000		100.000			
3.52	Izrada studije upravljanja otpadom na teritoriji Općine Maglaj	30.000	5.000	5.000		10.000					
3.53	Organizovano prikupljanja otpada na cijeloj teritoriji općine i podizanje nivoa istoga	80.000	10.000	10.000	10.000	30.000		10.000			
3.54	Izgradnja jame – grobnice za životinje	25.000						20.000			
3.55	Podrška selektivnom prikupljanju otpada	28.000		5.000	5.000	10.000		10.000			
3.56	Izgradnja pretovarne stanice	50.000									
3.57	Sanacija sanitarne deponije Nekolj	250.000		30.000	20.000	50.000		200.000			
3.58	Sanacija divljih deponija na području općine	30.000	3.000	3.000	3.000	9.000					
Ukupno - Zaštita okoliša i prostorno planiranje		32.604.000	328.000	595.000	310.000	1.233.000		3.930.000			

SVEUKUPNO - REKAPITULACIJA											
Broj projekta	Projekat / mjera	Ukupni orijentacioni izdaci	Finansiranje iz općinskog budžeta			Finansiranje iz ostalih izvora					
			Općina Maglaj - budžet	Kredit	Federacija / Kanton	Država	Javna preduzeća	Privatni izvori	EU / IPA	Donatori	Građani / ostalo
	Sektor 1 – Ekonomski razvoj	4.535.000	1.390.000		930.000	150.000	10.000	1.380.000	570.000	105.000	
	Sektor 2 – Društveni razvoj	5.850.000	1.275.000		1.280.000	0	0	2.100.000	1.055.000	140.000	
	Sektor 3 – Zaštita okoliša i prostorno planiranje	32.604.000	2.923.000	2.900.000	11.480.000	4.030.000	808.000	0	4.570.000	5.483.000	410.000
	SVEUKUPNO :	42.989.000	5.588.000	2.900.000	13.690.000	4.180.000	818.000	3.480.000	6.195.000	5.728.000	410.000

5.3. Plan razvoja organizacijskih kapaciteta i ljudskih potencijala

Strategija razvoja općine Maglaj 2012-2020. godine od same izrade dokumenta do implementacije je veliki izazov i test za jedinicu lokalne samouprave.

Stepen realizacije strategije, kao zbir pojedinačno realizovanih projekata i mjera, jasno će pokazati koliko je jedinica lokalne samouprave spremna za ostvarenja definisanih strateških ciljeva i vizije općine odnosno u kojoj mjeri prepoznaje svoju ključnu ulogu u kreiranju lokalnog razvoja.

MiPRO metodologija predviđa da u implementaciju razvojnih planova budu uključene organizacije iz javnog, poslovnog i nevladinog sektora, institucije višeg nivoa vlasti i građani. Međutim, uloga općinske administracije je ključna i ima najveću obavezu.

S obzirom na direktnu odgovornost za implementaciju ukupne strategije, za što je potrebno imati adekvatnu organizacionu strukturu i odgovarajuće kadrove.

Za uspješnu realizaciju razvojnih planova potrebno je prilagoditi postojeće ili uspostaviti nove organizacione strukture i obezbijediti odgovarajuće ljudske kapacitete.

Ključni operativni kapacitet za upravljanje razvojem, Odjeljenje za upravljanje lokalnim razvojem, mora biti jasno definisano. Zadatak tog kapaciteta je svakodnevna obaveza o realizaciji strategije kao cjeline i svakog projekta pojedinačno, koordinacija svih aktivnosti i aktera od promocije, pripreme i lansiranja projekata, izvođenja, praćenja, izvještavanja do iniciranja ažuriranja strategije.

Ostali akteri u realizaciji strategije razvoja su:

- Općinsko vijeće,
- Načelnik općine,
- Komisija za realizaciju strategije razvoja,
- Odjeljenja za lokalni razvoj, biznisa i poduzetništva,
- Služba za urbanizam, geodetske i imovinsko pravne poslove,
- Služba za privredu, finansije i razvoj poduzetništva
- Služba za boračko invalidsku i socijalnu zaštitu, opću upravu i društvene djelatnosti
- Ostale institucije i NVO (turističke organizacije, institucije kulture, škole, centar za socijalni rad, zdravstvene ustanove, zadruge i poslovna udruženja...).

Nužno je obezbijediti da sve općinske službe intenzivno sarađuju, kako bi se međusektorskom saradnjom obezbjedila odgovarajuća sinergija neophodna za uspješnu realizaciju strategije razvoja.

Preduslovi za realizaciju strategije razvoja

Preduslovi za implementaciju Strategije razvoja općine Maglaj su:

- Upoznavanje sa Strategijom razvoja, svih subjekata i pojedinaca relevantnim za njenu realizaciju,
- kratkoročno tekuće, srednjoročno i dugoročno planiranje u skladu sa planom implementacije,
- redovno preispitivanje postavki, ciljeva, programa i projekata Strategije razvoja,
- prilagođavanja organizacionih struktura nosilaca implementacije programa i projekata,
- provođenju Strategije razvoja, te podsticanje operativnog planiranja i analize kod svih subjekata odgovornih za realizaciju Strategije razvoja.

Pitanje implementacije programa i projekata iz Strateškog plana, definiranje rokova kao i imenovanje nosilaca realizacije, kako strateških tako i ostalih aktivnosti, jedno je od ključnih pitanja od kojeg u najvećoj mjeri zavisi i uspješnost realizacije Strateškog plana.

Obaveza Općine je da u što kraćem roku osposobi stručne službe vezano za implementaciju utvrđenih programa i projekata iz Strateškog plana. Prilikom usavršavanja i modernizacije općinskih službi poseban akcent treba dati na strateško planiranje u svim oblastima.

Za programe i projekte iz Strategije razvoja čije je finansiranje predviđeno sredstvima međunarodnih finansijskih institucija i fondova, nadležne općinske službe se moraju na vrijeme osposobiti da mogu

obezbjediti tehničku i drugu dokumentaciju neophodnu za kandidiranje projekata, odnosno podnošenje zahtjeva za korištenje tih sredstava u finansiranju programa i projekata .

U svrhu uključivanja građana da učestvuju u donošenju odluka koje utiču na sadašnjost i budućnost Općine, te njihovog prava da direktno učestvuju u kreiranju i realizaciji projekata koji se odnose na njihovu neposrednu okolinu, donijet će se Strategija partnerstva između lokalnih vlasti i civilnog društva-građana, koja će biti izraz spremnosti Općine da građanima omogući da ta prava i ostvare.

5.4. Praćenje, ocjenjivanje i ažuriranje strategije razvoja

Monitoring i evaluacija

Stvarni rezultati razvoja, koji proizilaze iz implementacije integrirane strategije lokalnog razvoja, mogu biti vidljivi i mjerljivi jedino ukoliko Općina Maglaj, kao najodgovornija za implementaciju strategije, uspostavi i provede sistem praćenje i vrednovanje realizacije strategije.

Samo sistematsko praćenje i vrednovanje (monitoring i evaluacija) realizacije strategije omogućava mjerenje stepena ostvarenja postavljenih ciljeva, dajući istovremeno mogućnost za preduzimanje pravovremenih mjera u cilju eventualnih korekcija, te ocjenjivanje sveukupne uspješnosti realizacije strategije.

Taj posao u tehničkom smislu pripreme godišnjeg izvještavanja Općinskog Načelnika odnosno Općinskog vijeća pripremit će Odjeljenja za lokalni razvoj , biznisa i poduzetništva .

Odjeljenja za lokalni razvoj , biznisa i poduzetništva vrši praćenje i implementacije godišnjeg Operativnog plana, odnosno svih projekata i aktivnosti iz istog.

Zajedno sa Komisijom za izradu strategije razvoja, Odjeljenja za lokalni razvoj , biznisa i poduzetništva na osnovu rezultata monitoringa, prikupljenih podataka, informacija i izvještaja, analizira izvršenje godišnjeg Operativnog plana i o tome izvještava Općinskog načelnika predlažući pritom mjere za blagovremenu i uspješnu realizaciju projekata i aktivnosti iz Operativnog plana.

Općinski načelnik, izrađuje Izvještaj o realizaciji godišnjeg Operativnog plana i dostavlja ga na razmatranje Općinskom vijeću, najkasnije do kraja marta tekuće godine.

Odjeljenja za lokalni razvoj , biznisa i poduzetništva i Komisija za izradu strategije razvoja najmanje jedan puta godišnje, a obavezno po završetku projekata iz godišnjeg Operativnog plana, vrše evaluaciju implementacije projekata sa stanovišta uspješnosti realizacije projekata i postizanja ciljeva utvrđenih kako godišnjim Operativnim planom, tako i Strateškim planom u cjelini.

Izvještaj o evaluaciji implementacije projekata i stepenu realizacije Strateškog i godišnjeg Operativnog plana dostavlja se Općinskom načelniku, koji ga prosljeđuje Općinskom vijeću, zajedno sa prijedlogom mjera i aktivnosti u cilju uspješne realizacije godišnjeg Operativnog plana i Strategije razvoja u cjelini.

Izmjene i dopune Strategije razvoja

Strategija razvoja, kao razvojni dokument, treba posmatrati dinamično, što znači da je podložna stalnoj provjeri i inoviranju u skladu sa novim (međunarodnim) trendovima i aktuelnim stanjem na području općine.

Odjeljenja za lokalni razvoj , biznisa i poduzetništva, zajedno sa Komisijom za izradu Strategije razvoja, pratiti će kontinuirano realizaciju Operativnih planova, te na osnovu rezultata analiza, izvještaja i informacija, i poređenje ostvarenih sa planiranim ciljevima i rezultatima biće podloga za dalje dograđivanje Strateškog plana i predlaganje njegovih izmjena i dopuna.

5.5. Sinteza

Strategija razvoja općine Maglaj 2012-2020.g. razvoja je tek prvi korak na dugom i izazovnom putu razvoja općine Maglaj.

Uspješna implementacija Strategije razvoja nužno zahtijeva uvođenje i razvijanje modela strateškog upravljanja razvojem. U cilju skladnog i ravnomjernog ekonomskog, socijalnog i prostornog razvoja općine Maglaj neophodno je usvojiti koncept stalnog strateškog i projektno usmjerenog programiranja razvoja.

Operativni plan aktivnosti Općine i njenih službi na definisanju i provođenju vlastite politike razvoja mora biti predmet kontinuirane analize i provjere, što treba da omogući pravovremene intervencije i usmjeravanje daljnjih aktivnosti.

Drugi važan preduslov za uspješnu realizaciju razvojnih projekata jeste ispunjenje obaveza od strane navedenih subjekata (Općina Maglaj – budžet i kredit, Federacija/Kanton – nadležna resorna ministarstva, Javna preduzeća, Privatni izvori – investitori, EU / IPA fondovi, donatori, građani i dr.) kao logičnih izvora finansiranja.

Svako neizvršavanje realno utvrđenih transfera (kapitalnih grantova) navedenih izvora, otežaće ili onemogućiti realizaciju konkretnih projekata.

Prijetnja za određene projekte je i eventualno nepostojanje interesa investitora što takođe može usloviti realizaciju pojedinih razvojnih projekata.

Opredjeljenje za određenim projektima koji u određenom kontekstu imaju futurističku dimenziju i neizvjesnu mogućnost realizacije je takođe nužno kod izrade strategije razvoja s obzirom da je kandidovanje projekata za EU / IPA fondove, uslovljeno njihovim egzistiranjem u strategiji razvoja.

Metodologiju za implementaciju projekata kao i kriterije za utvrđivanje prioriteta će kroz izradu akcionih planova utvrditi ORT – Općinski razvojni tim, formiran Odlukom Općinskog Načelnika i već involviran u projektu ILDP – Operacionalizacija strategija razvoja.

Takođe, nisu dati pojedini elementi u tabelama vezani za implementaciju uz oprejeljenje Komisije da isto bude obuhvaćeno kroz izradu godišnjih akcionih planova implementacije uz uvažavanje aktuelnih i realnih elementima i organizacije u periodu za koji se rade akcioni planovi.

Strateško i planiranje uopće, u budućem vremenu treba da postane osnovni metod u radu općinskih službi, kao i institucija nosioca razvoja u pojedinim oblastima.

Autorska strana

Odlukom Općinskog vijeća Maglaj, broj 02-05-1-1651/11 od 08.09.2011. godine formirana je Komisija za izradu Strategije razvoja Općine Maglaj u sastavu:

1. Mehmed Mustabašić, prof.
2. Nalić Mirsad, dipl.ing. el.
3. Devedžić Jasmin, dipl. pravnik
4. Alibajraktarević Senada, dipl. ecc
5. Hajrulahović Fuad, dipl. arh.
6. Čakrama Azra, mr.sci.
7. Delić Sulejman, ecc
8. Bradarić Ferhat, dipl. ecc
9. Kelavić Marinko, prof.
10. Smajlagić Nurudin, dipl. ecc
11. Bibić Ramiz, nastavnik
12. Osmić Muhamed, dipl. ecc

Koordinator Komisije: Bešlagić Nermin, dipl.ing. maš.

Sektorska grupa ekonomskog razvoja

Senada Alibajraktarević, dipl. ecc
Bradarić Ferhat, dipl. ecc
Delić Sulejman, ecc
Stanić Mirko, dipl. ing. tehn.
Hrnjić Muhamed
Mulasmajić Azema, dipl. pravnik
Nalić Sead, dipl. ing. tehn.
Serhatlić Nesib, ing. građ.
Dunđer Dragomir, dipl. ing. polj

Sektorska grupa društvenog razvoja

Čakrama Azra, mr sci.
Antolović Dragica, dipl. polit.
Čaušić Munib, ecc
Devedžić Jasmin, dipl. pravnik
Fermić Hajrudin, dipl. polit.
Islamović Tarik, dr
Krzić Salim, pravnik
Spahić Atif
Stanić Nina

Sektorska grupa zaštite okoliša i prostornog planiranja

Hajrulahović Fuad, dipl. arh.
Alispahić Maid, dipl. arh.
Ćatić Nedžad, dipl.ing. geod.
Halilović Jasmin, dipl. arh.
Maglica Anto, dipl. ing. tehn.
Mahmutagić Mirsad, mr el.
Mahmutović Merima, dipl. ing. tehn.
Mećević Rusmir, dipl. ing. tehn.

Zukić Amira, dipl.ing hort.

Kao Partneri Komisije i sektorskih grupa učestvovali su u izradi:

- građani općne Maglaj
- službe Općine Maglaj,
- nevladine organizacije,
- mjesne zajednice,
- lokalna preduzeća
- udruženja građana
- zadruge
- sportski klubovi
- ostali

Poseban doprinos u uzradi strategije kroz uputstva i koordinaciju su dali predstavnici ILDP-a i OSCE BiH.